

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH w LUBLINIE

**PLAN URZĄDZENIA LASU
DLA NADLEŚNICTWA RUDNIK**
na okres 1.01.2022 – 31.12.2031 r.

**Program Ochrony
Przyrody**
(aktualizacja)

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. (81) 744 58 20, faks (81) 744 24 58 sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl NIP: 525-000-78-85

Program Ochrony Przyrody opracował zespół:

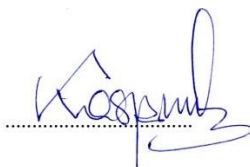

Miłosz Serafin

Robert Furmanek

Nadzór merytoryczny: Z-ca Dyrektora BULiGL Oddział w Lublinie

Konstanty Kasperuk

Dyrektor BULiGL Oddział w Lublinie

Lesław Radzikowski

1. WSTĘP.....	11
1.1 Cel, zakres, podstawy prawne i metodyka programu.....	11
1.2 Materiały źródłowe.....	13
2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA.....	15
2.1 Położenie nadleśnictwa.....	15
2.1.1 Położenie na tle podziału administracyjnego.....	15
2.1.2 Położenie na tle RDLP Lublin.....	17
2.1.3 Podział na obręby.....	18
2.1.4 Podział na leśnictwa.....	19
2.1.5 Położenie na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej.....	20
2.1.6 Położenie na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej.....	23
2.1.7 Położenie na tle regionalizacji geobotanicznej.....	26
2.1.8 Położenie na tle regionalizacji klimatycznej Polski.....	27
2.2 Struktura użytkowania ziemi wg gmin w głównych grupach i kategoriach użytkowania.....	29
2.3 Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju z uwzględnieniem sieci ekologicznej ECONET-Polska, sieci CORINE biotopes i korytarzy ekologicznych.....	30
2.4 Ogólna charakterystyka drzewostanów.....	32
2.5 Ogólna charakterystyka kompleksów leśnych.....	32
3. FORMY OCHRONY PRZYRODY.....	34
3.1 Zestawienie istniejących form ochrony przyrody.....	34
3.2 Rezerваты przyrody.....	36
3.3 Parki krajobrazowe.....	36
3.4 Obszary chronionego krajobrazu.....	36
3.5 Obszary Natura 2000 położone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rudnik.....	36
3.5.1 Dolina Dolnego Sanu – PLH180020.....	37
3.5.2 Enklawy Puszczy Sandomierskiej – PLH180055.....	43
3.5.3 Puszcza Sandomierska – PLB180005.....	52
3.6 Obszary Natura 2000 położone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik – poza gruntami nadleśnictwa.....	59
3.6.1 Dolina Dolnej Tanwi– PLH060097.....	59
3.7 Pomniki przyrody.....	61
3.8 Użytki ekologiczne.....	63
3.9 Wykaz chronionych i rzadkich gatunków zwierząt, roślin i grzybów.....	65
4. WALORY PRZYRODNICZOLEŚNE.....	73
4.1 Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	73
4.1.1 Rzeźba terenu.....	73
4.1.2 Warunki klimatyczne.....	73
4.1.3 Ogólna charakterystyka gleb.....	73
4.1.4 Warunki hydrologiczne.....	74
4.2 Zestawienie ekosystemów wodno-błotnych.....	76
4.3 Charakterystyka drzewostanów.....	76
4.3.1 Zestawienie typów siedliskowych.....	76
4.3.2 Bogactwo gatunkowe.....	79
4.3.3 Struktura piętrowa.....	79
4.3.4 Pochodzenie drzewostanów.....	80
4.3.5 Charakterystyka zespołów roślinnych.....	81
4.3.6 Drzewostany ponad 100-letnie.....	84
4.3.7 Lasy ochronne.....	84

4.4	Zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków.....	85
4.5	Zestawienie parków wiejskich	89
4.6	Zestawienie zadrzewień na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo.....	89
4.7	Obiekty kultury materialnej.....	93
4.8	Stanowiska archeologiczne.....	94
4.9	Ekologiczna ocena stanu lasu.....	94
4.9.1	Borowacenie.....	97
4.9.2	Monotypizacja.....	97
4.9.3	Neofityzacja	98
4.9.4	Drewno martwe	99
5.	ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA LEŚNEGO.....	101
6.	WYTYCZNE DO ORGANIZACJI GOSPODARSTWA LEŚNEGO, REGULACJI UŻYTKOWANIA ZASOBÓW ORAZ WYKONYWANIA PRAC LEŚNYCH	105
7.	EDUKACYJNA ROLA PROGRAMU OCHRONY.....	108
8.	REKREACJA I TURYSTYKA.....	110
9.	PLAN DZIAŁAŃ	112
10.	..... WYKAZ MAP STANOWIĄCYCH ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY	118
11.	LITERATURA	119
12.	KRONIKA.....	122
13.	ZAŁĄCZNIKI	130
13.1	Wykaz stosowanych skrótów i terminów	130
13.2	Wystąpienia Wykonawcy PPUL do RDOŚ w Rzeszowie gmin i organizacji przyrodniczych o udostępnienie danych o środowisku i obszarach Natura 2000	135
13.3	Odpowiedzi z RDOŚ w Rzeszowie, gmin i organizacji przyrodniczych	148

Spis tabel

Tabela.1.Położenie nadleśnictwa na tle podziału administracyjnego kraju.....	16
Tabela.2.Zestawienie powierzchni Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik z podziałem na obręby leśne.....	18
Tabela.3.Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Rudnik* wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju w zaokrągleniu do m ² (skrót z tabeli nr 1).	29
Tabela.4.Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Rudnik wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania (skrót tabeli nr 1).....	30
Tabela.5.Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (wg wzoru 1a).	32
Tabela.6.Porównanie wybranych cech d-stanu w ramach grup funkcji lasu (wg wzoru 1b).	32
Tabela.7.Liczba i wielkość kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Rudnik (wg wzoru nr 2).	32
Tabela.8.Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie Rudnik.	34
Tabela.9.Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk: (wg SDF).	39
Tabela.10.Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik – przedmioty ochrony).....	39
Tabela.11.Gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu i ocena znaczenia dla tych gatunków.	39
Tabela.12.Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.....	41
Tabela.13.Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej i ocena znaczenia obszaru dla tych siedliskobszaru	47
Tabela.14.Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków wg SDF.....	47
Tabela.15.Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik) – przedmioty ochrony.	48
Tabela.16.Wykaz gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Enklawy Puszczy Sandomierskiej (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik).....	48
Tabela.17.Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej PLH180055 będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik	49
Tabela.18.Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE występujące w obszarze Puszcza Sandomierska będące przedmiotem ochrony tego obszaru (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005).....	54
Tabela.19.Gatunki występujące w obszarze Puszcza Sandomierska stwierdzone podczas prac urzędzeniowych będące przedmiotami ochrony.	55
Tabela.20.Tymczasowe cele ochrony dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005 będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.....	56
Tabela.21.Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk	60
Tabela.22.Gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze i ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków.....	60
Tabela.23.Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Rudnik (według wzoru nr 5a).	62
Tabela.24.Wykaz istniejących użytków ekologicznych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru nr 7a).....	64

Tabela.25.Wykaz chronionych gatunków roślin naczyniowych i grzybów na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru 11).	65
Tabela.26.Wykaz chronionych zwierząt na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru 12).	68
Tabela.27.Lista płazów i gadów występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji	70
Tabela.28.Lista ptaków występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji.	70
Tabela.29.Lista ssaków występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji.	71
Tabela.30.Zestawienie typów gleb wg. obrębów leśnych w Nadleśnictwie Rudnik (pow. leśna zalesiona i niezalesiona razem)	74
Tabela.31.Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Rudnik.	76
Tabela.32.Zestawienie typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Rudnik.	77
Tabela.33.Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wg wzoru nr 13).	79
Tabela.34.Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury (wg wzoru nr 14).	79
Tabela.35.Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wg wzoru nr 15).	80
Tabela.36.Relacje między typami siedliskowymi lasu a zespołami leśnymi w Nadleśnictwie Rudnik na podstawie prac fitosocjologicznych (BULiGL . Lublin 2021) i Regionalnych optymalnych składów drzewostanów w TSL i zespołach leśnych (J.M.Matuszkiewicz 2007).	81
Tabela.37.Zestawienie drzewostanów ponad 100 – letnich w Nadleśnictwie Rudnik.	84
Tabela.38.Zestawienie powierzchni lasów ochronnych w Nadleśnictwie Rudnik.	84
Tabela.39.Wykaz typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.	86
Tabela.40.Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.	87
Tabela.41.Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik).	87
Tabela.42.Zestawienie zbiorcze zadrzewień w Nadleśnictwie Rudnik (wg wzoru nr 17).	90
Tabela.43.Zestawienie obiektów kultury materialnej na gruntach Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru nr 17).	93
Tabela.44.Wykaz stanowisk archeologicznych na gruntach Nadleśnictwa Rudnik.	94
Tabela.45.Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21).	94
Tabela.46.Zestawienie powierzchni [ha] według zgodności składu gatunkowego z siedliskiem (wg wzoru nr 20).	96
Tabela.47.Zestawienie powierzchni [ha] według borowacenia (wg wzoru nr 22).	97
Tabela.48.Zestawienie powierzchni [ha] według neofityzacji (wg wzoru nr 24).	98
Tabela.49.Zestawienie powierzchni występowania gatunków obcych z udziałem do 5% i w podszytach.	99
Tabela.50.Zestawienie drewna martwego w nadleśnictwie.	100
Tabela.51.Udział drewna martwego na siedliskach przyrodniczych.	100
Tabela.52.Zestawienie uszkodzeń drzewostanów zinwentaryzowanych w trakcie prac taksacyjnych.	104
Tabela.53.Składy gatunkowe drzewostanu dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000.	107
Tabela.54.Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Rudnik (wg wzoru XXIII IUL).	112
Tabela.55.Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 występujących w lasach nadleśnictwa (wg wzoru XXII IUL).	114
Tabela.56.Wykaz zatwierdzonych pomników przyrody	125
Tabela.57.Wykaz stwierdzonych chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie Nadleśnictwa Rudnik (po 1.01.2022r.).	127

Spis Rycin

Ryc.1. Podział administracyjny Nadleśnictwa Rudnik na powiaty i gminy.	15
Ryc.2. Położenie Nadleśnictwa Rudnik w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie.	17
Ryc.3. Podział Nadleśnictwa Rudnik na obręby leśne.....	18
Ryc.4. Podział Nadleśnictwa Rudnik na obręby leśne i leśnictwa.....	19
Ryc.5. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polskiej 2010.	21
Ryc.6. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej.	24
Ryc.7. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji geobotanicznej Polski.....	27
Ryc.8. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji klimatycznej Polski.....	28
Ryc.9. Położenie nadleśnictwa na tle sieci korytarzy ekologicznych.....	31
Ryc.10. Zasięg form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Rudnik.	35
Ryc.11. Położenie obszaru PLH180020 Dolina Dolnego Sanu na tle Nadleśnictwa Rudnik.....	37
Ryc.12. ... Położenie obszaru PLH180055 Enklawy Puszczy Sandomierskiej na tle Nadleśnictwa Rudnik.	43
Ryc.13. Położenie obszaru PLB180005 Puszcza Sandomierska na tle Nadleśnictwa Rudnik.....	52
Ryc.14. Położenie obszaru PLH060097 Dolina Dolnej Tanwi w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik.	59
Ryc.15. Sieć rzeczna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik.....	75
Ryc.16. Roślinność potencjalna w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Rudnik wg Matuszkiewicza 2008.	82
Ryc.17. Legenda do ryc.15.	83

Spis wykresów

Wykres 1. Udział typów siedliskowych lasu Nadleśnictwa Rudnik.	77
--	----

1. WSTĘP

1.1 Cel, zakres, podstawy prawne i metodyka programu

Lasy są złożoną formacją przyrodniczą, od wieków nierozzerwalnie związaną z krajobrazem Polski, stanowią niezbędny czynnik równowagi środowiska przyrodniczego, warunkujący rozwój kraju.

Mając na uwadze wzrost gospodarczy i zwiększone oczekiwania społeczne wobec lasów Parlament Polski uchwalił „Ustawę o lasach” (Dz. U. 1991 Nr 101 poz. 444) z dnia 28 września 1991 o lasach), w której określa cele gospodarki leśnej w następującej kolejności:

1. zachowanie lasów, ekosystemów leśnych i ich korzystnego wpływu na środowisko,
2. ochronę lasów, w tym szczególnie stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody,
3. ochronę gleb i terenów szczególnie zagrożonych,
4. ochronę wód powierzchniowych i głębinowych,
5. produkcję drewna i innych produktów użytkowania lasu na zasadzie racjonalnej gospodarki.

Nowelizacja ustawy w 1997 roku, wzmocniła zapisy dotyczące znaczenia lasów, jako podstawowego składnika środowiska naturalnego. Proekologiczny kierunek gospodarki leśnej znalazł odbicie w Zasadach hodowli lasu wprowadzonych w życie na mocy art. 33 pkt. 3 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity ze zmianami Dz. U. 2020 poz. 1463), zarządzeniem 99 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 24 grudnia 2002 r. Od 1 stycznia 2012 r. zostały wprowadzone do stosowania nowe Zasady Hodowli Lasu Zarządzeniem nr 53 DGLP z dnia 21.11.2011 r.

Plan urządzenia lasu dla nadleśnictwa, łącznie z Programem Ochrony Przyrody, to jedyny dokument planistyczny na poziomie lokalnym, w którym ujmuje się kompleksowo zagadnienia gospodarki leśnej na gruntach leśnych zarządzanych przez Lasy Państwowe. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Rudnik na lata 2022-2031 jest aktualizacją Programu z ubiegłego dziesięciolecia. Został on wykonany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz § 110 i 111 Instrukcji Urządzania Lasu z 2011 roku.

Głównym celem programu jest waloryzacja przyrodnicza oraz wykazanie potrzeb i warunków, jakie powinny być spełnione dla ochrony przyrody w nadleśnictwie.

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Rudnik został sporządzony w celu:

- a) zobrazowania bogactwa przyrodniczego nadleśnictwa,
- b) przedstawienia istniejących i potencjalnych zagrożeń środowiska przyrodniczego,
- c) doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych,
- d) ulepszania metod sprawowania i rozwijania ochrony przyrody,
- e) umożliwienia w przyszłości analiz i porównań wybranych walorów nadleśnictwa,
- f) uzupełnienia wiedzy o środowisku leśnym,

g) edukacji i promocji zagadnień związanych z ochroną przyrody.

W toku prac nad aktualizacją Programem Ochrony Przyrody uwzględniono następujące akty prawne i dokumenty:

Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (Dz.U. nr 101 z 1991 r. poz. 444 wraz z późniejszymi zmianami – tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 1275.),

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody z późn. zm. (tekst jednolity Dz.U. 2021. poz. 1098),

Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2021 poz. 247 ze zm.),

Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2020 poz. 1219 ze zm.),

Ustawa z dnia 27 marca 2003 o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 741),

Ustawa z dnia 17 maja 1989 Prawo geodezyjne i kartograficzne (tekst jednolity Dz.U.2020, poz. 2052),

Ustawa z dnia 3 lutego 1995 o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity Dz.U.2021, poz. 1326),

Ustawa z dnia 13 października 1995 Prawo łowieckie (tekst jednolity Dz.U.2020, poz. 1683),

Ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 o ochronie przeciwpożarowej z późn. zm. (tekst jednolity Dz. U.2021, poz. 869),

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tekst jednolity Dz.U.2021, poz. 710),

Ustawa z dnia 20.07.2017 r. Prawo wodne (tekst jednolity Dz.U.2021, poz. 624),

Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko z dnia 9 listopada 2010 r. (Dz. U. nr 213, poz. 1397),

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13.04.2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 77, poz.510) i rozporządzenie zmieniające z dnia 09.08.2012 (Dz.U. 2012, poz.1041),

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 25, poz. 133) i rozporządzenie zmieniające z dnia 29.03.2012 roku (Dz.U. 2012, poz.359),

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014, poz.1409),

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz.U.2014 poz.1408),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16.12.2016 roku w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U.2016 poz.2183),
- Rozporządzenie MŚ w sprawie kryteriów oceny występowania szkody w środowisku z dnia 30.04.2008 r. (Dz.U.2008 nr 82, poz. 501),
- Rozporządzenie MŚ z dnia 18.12.2017 r. w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz. U.2017, poz. 2408),
- Polityka Leśna Państwa z dnia 22 kwietnia 1997 r,
- Instrukcja urządzania lasu wprowadzona Zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (ZU-7019-72/2011),
- Zasady hodowli lasu wprowadzone Zarządzeniem nr 53 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. (ZH-710-56/11),
- Instrukcja ochrony lasu wprowadzona Zarządzeniem nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 22 listopada 2011 r. (ZO-727-4-34/11),
- Wytyczne i ustalenia Komisja Założeń Planu i Narady Techniczno-Gospodarczej.

1.2 Materiały źródłowe

Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Rudnik, został opracowany w ramach Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Rudnik sporządzonego na okres 01.01.2022 - 31.12.2031 r. i jest jego integralną częścią.

Do opracowania „Programu....” wykorzystano materiały zebrane podczas prac terenowych przez taksatorów Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie oraz materiały udostępnione przez pracowników Nadleśnictwa Rudnik (w tym dokumentację z corocznych przeglądów form ochrony przyrody w nadleśnictwie), Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Rzeszowie, a także urzędów gmin położonych w zasięgu działania nadleśnictwa. Wykorzystano również dane ze Standardowych Formularzy Danych obszarów Natura 2000 w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa (zamieszczone w serwisie internetowym Dyrekcji Generalnej Ochrony Środowiska cfop.gdos.gov.pl), inwentaryzacji przyrodniczych i ornitologicznych sporządzanych na potrzeby tworzenia Planów Zadań Ochronnych obszarów Natura 2000, dane zawarte w Planach Zadań Ochronnych.

Do opracowania programu wykorzystano również wyniki prac glebowo – siedliskowych i fitosocjologicznych, monitoring państwowy prowadzony przez GIOŚ oraz wyniki badań naukowych wykonywanych na terenie nadleśnictwa.

Źródła, jakie zostały wykorzystane przy opracowaniu programu umieszczono w spisie literatury na końcu opracowania.

Zakres programu ochrony przyrody został ustalony na posiedzeniu Komisji Założeń Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik na lata 2022-2031, która odbyła się w siedzibie Nadleśnictwa Rudnik w dniu 26 lutego 2019 roku.

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA NADLEŚNICTWA

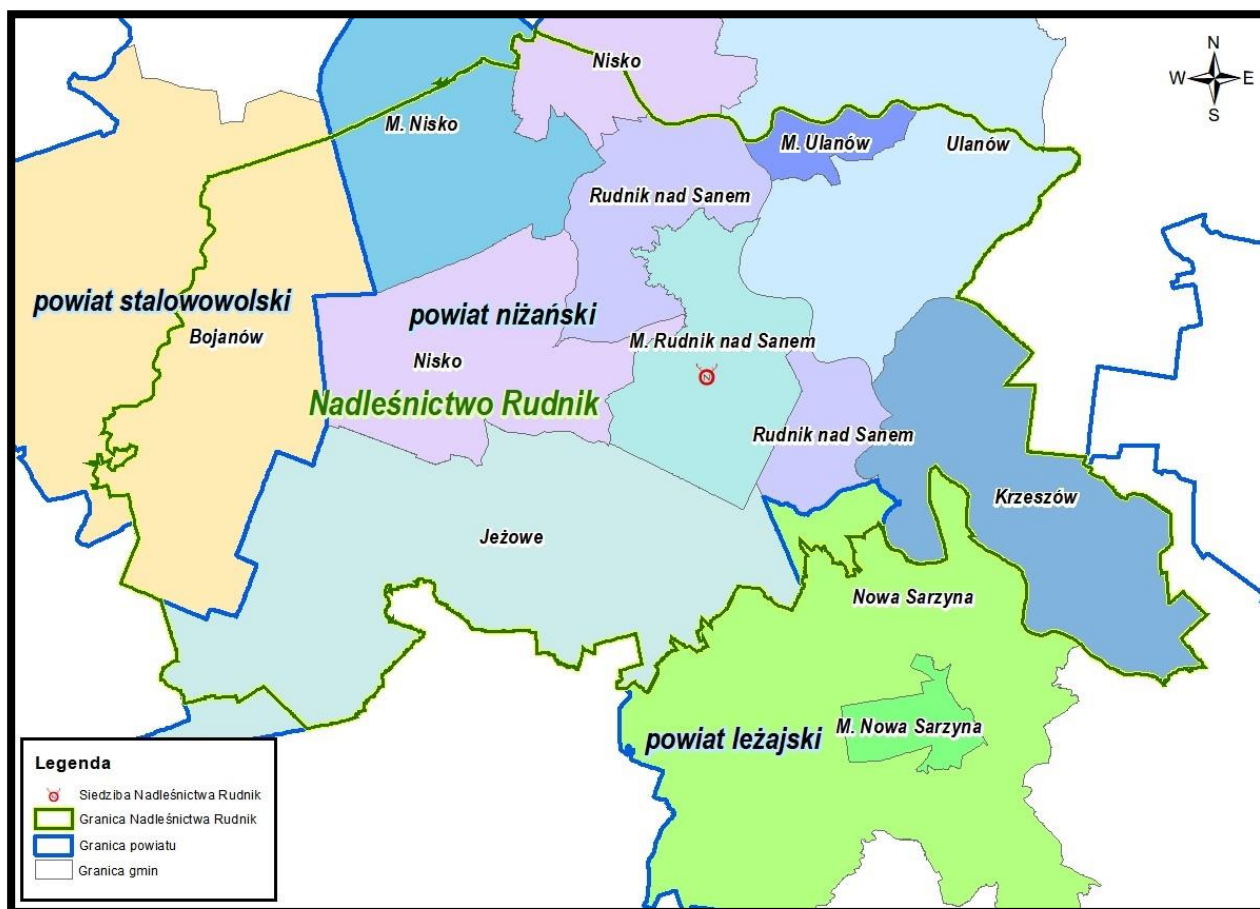
2.1 Położenie nadleśnictwa

Położenie Nadleśnictwa Rudnik zostało przedstawione z uwzględnieniem podziału administracyjnego Polski, podziału Lasów Państwowych, regionalizacji przyrodniczo-leśnej, regionalizacji fizyczno-geograficznej, regionalizacji geobotanicznej oraz klimatycznej.

2.1.1 Położenie na tle podziału administracyjnego

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rudnik wynosi **487,17 km²**, który został uszczegółowiony na podstawie Zarządzenia Nr 80 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Lublinie (Znak: OR-0151-10/14.). Siedziba nadleśnictwa znajduje się w Rudniku nad Sanem przy ulicy Rzeszowskiej 198, 37-420 Rudnik nad Sanem, tel. +48 15 87 66 211, 15 87 66 163, fax: +48 15 87 66 215, e-mail: rudnik@lublin.lasy.gov.pl.

Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle podziału administracyjnego kraju przedstawia się następująco:

Ryc.1. Podział administracyjny Nadleśnictwa Rudnik na powiaty i gminy.

Tabela 1. Położenie nadleśnictwa na tle podziału administracyjnego kraju.

Województwo	Powiat	Gmina	Obręby ewidencyjne
Podkarpackie	Leżajski	Nowa Sarzyna Obszar wiejski	Tarnogóra
	Niżański	Jeżowe	Nowy Nart
			Krzywdy
			Groble
			Jata
			Cholewiana Góra
			Jeżowe
		Krzyszów	Sigielki
			Łazów
			Kustrawa
			Bystre
			Koziarnia
		Nisko Miasto	Miasto Nisko
		Nisko Obszar wiejski	Kończyce
			Nowosielec
		Rudnik nad Sanem Miasto	Miasto Rudnik
			Stróża
		Rudnik nad Sanem Obszar wiejski	Kopki
			Przędzel
	Ulanów Miasto	Miasto Ulanów	
	Ulanów Obszar wiejski	Bukowina	
		Dąbrowica	
		Glinianka	
		Bieliny	
Stalowowolski	Bojanów	Cisów Las	
		Gwoździec	
		Maziarnia	
		Wieś Przyszów	

Szczegółowe granice zasięgu działania Nadleśnictwa Rudnik znajdują się na mapach przeglądowych w skali 1:25000 i sytuacyjnych w skali 1:50000, które stanowią załącznik do Planu Urządzenia Lasu.

Szczegółowe zestawienie powierzchni znajduje się w tabeli I zamieszczonej w elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

2.1.2 Położenie na tle RDLP Lublin

Nadleśnictwo Rudnik graniczy od północy z Nadleśnictwem Rozwadów, od wschodu z Nadleśnictwem Biłgoraj, od południowego wschodu z Nadleśnictwem Leżajsk, od południowego zachodu z Nadleśnictwem Kolbuszowa od zachodu z Nadleśnictwem Nowa Dęba.

Ryc.2. Położenie Nadleśnictwa Rudnik w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie.

2.1.3 Podział na obręby

Nadleśnictwo Rudnik jest nadleśnictwem z dwoma obrębami:

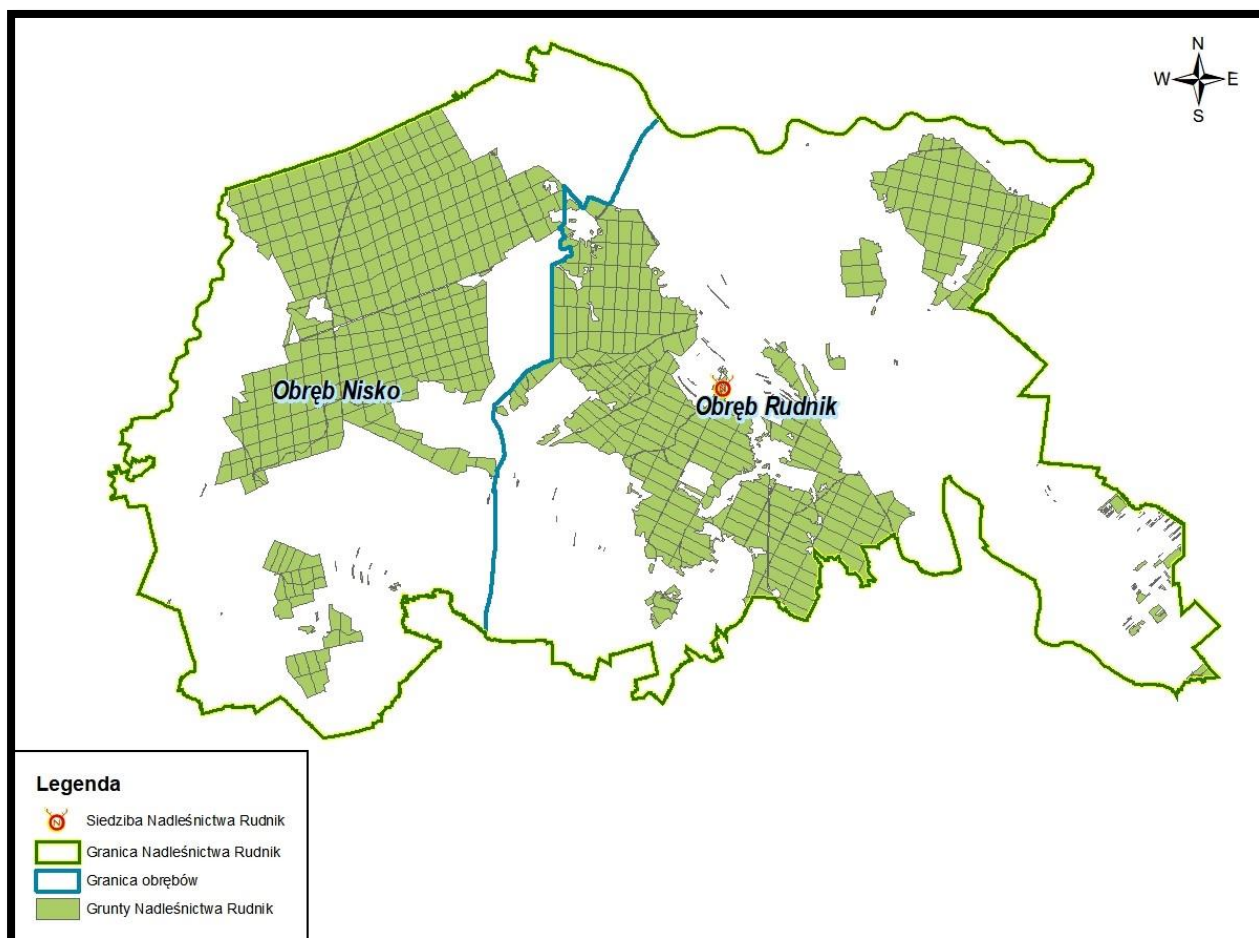
- Obręb Nisko
- Obręb Rudnik

Rys historyczny nadleśnictwa zamieszczony został w Elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

Tabela 2. Zestawienie powierzchni Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik z podziałem na obręby leśne.

*- pow. wyliczona przez program Taksator (bez działek współdziałowych)

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	NISKO	7 501,0564	165,6253	240,7379	7 907,4196	85,2923	7 992,7119
		7 501,05	165,60	240,71	7 907,36	85,28	7 992,64
2	RUDNIK	7 473,7538	168,2056	230,8656	7 872,8250	174,2366	8 047,0616
		7 473,43	168,15	231,29	7 872,87	174,23	8 047,10
Razem nadleśnictwo		14 974,8102	333,8309	471,6035	15 780,2446	259,5289	16 039,7735
		14 974,48	333,75	472,00	15 780,23	259,51	16 039,74*

Ryc.3. Podział Nadleśnictwa Rudnik na obręby leśne.

2.1.4 Podział na leśnictwa

Nadleśnictwo podzielone jest na 2 obręby leśne i na 10 leśnictw terytorialnych, w których znajduje się Ośrodek Hodowli Zwierzyny oraz Leśnictwo Szkółkarskie „Pięć Stawideł”. Szczegółowy podział na leśnictwa przedstawia się następująco:

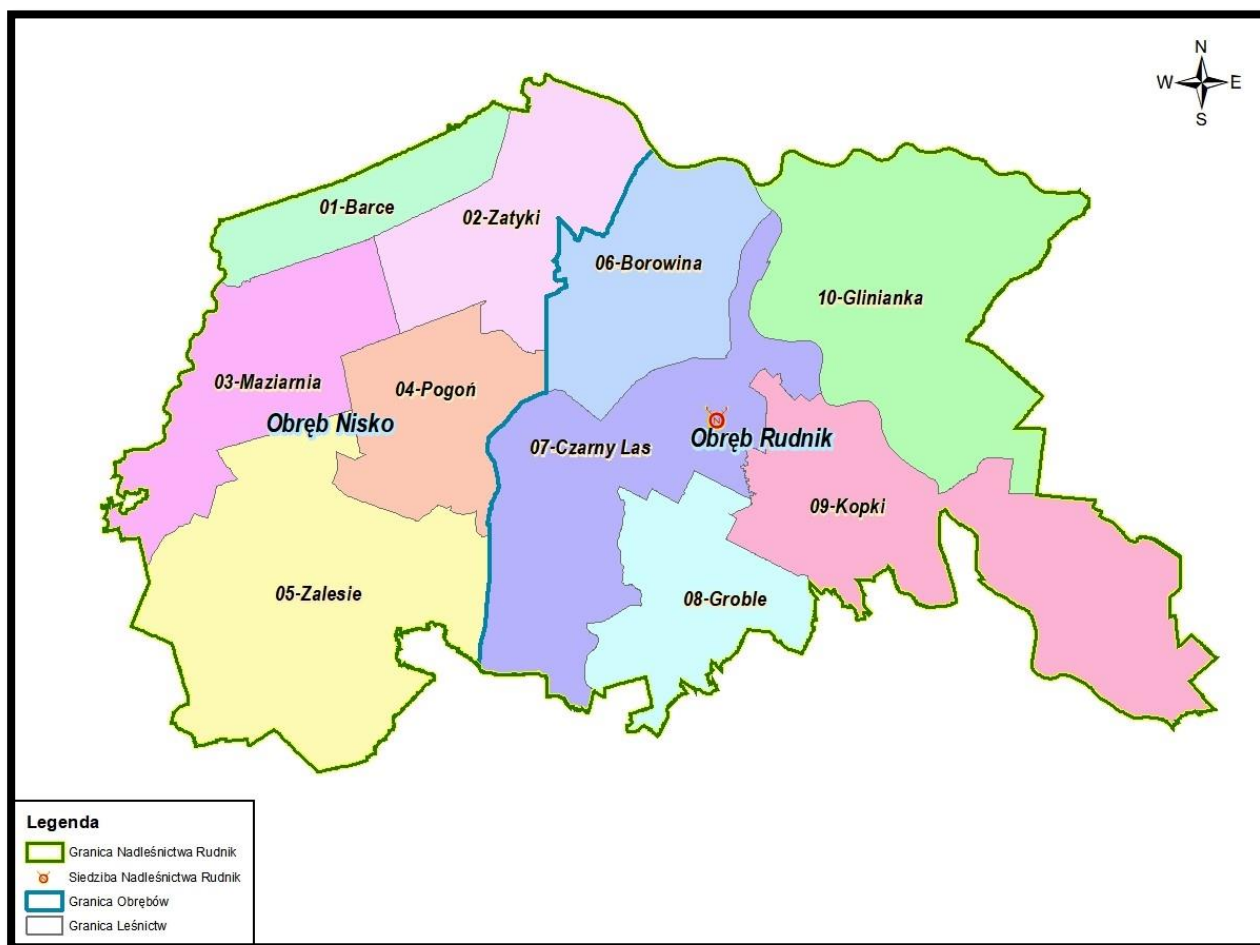
Obręb Nisko:

- Barce [01]
- Zatyki [02]
- Maziarnia [03]
- Pogoń [04]
- Zalesie[05]

Obręb Rudnik:

- Borowina [06]
- Czarny Las [07]
- Groble [08]
- Kopki [09]
- Glinianka[10]

Szczegółowa lokalizacja, numery oddziałów i powierzchnia leśnictw, znajduje się w Elaboracie Planu Urządzenia Lasu.

Ryc.4. Podział Nadleśnictwa Rudnik na obręby leśne i leśnictwa.

2.1.5 Położenie na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej

Według obowiązującej regionalizacji przyrodniczo-leśnej z 2012 r. (Zielony i in.) lasy Nadleśnictwa Rudnik położone są:

VI Krainie Małopolskiej

Mezoregionie VI.14 Płaskowyżu Tarnogrodzkiego

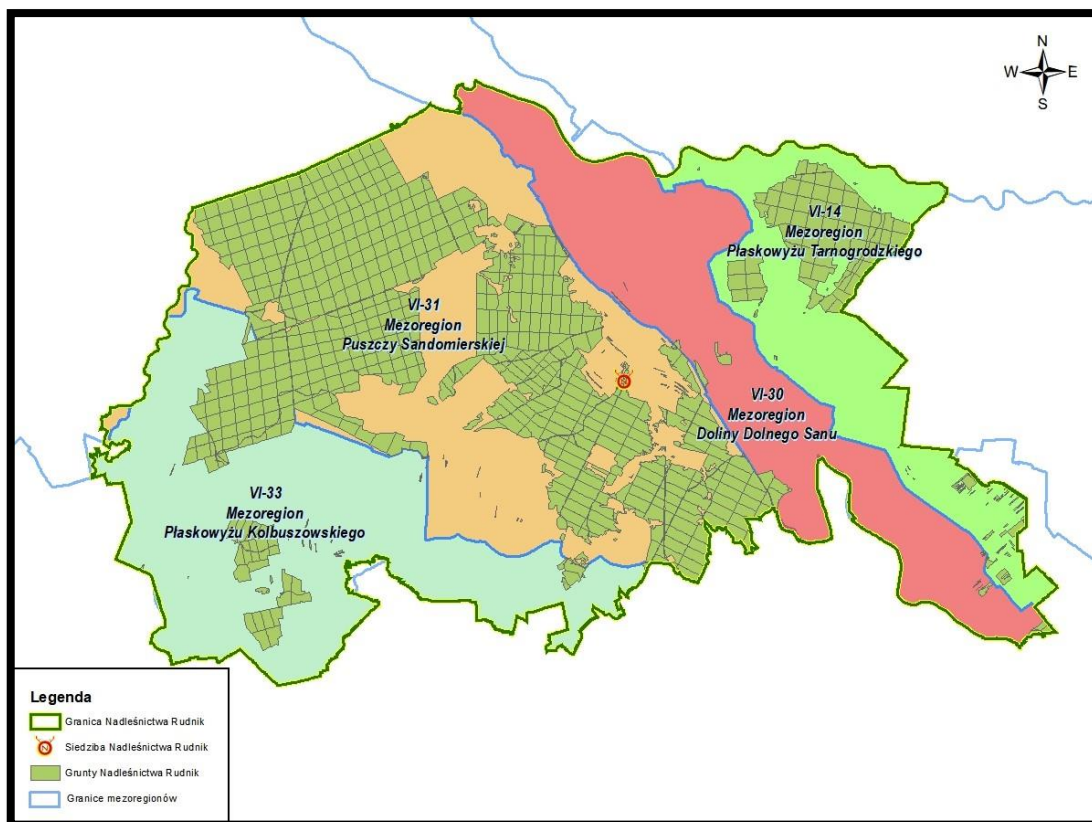
Mezoregionie VI.30 Doliny Dolnego Sanu

Mezoregionie VI.31 Puszczy Sandomierskiej

Mezoregionie VI.33 Płaskowyżu Kolbuszowskiego

Kraina Małopolska obejmuje 22% powierzchni kraju, w dużej mierze tereny rolnicze. Lasy i obszary seminaturalne stanowią 27% jej powierzchni. Kraina Małopolska charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem rzeźby terenu. Brak jest większych jezior. Z największych rzek można wymienić Wisłę, Wartę, San i Dunajec. Dla tej krainy charakterystyczne są grądy subkontynentalne, to jest lasy lipowo-dębowo-grabowe, głównie w odmianie małopolskiej. Lasy najczęściej występują na terenach wyżynnych oraz wilgotnych i bagiennych. Lesistość wynosi 24,9%. Na terenach Lasów Państwowych dominują siedliska: BMśw – 19%, LMśw – 18%, Bśw – 15%. W drzewostanach Lasów Państwowych dominują gatunki iglaste – 78%. Głównym gatunkiem panującym jest sosna - (73%).

Ryc.5. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polskiej 2010¹.

Mezoregion Płaskowyżu Tarnogrodzkiego (VI.14) Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 2559 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 38%. Przeważają krajobrazy naturalne peryglacialne równinne i faliste. Znacznie mniej występuje krajobrazów zalewowych den dolin – akumulacyjnych, oraz tarasów nadzalewowych – akumulacyjnych. Pod względem geologicznym dominują utwory plejstoceńskie: gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia południowopolskiego, zgrupowane głównie w części północnej mezoregionu. Natomiast w części południowej liczniej występują piaski i żwiry sandrowe zlodowacenia południowopolskiego. Teren pokrywają dość dużymi płatami lessy piaszczyste i pyły lessopodobne, natomiast niewielkimi i w rozproszeniu – piaski eoliczne, lokalnie w wydmach. W dolinach rzecznych, głównie Lubaczówki i Tanwi, występują holocenijskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. W wyższych tarasach, nadzalewowych, znajdują się plejstoceńskie piaski, żwiry i mułki rzeczne zlodowacenia północnopolskiego oraz środkowopolskiego. W części środkowej i południowej mezoregionu dominuje krajobraz roślinny borów mieszanych i grądów w odmianie małopolskiej. W centrum mezoregionu nieco mniejsze powierzchnie zajmuje krajobraz grądowy w wariacie z udziałem buczyn, w części północnej – krajobraz śródładowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie małopolskiej, w części zachodniej – krajobraz borów, borów mieszanych i grądów, a na południu – grądy w

¹ Zielony R. i in. 2012. Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2012 Warszawa.

wariancie z udziałem borów mieszanych i podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów.

Lesistość jest średnia i wynosi 36%. Lasy tworzą średnie i duże kompleksy; największe są w części centralnej i rozciągają się pomiędzy Sieniawą i Oleszycami. Lasy zajmują około 910 km², z czego 74% jest w zarządzie RDLP w Lublinie (nadleśnictwa: Rudnik – cz. wsch., Biłgoraj – cz. płd., i Józefów – cz. zach.) oraz RDLPw Krośnie (nadleśnictwa: Leżajsk – cz. płn.-wsch., Sieniawa – cz. płn., Oleszyce, Narol – cz. płd.-zach., Lubaczów – bez cz. płn., i Radymno – cz. płn.).

Mezoregion Doliny Dolnego Sanu (VI.30) Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 795 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 4%. Prawie wyłącznie występują krajobrazy naturalne zalewowych den dolin – akumulacyjne, rzadziej dolin i obniżeń tarasów nadzalewowych – akumulacyjne. Obszar mezoregionu stanowi szerokie obniżenie erozyjne, utworzone przez meandrujący San, wypełnione grubą warstwą holocenijskich utworów geologicznych – piasków, żwirów, mad rzecznych, torfów i namułów. Na niewielkich powierzchniach występują plejstocenijskie piaski, żwiry i mułki rzeczne zlodowacenia północnopolskiego, tworzące wyższy taras rzeczny. Dominuje krajobraz roślinny łągów jesionowo-wiązowych. W części południowej występują małe fragmenty krajobrazu grądowego w wariantcie z udziałem borów mieszanych w podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów.

Lesistość mezoregionu jest bardzo mała i wynosi 3%. Lasy zajmują około 28 km², z czego 48% jest w zarządzie LP. Mezoregion jest wąski i wydłużony, w jego granicach znajduje się niewielki obszar nadleśnictw RDLP w Lublinie (nadleśnictwa: Gościeradów, Janów Lubelski, Rozwadów, Rudnik) oraz RDLP w Krośnie (nadleśnictwa: Leżajsk, Sieniawa, Radymno, Krasiczyn).

Mezoregion Puszczy Sandomierskiej (VI.31). Powierzchnia ogólna mezoregionu wynosi 1454 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 53%. Dominują krajobrazy naturalne tarasów nadzalewowych – akumulacyjne, oraz zalewowych den dolin – akumulacyjne. Znacznie rzadziej spotkać można krajobrazy fluwioglacjalne równinne i faliste. Mezoregion znajduje się w dorzeczu Wisły i Sanu. Obejmuje rozległe zapadlisko tektoniczne wypełnione holocenijskimi utworami geologicznymi – piaskami, żwirami, madami rzecznyymi, torfami i namułami. W wyższych tarasach, nadzalewowych, występują plejstocenijskie piaski, żwiry i mułki rzeczne zlodowacenia północnopolskiego, rzadko środkowopolskiego, które dominują na tym obszarze. Między Stalową Wołą a Mielcem utworzył się ciąg obszarów piasków eolicznych, lokalnie w wydmach. W północnej części mezoregionu (okolice Tarnobrzegu) w podłożu występują mioceńskie utwory z serią siarkonośną, które były eksploatowane. W części centralnej mezoregionu występuje krajobraz roślinny śródładowych borów sosnowych i borów mieszanych w odmianie małopolskiej, przeważający na tym terenie. Ponadto można spotkać nieduże powierzchnie krajobrazów borów mieszanych i grądów w

odmianie małopolskiej w podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów oraz borów mieszanych i grądów w odmianie małopolskiej, a sporadycznie nad Wisłoką także – łągów jesionowo-wiązowych.

Lesistość jest duża i wynosi 49%. Lasy tworzą rozległe kompleksy; największe z nich zlokalizowane są na południowy wschód od Kielc. Lasy zajmują około 718 km², z czego 83% jest w zarządzie RDLP w Krośnie (nadleśnictwa: Mielec – cz. centralna, Tuszycza – cz. póln.-wsch., i Leżajsk – cz. póln.-zach.) oraz RDLP w Lublinie (nadleśnictwa: Nowa Dęba – cz. centralna, Rozwadów – cz. póln.-zach., i Rudnik – cz. centralna).

Mezoregion Płaskowyżu Kolbuszowskiego (VI.33). Mezoregion obejmuje płaskowyż, którego wysokość dochodzi do 269 m n.p.m. Jego powierzchnia ogólna wynosi 2330 km², z czego lasy i ekosystemy seminaturalne zajmują 26%. Dominują krajobrazy naturalne peryglacialne równinne i faliste. Rzadziej występują krajobrazy zalewowych den dolin – akumulacyjne, oraz tarasów nadzalewowych – akumulacyjne. Powierzchnię budują plejstocenyjskie utwory geologiczne – gliny zwałowe, piaski i żwiry lodowcowe zlodowacenia południowopolskiego, występujące głównie w części środkowej mezoregionu. Znacznie mniejsze obszary są zajęte przez, znajdujące się głównie w części południowej, plejstocenyjskie piaski i żwiry sandrowe zlodowacenia południowopolskiego. W dolinach rzecznych, m.in. Wisłoka i Wisłoki, oraz zagłębieniach terenowych zalegają holocenyjskie piaski, żwiry, mady rzeczne, torfy i namuły. Miejscami ukształtowały się tarasy nadzalewowe utworzone z plejstocenyjskich piasków, żwirów i mułków rzecznych zlodowacenia północnopolskiego, rzadziej środkowopolskiego. Sporadycznie występują piaski eoliczne, lokalnie w wydmach (dochodzących do 25 m wysokości względnej), oraz lessy. Krajobraz roślinny, o charakterze mozaiki, tworzą krajobrazy borów mieszanych i grądów w odmianie małopolskiej, borów mieszanych i grądów w odmianie małopolskiej w podwariancie z dużym udziałem łągów jesionowo-olszowych i olsów, krajobraz grądowy w wariancie z udziałem borów mieszanych oraz, spotykany nad Sanem i Wisłokiem, krajobraz łągów jesionowo-wiązowych.

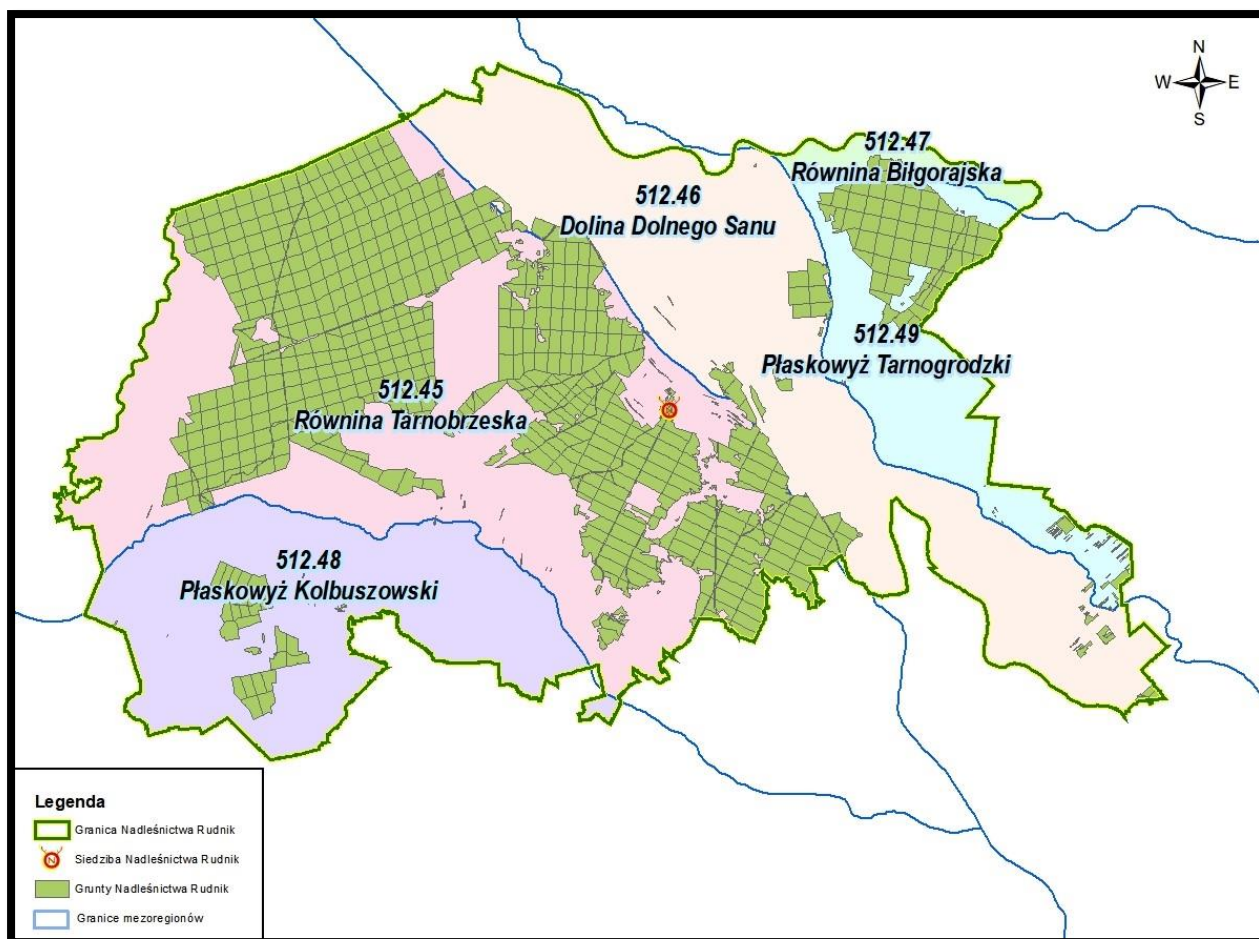
Lesistość mezoregionu jest mała i wynosi 24%. Lasy w postaci małych i średnich kompleksów zajmują łącznie około 559 km², z czego 70% jest w zarządzie RDLP w Krakowie (nadleśnictwo Dębica – cz. póln.-wsch.), RDLP w Krośnie (nadleśnictwa: Tuszycza – cz. póln.-wsch., Mielec – cz. póln.-wsch., Kolbuszowa – cz. póln., Głogów, Leżajsk – cz. centralna, Sieniawa – cz. póln.-zach., Kańczuga – cz. póln.) oraz RDLP w Lublinie (nadleśnictwa: Nowa Dęba – cz. póln., i Rudnik – cz. póln.-zach.).

2.1.6 Położenie na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej

Nadleśnictwo Rudnik na tle podziału regionalnego Europy przedstawia się następująco:
Megaregion: 5. Karpaty, Podkarpackie i Nizina Panońska

Prowincja: 51. Karpaty Zachodnie z Podkarpackiem Zachodnim i Północnym

Podprovincia: 512. Podkarpacie Północne,
 Makroregion: 512.4-5 Kotlina Sandomierska,
 Mezo-region: 512.45. Równina Tarnobrzeska,
 Mezo-region: 512.46. Dolina Dolnego Sanu,
 Mezo-region: 512.47. Równina Biłgorajska,
 Mezo-region: 512.48. Płaskowyż Kolbuszowski,
 Mezo-region: 512.49. Płaskowyż Tarnogrodzki,

Ryc.6. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji fizyczno-geograficznej².

512.45. Równina Tarnobrzeska – mezo-region fizycznogeograficzny w południowo-wschodniej Polsce, północna część Kotliny Sandomierskiej. Graniczy od zachodu i północnego zachodu z Niziną Nadwiślańską, od wschodu i północnego wschodu z Doliną Dolnego Sanu, od południa z Płaskowyżem Kolbuszowskim, a od południowego zachodu na niewielkim odcinku z Doliną Dolnej Wisłoki. Region jest równiną zbudowaną z piasków rzecznych, obecnie zwydmionych. W podłożu Równiny Tarnobrzeskiej zalegają utwory mioceńskie z pogipsową

² Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasiak M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska-Wójcik T., Chabudziński Ł., Do-browolski R., Grzegorzczak I., Jodłowski M., Kistowski M., Kot R., Kraż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Mali-nowska E., Migoń P., Myga-Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W., 2018. Physico-geographical mesoregions of Poland: Verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data. *Geographia Polonica*, vol. 91, no. 2, pp. 143-170

serią siarkonośną – bogate złoża siarki przyczyniły się do przemysłowego (gospodarczego) rozwoju regionu, w okresie pomiędzy 1953 rokiem a latami 90. XX wieku. Na terenie Równiny Tarnobrzesckiej znajdują się pozostałości Puszczy Sandomierskiej (sosna, dąb). Głównymi rzekami regionu są Trześniówka i Łęg (dopływy Wisły). Najważniejszym miastem, (od którego pochodzi nazwa regionu) jest Tarnobrzeg, ponadto na pograniczu regionu leży Stalowa Wola.

512.46. Dolina Dolnego Sanu – mezoregion fizycznogeograficzny w południowo-wschodniej Polsce, stanowiący część Kotliny Sandomierskiej. Rozciąga się między wylotem Sanu z Karpat koło Przemyśla a jego ujściem do Wisły poniżej Sandomierza. Na północnym wschodzie sąsiaduje z Płaskowyżem Tarnogrodzkim i Równiną Biłgorajską, na południowym zachodzie z Podgórzem Rzeszowskim, Pradoliną Podkarpacką, Płaskowyżem Kolbuszowskim i Równiną Tarnobrzescką. U ujścia do Wisły spotyka się z Niziną Nadwiślańską.

512.47. Równina Biłgorajska – Mezoregion stanowi fragment Kotliny Sandomierskiej. Ciągnie się od Wisły w kierunku południowo-wschodnim, równolegle pomiędzy pasmem Roztocza a dolnym biegiem Sanu, do Lubaczowa i Cieszanowa. Równinę przecinają dwie rzeki: Sanna na północy i Tanew na południu. Ich doliny wyznaczają północno-zachodnie i południowo-wschodnie granice mezoregionu. Typowe dla Równiny Biłgorajskiej są położone wśród borów sosnowych stawy rybne. Region jest płaskowyżem osiagającym na wschodzie wysokość od 220 do 280 m n.p.m. (maksymalnie 284 m), opadającym ku zachodowi poniżej 150 m n.p.m. Zbudowany jest z czwartorzędowych piasków i glin morenowych, przez co tutejsze gleby są mało wartościowe pod względem rolniczym. Z tego powodu większość mezoregionu pokryta jest mało wymagającymi pod względem glebowym borami sosnowymi, tworzącymi kompleks Puszczy Solskiej. Dlatego też funkcjonuje oboczna nazwa regionu – Równina Puszczajska. Piaski tworzą miejscami porośnięte lasem wydmy, a dzięki gliniastemu podłożu krajobraz urozmaicają liczne stawy hodowlane.

512.48. Płaskowyż Kolbuszowski – mezoregion fizycznogeograficzny w południowo-wschodniej Polsce, stanowiący część Kotliny Sandomierskiej. Ma kształt zbliżony do trójkąta o powierzchni 1668 km². Rozpóściera się między dolinami Wisłoki i Sanu. Płaskowyż ten zbudowany jest z piasków rzecznych, miejscami tworzących duże kompleksy wydmore. Wydmy (o przewadze parabolicznych) dochodzą do 25 m wysokości. Najwyższy punkt płaskowyżu ma 269 m n.p.m.

512.49. Płaskowyż Tarnogrodzki – Płaskowyż Tarnogrodzki rozpóściera się między dolinami Tanwi, Sanu i Szkła, a wałem Roztocza. Przez środek mezoregionu przepływa do Sanu płytką łukową doliną rzeka Lubaczówka. Południowo-wschodni kraniec regionu leży na obszarze Ukrainy. W granicach Polski region zajmuje powierzchnię 2 260 km². Płaskowyż Tarnogrodzki graniczy od południowego zachodu z Doliną Dolnego Sanu, od północy z

Równiną Biłgorajską, a od wschodu i północnego wschodu z Roztoczem Wschodnim. Na południu region styka się z Płaskowyżem Chyrowskim (na Ukrainie). Region jest płaskowyżem ukształtowanym pofałdowanymi wysoczyznami, osiągającym wysokość od 220 do 280 m n.p.m. (maksymalnie 284 m), a względnie od 30 do 60 m. Rzeźba terenu jest głównie monotonna, urozmaicona wałami piaszczystymi i pagórami wydmyowymi (głównie wydmy paraboliczne) jak np. Smerecka Góra (229 m) czy Wilcza Góra (230 m). Płaskowyż zbudowany jest z ilów mioceniowych, na których zalegają przykryte lessem gliny i piaski czwartorzędowe, co daje regionowi charakter rolniczy. Na północ od doliny Lubaczówki, pomiędzy Sieniawą a Lubaczowem, znajduje się rozległy kompleks wielogatunkowych lasów mieszanych (tzw Lasy Sieniawskie z rezerwatem Lupa o powierzchni 4,2 ha). Zbiorowisko wodne dominują rzeki Lubaczówka, Tanew, Wirowa i Złota Nitka oraz duże kompleksy stawów powstałych w miejscach po dawnych bagnach i mokradłach.

2.1.7 Położenie na tle regionalizacji geobotanicznej

Według regionalizacji geobotanicznej Polski J.M. Matuszkiewicza (2008), lasy Nadleśnictwa Rudnik znajdują się na obszarze:

Prowincja Środkowoeuropejska

Podprowincja Środkowoeuropejska Właściwa

C. Dział Wyżyn Południowopolskich

C.8. Kraina Kotliny Sandomierskiej

C.8.3. Okręg Wideł Wisły i Sanu

C.8.3.e Stalowowolski

C.8.3.f Rudnicki

C.8.3.g Doliny Dolnego Sanu

C.8.4. Okręg Płaskowyżu Kolbuszowskiego

C.8.4.a Bojanowski

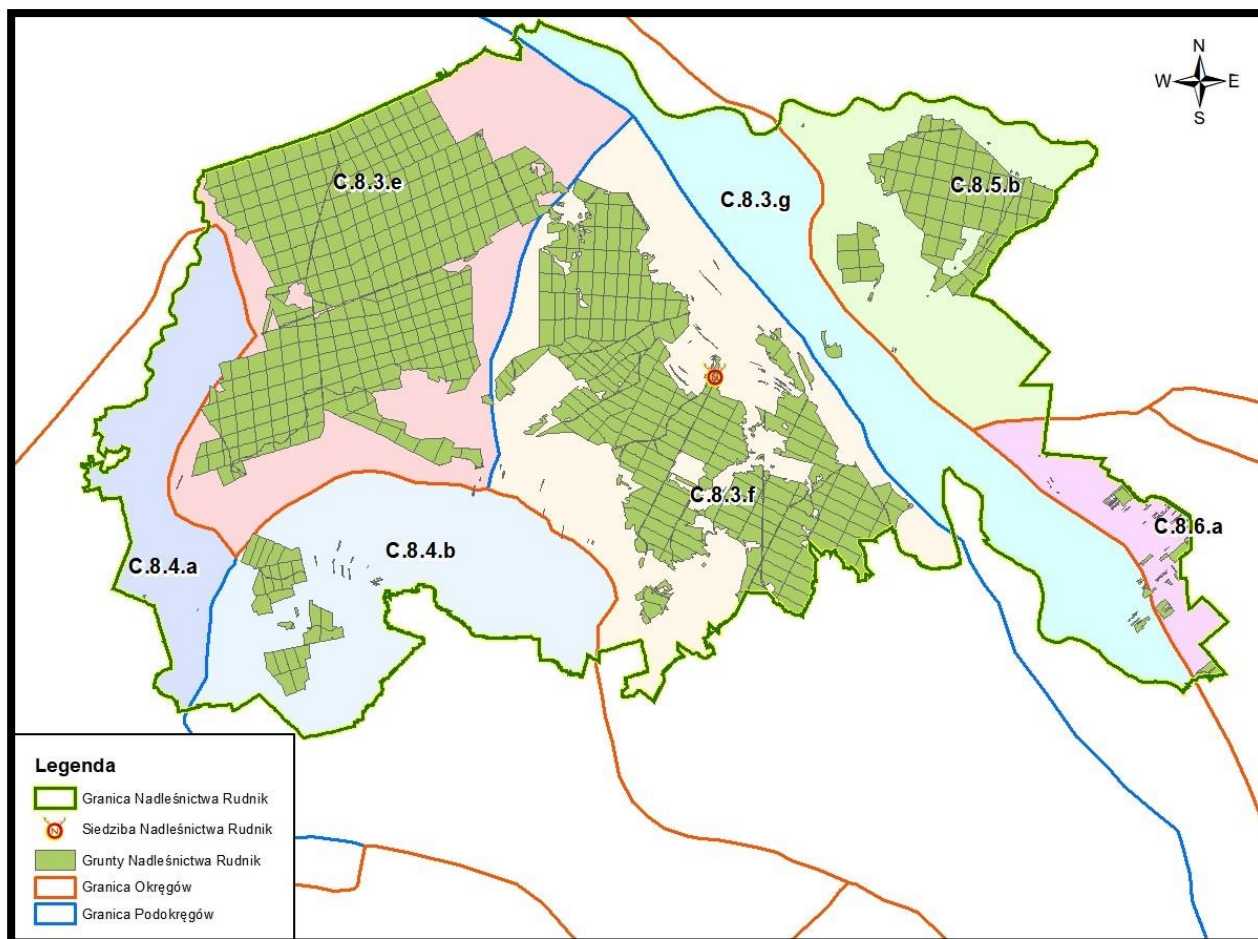
C.8.4.b Jeżowski

C.8.5. Okręg Równiny Biłgorajskiej

C.8.5.b Biłgorajski

C.8.6. Okręg Płaskowyżu Tarnogrodzkiego

C.8.6.a Brzyskowodzki

Ryc.7. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji geobotanicznej Polski³.

2.1.8 Położenie na tle regionalizacji klimatycznej Polski

Nadleśnictwo Rudnik położone jest w dwóch regionach klimatycznych – wg A. Wosia (1999):

- Region Sandomierski (R-XXII)
- Region Zamojsko-Przemyski (R-XXVIII)

Region Sandomierski (R-XXII) Jest to jeden z najmniejszych regionów klimatycznych wyróżnianych na obszarze Polski. Obejmuje głównie Kotlinę Sandomierską. Dla tego regionu charakterystyczna jest, w porównaniu z innymi regionami, największa liczba dni z pogodą bardzo ciepłą. Dni takich jest tutaj prawie 92. Najliczniejsze są także dni bardzo ciepłe i jednocześnie słoneczne lub z niewielkim zachmurzeniem ogólnym nieba oraz dni bardzo ciepłe bez opadu. Najczęściej obserwuje się również występowanie pogody bardzo ciepłej, słonecznej, bez opadu. Dni z tym typem pogody jest średnio w roku około 21.

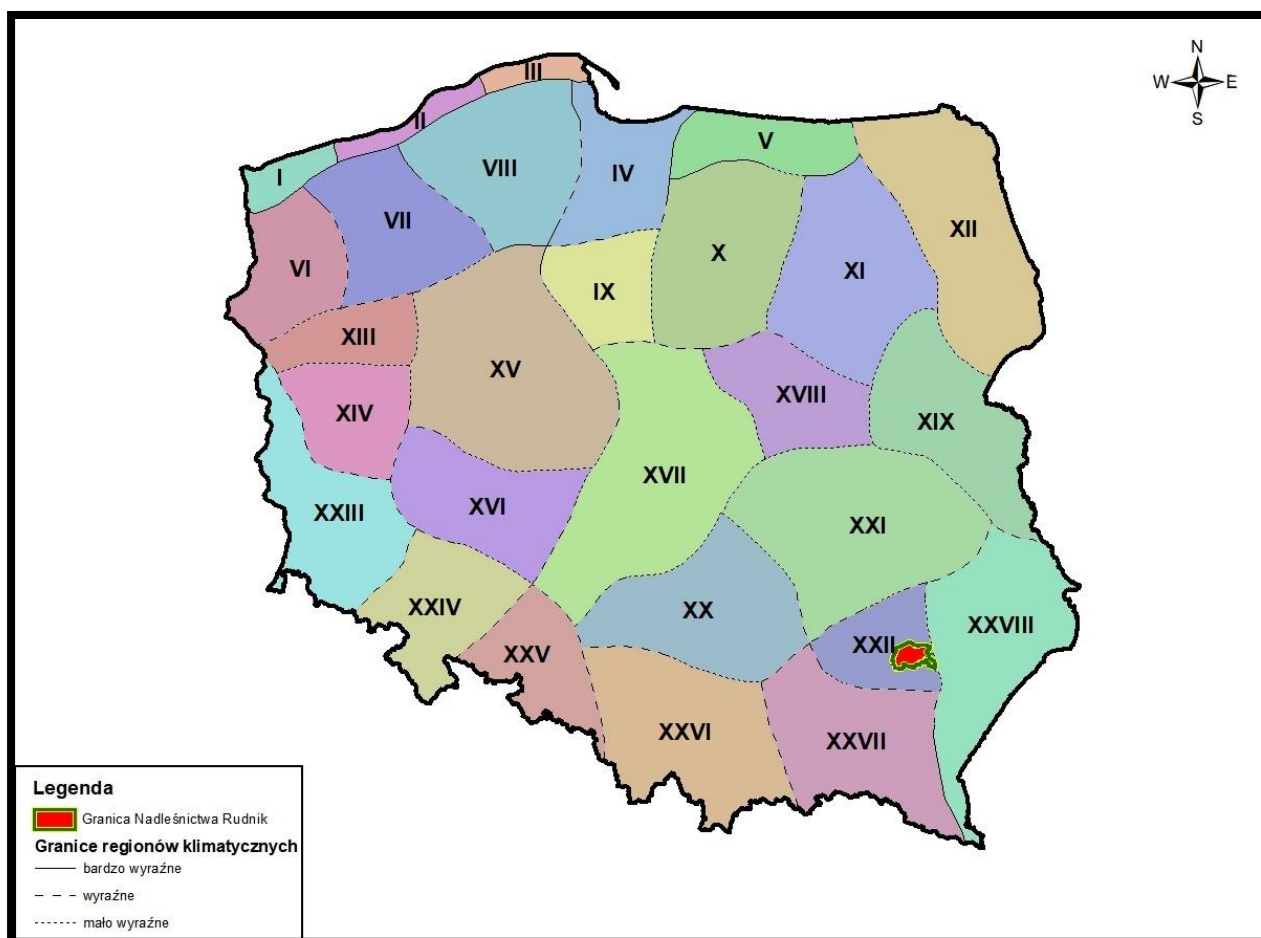
W Regionie Sandomierskim stosunkowo bardzo liczne są dni z pogodą umiarkowanie ciepłą i słoneczną, których średnio w roku jest 14, a wśród nich 13 umiarkowanie ciepłych i jednocześnie słonecznych bez opadu. Mniej liczne są tutaj dni umiarkowane ciepłe pochmurne lub z dużym zachmurzeniem oraz dni z pogodą chłodną z dużym zachmurzeniem nieba. Dni

³ Matuszkiewicz J.M., 2008, Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa, 2008

chłodnych z dużym zachmurzeniem jest średnio w roku 17, a chłodnych z opadem 19 dni. Dla omawianego obszaru jest charakterystyczne stosunkowo bardzo częste pojawianie się dni przymrozkowych umiarkowanie zimnych, których notuje się średnio 31 w roku, a wśród nich słonecznych bez opadu. Tych ostatnich jest średnio 4 w roku.

Wszystkie wyżej wymienione czynniki klimatu wpływają na warunki przyrodnicze omawianego obszaru.

Region Zamojsko-Przemyski (R-XXVIII) Obejmuje swym zasięgiem część wschodnią Wyżyny Lubelskiej, Roztocze, Płaskowyż Tarnogrodzki i wschodni skraj Pogórza Karpackiego. Jego granice są wyraźnie zarysowane. Mniej wyraźny fragment granicy zachodniej wskazuje na znaczne podobieństwo stosunków klimatycznych tego regionu do klimatu Regionu Sandomierskiego. Ogólnie biorąc, w porównaniu z innymi regionami, tutaj notuje się najmniejszą liczbę dni z pogodą umiarkowanie ciepłą z dużym zachmurzeniem (około 38) oraz bardzo małą liczbę dni chłodnych (około 30). Z kolei częściej niż w innych regionach pojawiają się dni z pogodą bardzo ciepłą, słoneczną lub z niewielkim zachmurzeniem i opadem. Jest ich średnio w roku około 24. Również nieco częściej w tym regionie notuje się dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną, słoneczną, bez opadu.

Ryc.8. Położenie Nadleśnictwa Rudnik na tle regionalizacji klimatycznej Polski⁴

⁴ Woś A., 1999, Klimat Polski, PWN, Warszawa.

2.2 Struktura użytkowania ziemi wg gmin w głównych grupach i kategoriach użytkowania

Pod względem podziału gruntów na grupy użytków, struktura gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik przedstawia się następująco:

Tabela 3. Zestawienie powierzchni gruntów w Nadleśnictwie Rudnik* wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania zgodnie z podziałem administracyjnym kraju w zaokrągleniu do m2 (skrót z tabeli nr 1).

Podział admin. kraju	Grupa, rodzaj użytku i kategoria użytkowania							Ogółem
Gmina	Lasy – razem	Grunty zadrzewione i zakrzewione	Użytki rolne – razem	Grunty pod wodami	Użytki ekologiczne	Tereny różne – razem	Grunty zabudowane i zurbanizowane – razem	
Powiat								
Województwo	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powiat Leżajski	601,4894		6,5072					607,9966
Nowa Sarzyna Obszar wiejski	601,4894		6,5072					607,9966
Powiat Niżański	12170,1308	0,3582	229,6301	6,3518			4,9411	12411,4120
Jeżowe	1772,4495		36,9190	0,4929			0,2426	1810,1040
Krzeszów	139,1650		0,8300					139,9950
Nisko Miasto	2482,9217		48,1811	3,8416			0,6380	2535,5824
Nisko Obszar wiejski	3052,4549		34,5544				0,4234	3087,4327
Rudnik nad Sanem Miasto	1314,3148	0,3582	76,4871	0,9583			3,6371	1395,7555
Rudnik nad Sanem Obszar wiejski	1614,8998		7,3943					1622,2941
Ulanów Miasto	0,3825							0,3825
Ulanów Obszar wiejski	1793,5426		25,2642	1,0590				1819,8658
Powiat Stalowowski	3008,6244		11,4809	0,2596				3020,3649
Bojanów	3008,6244		11,4809	0,2596				3020,3649
Województwo podkarpackie	15780,2446	0,3582	247,6182	6,6114			4,9411	16039,7735

Powierzchnia z rejestru gruntów (bez współwłasności)

Tabela 4. Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa Rudnik wg grup i rodzajów użytków i kategorii użytkowania (skrót tabeli nr 1).

Grupa i rodzaj użytku oraz kategoria użytkowania	Obręb Nisko	Obręb Rudnik	Razem Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
1. Lasy - razem	7907,4196	7872,8250	15780,2446
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione		0,3582	0,3582
3. Użytki rolne – razem	79,7306	167,8876	247,6182
4. Grunty pod wodami - razem	4,4909	2,1205	6,6114
5. Użytki ekologiczne - razem			
6. Tereny różne - razem			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	1,0708	3,8703	4,9411
OGÓLEM	7992,7119	8047,0616	16039,7735

Powierzchnia z rejestru gruntów (bez współwłasności)

Do opracowania przyjęto powierzchnię nadleśnictwa według tabeli.2. niniejszego opracowania – 16039,74 ha, w tym grunty leśne zalesione - 14974,48 ha, niezalesione – 333,75 ha, związane z gospodarką leśną – 472,00 ha, grunty nieleśne – 259,51 ha.

2.3 Miejsce i rola nadleśnictwa w przestrzeni przyrodniczo-leśnej regionu i kraju z uwzględnieniem sieci ekologicznej ECUNET-Polska, sieci CORINE biotopes i korytarzy ekologicznych

Nadleśnictwo Rudnik zarządza lasami Skarbu Państwa na obszarze 3 powiatów, 7 gmin i 3 miast.

Grunty znajdujące się pod zarządem administracyjnym nadleśnictwa występują w zasięgu terytorialnym **487,17** km². Na zarządzanych gruntach nadleśnictwo pełni rolę gospodarza i w oparciu o obowiązujące akty prawne realizuje założenia z zakresu polityki leśnej kraju. Zadaniem nadleśnictwa jest prowadzenie gospodarki leśnej zgodnie z ustawową zasadą powszechnej ochrony lasów, trwałości utrzymania i powiększania zasobów leśnych oraz ciągłości i zrównoważonego wykorzystania.

Na obszarze lasów nadleśnictwa wyznaczono źródła nasion (10 szt), drzewostany gospodarcze nasienne (371,57 ha), drzewa mateczne (8 szt), które odgrywają dużą rolę w nasiennictwie, selekcji i hodowli lasu. Zabezpieczają one wyselekcjonowany, najwyższej jakości i miejscowego pochodzenia materiał genetyczny wykorzystywany przy tworzeniu kolejnych pokoleń lasów.

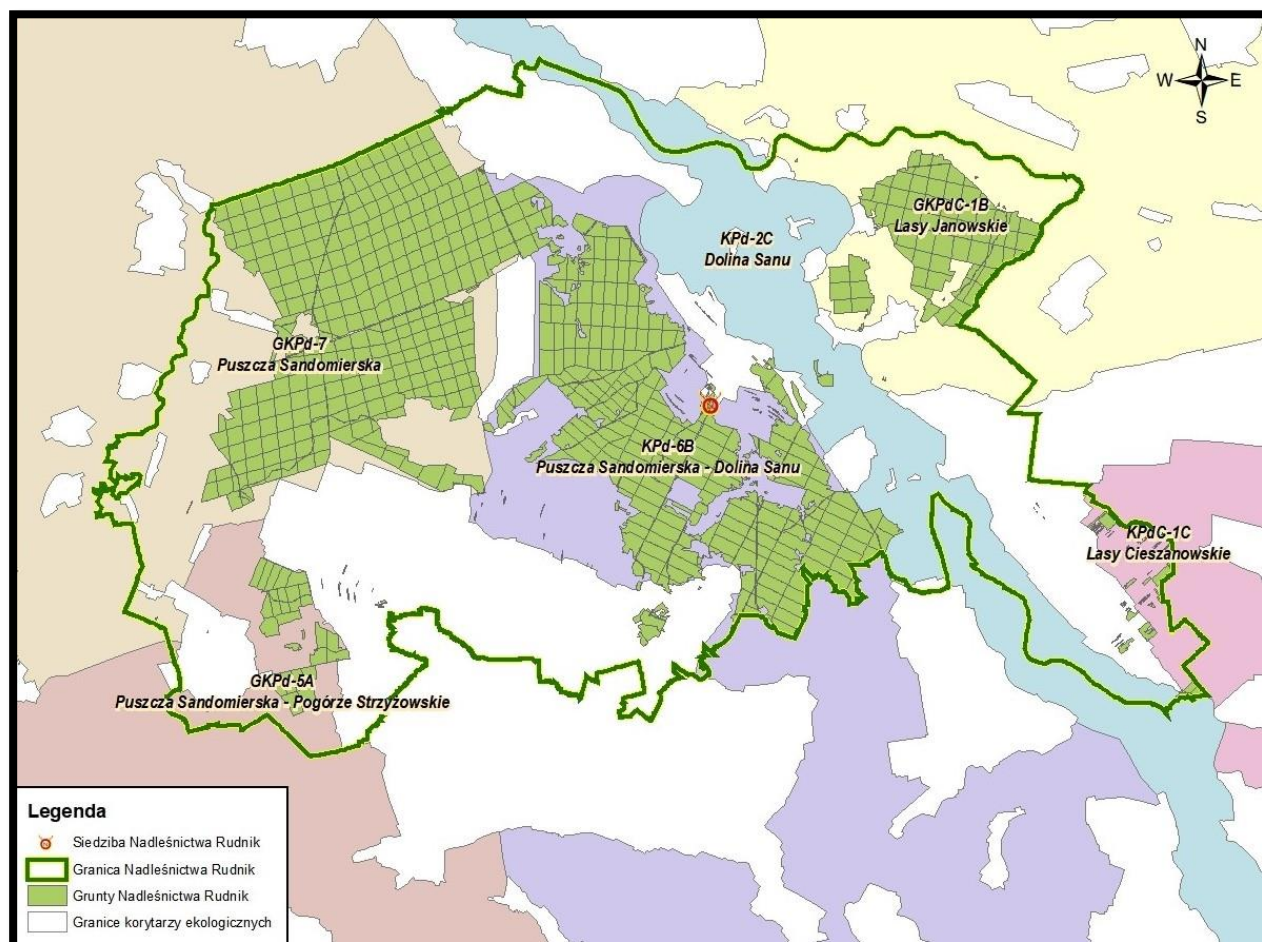
W lasach nadleśnictwa utworzonych zostało 4 strefy ochronne wokół gniazd chroniących stanowiska lęgowe ptaków tj. bociana czarnego *Ciconia nigra* (1), orlika krzykliwego *Clanga pomarina* (3).

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik występują 4 obszary sieci NATURA 2000, w tym 1 obszar ptasi i 3 obszary siedliskowe:

- obszary specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 – PLB180005 Puszcza Sandomierska,
- obszary mające znaczenie dla Wspólnoty Natura 2000 - PLH180020 Dolina Dolnego Sanu, PLH060097 Dolina Dolnej Tanwi, PLH180055 Enklawy Puszczy Sandomierskiej, z tego na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rudnik położone są 2 obszary siedliskowe i jeden obszar ptasi (charakterystyka obszarów w dalszej części opracowania).

Według opracowanego w 1995 r. projektu Krajowej Sieci Ekologicznej **ECONET PL** – będącego elementem Europejskiej Sieci Ekologicznej – obszarów przyrodniczych powiązanych przestrzennie i funkcjonalnie oraz stanowiących o dziedzictwie przyrodniczym Europy, w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się północna część krajowego obszaru węzłowego Dolina Środkowego Sanu (symbol 25K) wchodząca w skład ekologicznej sieci ECONET – PL.

W zasięgu działania Nadleśnictwa Rudnik nie występują ostoje z systemu CORINE biotopes.

Ryc.9. Położenie nadleśnictwa na tle sieci korytarzy ekologicznych⁵

⁵ <http://mapa.korytarze.pl/> [02.11.2021]

2.4 Ogólna charakterystyka drzewostanów

Ogólną charakterystykę drzewostanów Nadleśnictwa Rudnik w porównaniu do RDLP Lublin i Lasów Państwowych przedstawiają tabele poniżej:

Tabela 5. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów nadleśnictwa (wg wzoru 1a).

Jednostka	Średni wiek [lat]	Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	Przeciętny przyrost [m ³ /ha]	Udział % siedlisk borowych	Udział % gatunków iglastych
Obręb 1: Nisko	60	275	4,58	85,5	82,9
Obręb 2: Rudnik	65	268	4,12	72,0	75,6
Nadleśnictwo Rudnik	63	272	4,32	78,7	79,3
RDLP Lublin	63*	291,7*	8,76**	49,3*	60,5*
Lasy Państwowe	59*	286*	9,42**	49,5*	68,2*
Woj. podkarpackie	65**	333,5**	10,36**	25,4*	58,3**

*źródło – Bank Danych o Lasach, Rocznik Statystyczny Leśnictwa 2020

**źródło – Wielkoobszarowa Inwentaryzacja Stanu Lasu lata 2015-2019 (Sękocin Stary 2020)

Lasy Nadleśnictwa Rudnik charakteryzują się wyższym średnim wiekiem w porównaniu do Lasów Państwowych. Przeciętny zapas w nadleśnictwie wynosi **272** m³/ha i jest niższy niż w RDLP i całych LP. Udział siedlisk borowych i udział gatunków iglastych jest wyższy niż średnia dla RDLP Lublin i całych LP.

Tabela 6. Porównanie wybranych cech d-stanu w ramach grup funkcji lasu (wg wzoru 1b).

Obiekt, nazwa: rezerwatu, obrębu, nadleśnictwa	Grupa funkcji	Przeciętny wiek [lat]	Przeciętny zapas [m ³ /ha]	Średni przyrost [m ³ /ha]	Udział gatunków liściastych [%]	Udział gatunków iglastych [%]
Obręb NISKO	lasy ochronne	60	277	4,62	18,1	81,9
	ogółem obręb	60	275	4,58	17,0	83,0
Obręb RUDNIK	lasy ochronne	65	269	4,14	29,5	70,5
	ogółem obręb	65	268	4,12	24,1	75,9
Nadleśnictwo Rudnik	lasy ochronne	62	274	4,42	22,8	77,2
	ogółem nadl.	63	272	4,32	20,5	79,5

2.5 Ogólna charakterystyka kompleksów leśnych

Lasy nadleśnictwa podzielone są na 126 kompleksów o bardzo zróżnicowanej powierzchni rozproszone na obszarze 487,17 km². Największy kompleks zajmuje powierzchnię 7434,83 ha. Najliczniejszą grupę stanowią kompleksy o powierzchni do 1 ha. Liczbę kompleksów podano w ujęciu geodezyjnym.

Tabela 7. Liczba i wielkość kompleksów leśnych w Nadleśnictwie Rudnik (wg wzoru nr 2).

Obręb, nadleśnictwo	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów	Łączna powierzchnia z współwłasnościami [ha]
Nadleśnictwo Rudnik	do 1,00	80	26,67
	1,01 - 5,00	24	47,90
	5,01 – 20,00	10	95,23
	20,01 – 100,00	6	198,59
	200,01 – 500,00	3	745,29
	500,01 – 2000,00	1	1588,55
	powyżej 2000,00	2	13337,51
	Ogółem	126	16039,74

3. FORMY OCHRONY PRZYRODY

3.1 Zestawienie istniejących form ochrony przyrody

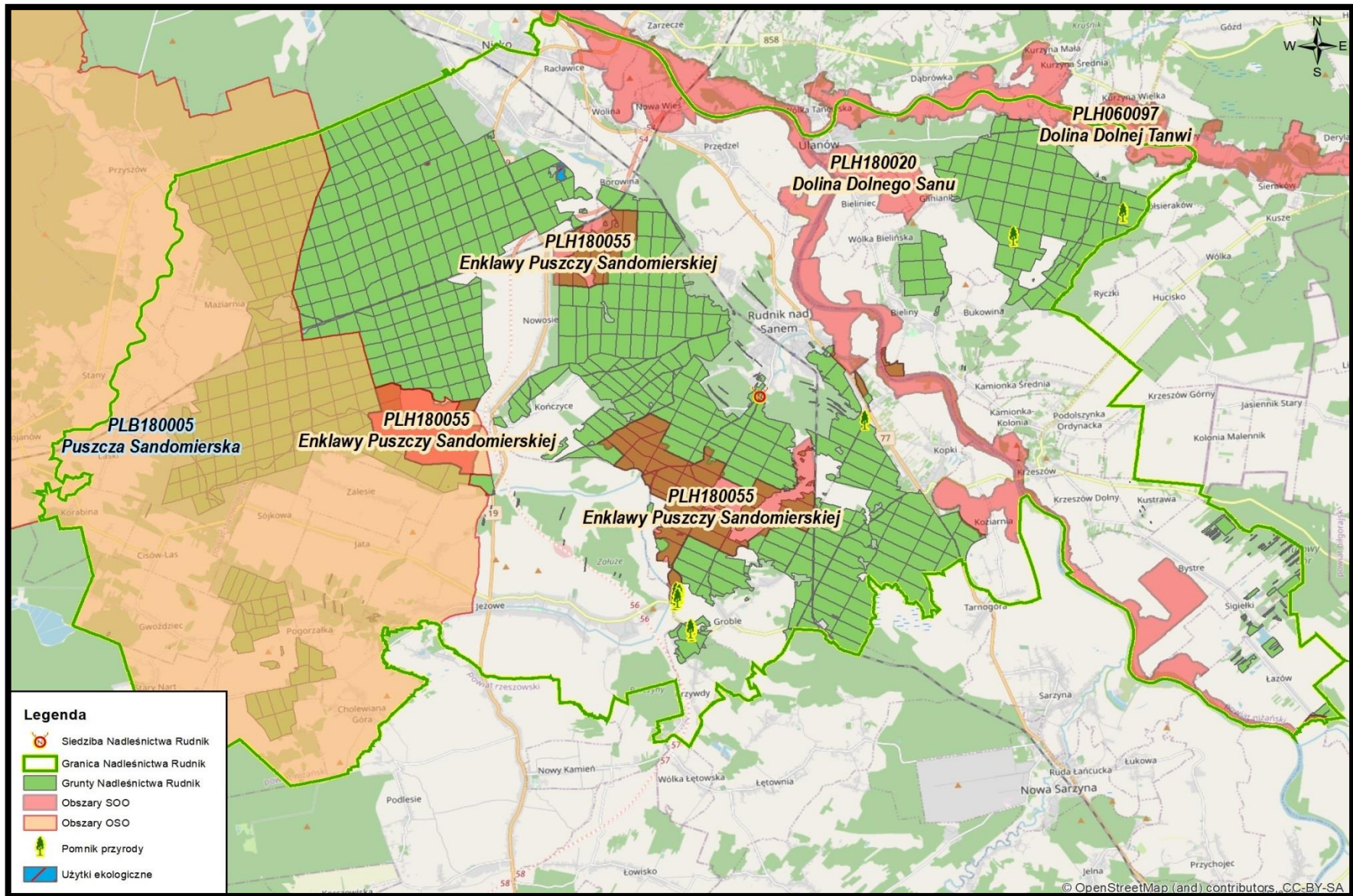
Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rudnik istnieją następujące obiekty objęte ochroną prawną:

Tabela 8. Zestawienie obiektów objętych ochroną przyrody w Nadleśnictwie Rudnik.

Rodzaj obiektu	Pow. ogólna/ ilość [ha/szt.] w zasięgu działania nadleśnictwa	Powierzchnia, ilość na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rudnik [ha/szt.]				
		Ogółem	w tym:			
			Leśna zalesiona i niezalesiona	Leśna związana z gosp. leśną	Nieleśna	Razem [ha/szt.]
1	2	3	4	5	6	
Obszary Natura 2000 Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk	4847,49*/3	1185,64	1078,77	35,91	70,96	1185,64
Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina Dolnego Sanu - PLH180020	2442,17	45,36	43,92	1,11	0,33	45,36
Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Enklawy Puszczy Sandomierskiej -PLH180055	1980,28	1140,28	1034,85	34,80	70,63	1140,28
Obszar Specjalnej Ochrony Siedlisk Dolina Dolnej Tanwi - PLH060097	425,04	-	-	-	-	-
Obszary Natura 2000 Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków	13484,57*/1	3844,85	3720,7	105,25	18,90	3844,85/1
Obszar specjalnej ochrony ptaków Puszcza Sandomierska – PLB180005	13484,57	3844,85	3720,7	105,25	18,90	3844,85
Strefy ochronne wokół miejsc bytowania i rozrodu zwierząt podlegających ochronie gatunkowej	165,88/4	165,88	164,29	-	1,59	165,88/4
Istniejące pomniki przyrody	6 szt.		-	-	-	6 szt.
Użytki ekologiczne	5,94/9	5,94	4,24		1,7	5,94/9

*Powierzchnie obszarów Natura 2000 na podstawie danych zamieszczonych w SDF i dokumentacji PZO obszarów.

Ryc.10.Zasięg form ochrony przyrody w Nadleśnictwie Rudnik.

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady ochrony przyrody jest Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku (Dz. U. 2004, Nr 92, poz. 880).

Różnica w powierzchni i lokalizacji obszarów chronionych w stosunku do danych zawartych w POP na lata 2012-2021 wynika z dokładności obliczeń geodezyjnych powstałych w wyniku aktualizacji mapy numerycznej i ewidencji gruntów Nadleśnictwa Rudnik, zmiany granic i literacji wydziałów leśnych, a także spowodowana jest zmianą powierzchni gruntów nadleśnictwa powstałą w wyniku przyjmowania gruntów.

3.2 Rezerwaty przyrody

Na terenie Nadleśnictwa Rudnik i w jego zasięgu terytorialnym nie występują rezerwaty przyrody.

3.3 Parki krajobrazowe

Na terenie Nadleśnictwa Rudnik i w jego zasięgu terytorialnym nie występują parki krajobrazowe.

3.4 Obszary chronionego krajobrazu

Na terenie Nadleśnictwa Rudnik i w jego zasięgu terytorialnym nie występują obszary chronionego krajobrazu.

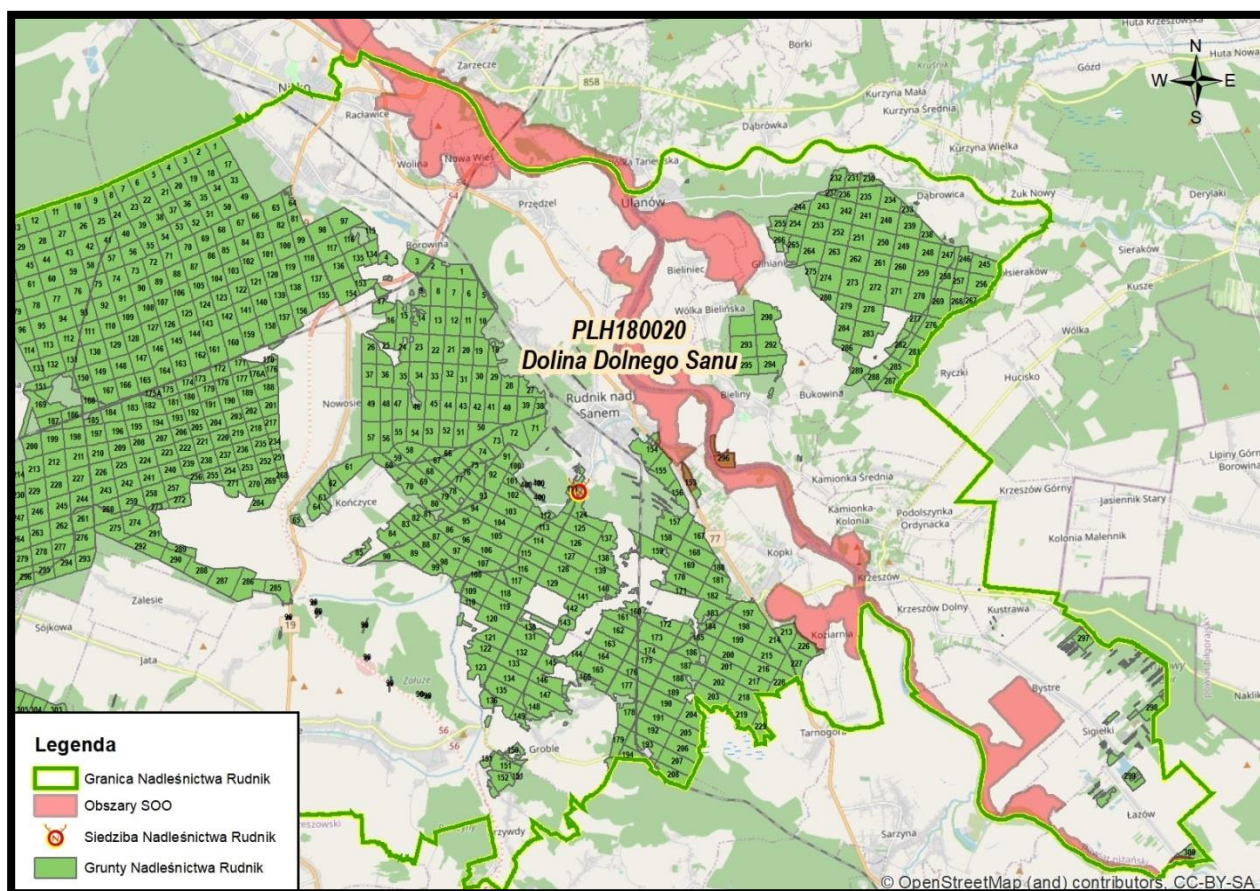
3.5 Obszary Natura 2000 położone na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rudnik

W terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Rudnik położone są 4 obszary Natura 2000: 1 obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) i 3 specjalnych obszarów ochrony siedlisk (SOO), w tym na gruntach nadleśnictwa występują 2 SOO i 1 OSO.

Zasięgi obszarów Natura 2000 przedstawiono na podstawie danych uzyskanych z RDOŚ w Rzeszowie.

3.5.1 Dolina Dolnego Sanu – PLH180020

Ryc.11. Położenie obszaru PLH180020 Dolina Dolnego Sanu na tle Nadleśnictwa Rudnik.

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w październiku 2020 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru.

Status prawny

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji UE 64/2011 z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana, jako dokument nr C(2010) 9669)(2011/64/UE).

Obecnie obowiązujący akt prawny: Decyzja wykonawcza Komisji UE 2021/161 z dnia 21 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia czternastego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana, jako dokument nr C(2021) 21). [Dziennik Urzędowy UE L 11 z dnia 15 lutego 2021 r.].

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **10176,64** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu RDLP Lublin – 8078,02 ha (79% pow. obszaru),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik – **2442,17** ha (24% pow. obszaru),

- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze: **45,36** ha w tym:

Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona – 43,92 ha

Grunty związane z gospodarką leśną – 1,11 ha

Powierzchnia nieleśna – 0,33 ha.

Położenie

W zasięgu obszaru znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Rudnik:

Obręb Rudnik: 153a-g, k, ~a, ~b, 154b, gx, hx, ~j, 213a, 226a, ~d, ~f, 296a-j, ~a, ~b, 300f, g, j.

Opis ogólny (wg SDF)

Obszar obejmuje najciekawsze i najbardziej cenne przyrodniczo fragmenty doliny Dolnego Sanu na odcinku Jarosław - Dwikozy. Dolina Dolnego Sanu to druga obok doliny Wisły centralna dolina Kotliny Sandomierskiej. Na tym odcinku rzeka ma kierunek SE-NW, dolina ma szerokość 7-15 km i cechuje ją rzeźba typowa dla rzek w stadium dojrzałym. Zasadniczymi elementami jej budowy są: szerokie holocenijskie dno doliny oraz równie obszerna terasa plejstoceńska. W obrębie holocenijskiego dna występują dwa poziomy terasowe. Są nimi niższa terasa zalewowa (łęgowa) i wyższa terasa rędzenna. Współczesny San, pomimo regulacji, cechuje się procesem korytowym właściwym rzekom roztokowym. W okresie niskich stanów wód rzeka tworzy piaszczyste odsypy w postaci plaż i ławic. Do obszaru włączony jest również fragment stromego zbocza doliny w okolicach Zarzecza i Krzeszowa. W dolinie dominuje krajobraz rolniczy. 48,5% powierzchni zajmują tu ekstensywne uprawy zbóż, blisko 25% łąki wilgotne i świeże a aż 17,8% wody śródlądowe (stojące i płynące).

Wartość przyrodnicza i znaczenie (wg SDF)

Celem ochrony w obszarze jest zachowanie mozaiki siedliskowej charakterystycznej dla większych dolin rzecznych. Zidentyfikowano tu łącznie 14 typów siedlisk przyrodniczych z Załącznika I Dyrektywy Siedliskowej. Największe znaczenie mają kompleksy zbiorowisk przykorytowych (łągi wierzbowe, ziołorośla i pionierska roślinność na piaszczystych odsypach i namuliskach). Istotną rolę w dolinie odgrywają także różnego typu ekstensywnie użytkowane łąki (nizinne łąki kośne, łąki z *Moliniana* na kredzie, torfie lub glinie, łąki zalewowe dolin rzek) oraz, szczególnie w północnej części obszaru, liczne starorzecza z bogatą florą wodną. Młode strome zbocza w okolicach Zarzecza i Krzeszowa, poza roślinnością ciepłolubną, obfitują w wysięki i wypływy wód podziemnych, na których wykształciły się łągi olszowe z masowym udziałem skrzypu olbrzymiego. Na suchych łąkach i pastwiskach oraz na krawędziach erozyjnych wykształcają się ciekawe zbiorowiska kserotermiczne.

Florę i faunę cechuje znaczne bogactwo, wykazano tu 19 gatunków z Załącznika II DS. Występują tu istotne na poziomie regionalnym populacje – modraszek telejus - *Phengaris teleius*, modraszek nausithous - *Phengaris nausithous*, wydra - *Lutra lutra* i boleń - *Aspius aspius*. W dolinie występują również takie gatunki jak *Orchis coriophora* – storczyk cuchnący, *Rosa gallica* – róża francuska, *Potentilla rupestris* – pięciornik skalny, *Clematis recta* – powojnik prosty, *Trapa natans* – kotewka orzech wodny czy *Mantis religiosa* – modliszka zwyczajna.

Obszar stanowi także istotny korytarz ekologiczny w tym dla ichtiofauny. Wody rzeki San i jej dopływów są siedliskiem cennych gatunków ryb z Załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Dorzecze Sanu objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych (certy - *Vimba vimba*, troci wędrownej - *Salmo trutta trutta*, łososia - *Salmo salar* i jesiotra ostronosego - *Acipenser oxyrinchus*) zaś jej dopływy na tym odcinku są wymieniane jako jedne z cieków dorzecza o walorach kwalifikujących je jako potencjalne tarliska anadromicznych ryb wędrownych i siedlisko ryb prądolubnych o znaczeniu europejskim.

Tabela 9. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk: (wg SDF).

Kod	Nazwa	Ocena znaczenia obszaru			
		Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
3130	Brzegi lub osuszone dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z <i>Littorelletea</i> , <i>Isoëto</i> – <i>Nanojuncetea</i>	B	C	B	C
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nympheion</i> , <i>Potamion</i>	A	C	B	A
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	A	C	B	A
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęlicowe (<i>Molinion</i>)	B	C	B	B
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylion alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	A	C	B	A
6440	Łąki sełernicowe (<i>Cnidion dubii</i>)	C	C	B	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	A	C	B	A
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	B	C	B	C
91E0 *	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albae</i> , <i>Populetum albae</i> , <i>Alnenion glutinoso - incanae</i> , olsy źródłiskowe)	A	C	B	B
91F0	Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	B	C	C	C

* siedliska priorytetowe

Tabela 10. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik – przedmioty ochrony).

Lp.	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni leśna/nieleśna
	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Siedlisko priorytetowe			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	91F0	Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe	<i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	16,69	OI, Lw, Lł	Ls
	Razem				16,69		

Tabela 11. Gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu i ocena znaczenia dla tych gatunków.

Kod	Nazwa		Ocena znaczenia obszaru			
	łacińska	polska	Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogółem
Owady						
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Trzepla zielona	C	B	C	C
1060	<i>Lycaena dispar</i>	Czerwończyk nieparek	C	B	C	C
6177	<i>Phengaris teleius</i>	Modraszek telejus	C	B	C	B
6179	<i>Phengaris nausithous</i>	Modraszek nausitous	C	B	C	B
Ryby						
1130	<i>Aspius aspius</i>	Boleń	C	B	C	B
5339	<i>Rhodeus amarus</i>	Różanka	C	B	C	B
1124	<i>Romanogobio albipinnatus</i>	Kiełb białopłetwy	C	B	C	B
Płazy						
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	C	C
Ssaki						
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski	C	A	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	C	A	C	B

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Obszar nie posiada planu zadań ochronnych, natomiast aktualnie trwają prace nad sporządzeniem dokumentacji do planu zadań ochronnych. W tabeli poniżej przedstawione zostały tymczasowe cele ochrony dla siedlisk i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.

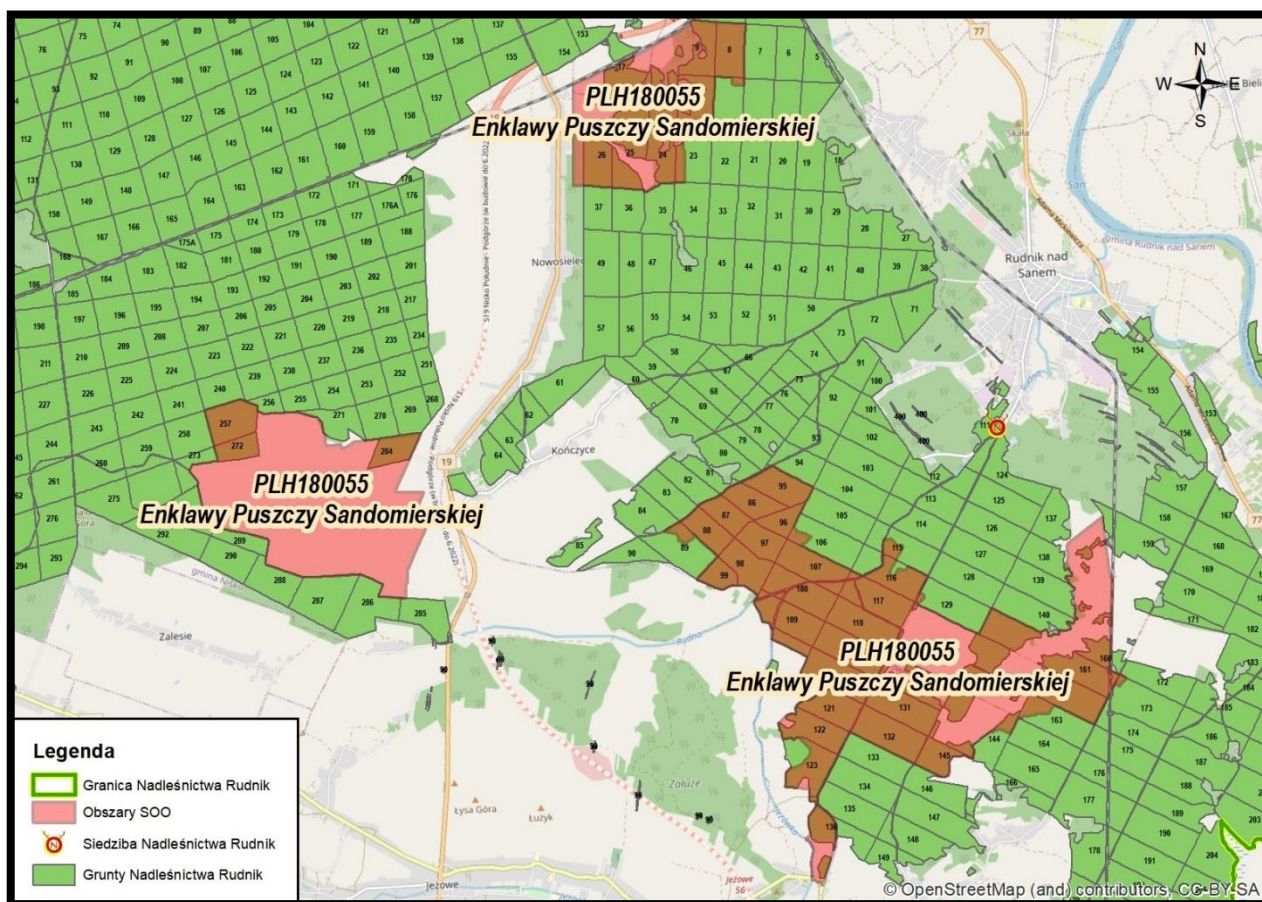

Tabela 12. Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Dolina Dolnego Sanu PLH180020 na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik

L.p	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	91F0 łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe Ficario-Ulmetum	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska (min. 70ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Źródło danych: Standardowy Formularz Danych (2021-01); Raport ochrony siedlisk przyrodniczych, na potrzeby wykonania pzo (stan na dzień 30.09.2021 r.); wyniki WZS (2008/2009).
		Liczba gatunków z grupy „wiązy, dąb, jesion” występujące w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1.Co najmniej dwa gatunki drzew z grupy.	Wskaźnik różnorodności gatunkowej w drzewostanie. Ocena wskaźnika na U1 - dwa gatunki z grupy „wiązy, dąb, jesion”. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2012).
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Obfite, reagujące na luki i prześwietlenia.	Wskaźnik wyraża obecność odnowienia naturalnego powstającego spontanicznie. Ocena wskaźnika na FV- naturalne odnowienie drzewostanu obfite, reagujące na luki i prześwietlenia, złożone z więcej niż 2 gatunków. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2012).
		Struktura pionowa i przestrzenna drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Struktura zróżnicowana.	Wskaźnik wyraża opisowo stopień ujednolicenia struktury np. pod wpływem zabiegów hodowlanych. Ocena wskaźnika na FV – zróżnicowana, powyżej 70 % powierzchni pokryte przez zawarty drzewostan, jednak obecne luki, prześwietlenia. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2012).
		Ekspansywne gatunki rodzime (apofity) w runie	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Występują pojedynczo.	Wskaźnik wyraża ewentualną apofityzację w łęgach np. jeżyny a także gatunków łąkowych. Ocena wskaźnika na FV – co najwyżej pojedynczo. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2012).
		Stosunki wodno-wilgotnościowe	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny U1. Zalewy wodami rzecznyimi zdarzają się wyjątkowo, lecz zastępowane przez przesięki lub stagnowanie wody opadowej; znaczne uwilgotnienie, nieznacznie tylko dobiegające od stanu naturalnego.	Wskaźnik wyraża zniekształcenia warunków hydrologicznych. Wskaźnik kardynalny dla typowych postaci zespołu <i>Ficario-Ulmetum</i> . Ocena wskaźnika na U1 – Zalewy wodami rzecznyimi zdarzają się wyjątkowo, lecz zastępowane przez przesięki lub stagnowanie wody opadowej; znaczne uwilgotnienie, nieznacznie tylko dobiegające od stanu naturalnego.

				Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2012).
		Zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny FV. Brak zniszczeń spowodowanych pozyskaniem drewna.	Wskaźnik pomocniczy, uwzględnia fakt pozyskania drewna a także obecność pniaków, naruszenie runa oraz powierzchni gleby. Ocena wskaźnika na FV – brak zniszczeń runa i gleby. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2012).

3.5.2 Enklawy Puszczy Sandomierskiej – PLH180055

Ryc.12. Położenie obszaru PLH180055 Enklawy Puszczy Sandomierskiej na tle Nadleśnictwa Rudnik.

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w styczniu 2021 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru.

Status prawny

Obszar zatwierdzony Decyzją Komisji UE 2015/2369 z dnia 26 listopada 2015 r. w sprawie przyjęcia dziewiątego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2015) 8191. [Dziennik Urzędowy UE L 338/34 z dnia 23 grudnia 2015 r.].

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **7952,49** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu RDLP Lublin – 7952,49 ha (100% pow. obszaru),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik –**1980,28** ha (25% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze: **1140,28** ha w tym:

Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona 1034,85 ha

Grunty związane z gospodarką leśną – 34,80 ha

Powierzchnia nieleśna – 70,63 ha

Położenie

W zasięgu obszaru znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Rudnik:

Obwód Nisko: 257, 272, 284a-k, n-y, ~a,

Obwód Rudnik: 8, 9, 13a, ~a, ~c, 14, 15, 16, 17m-s, ~a, ~d, 23d, h, k, ~h, ~i, 24, 25, 26, 86, 87, 88, 89a, c, f, 95b-g, ~a, ~c, 96, 97, 98, 99, 106c, ~g, 107, 108, 109, 110a-d, ~a, ~b, 115d-h, 116g-j, l-o, ~a, ~b. ~g, 117, 118, 119, 120, 121b-i, ~a, ~b, ~c, 122, 123a-j, r, ~a, ~b, ~c, ~d, ~f, 129c, 130, 131, 132, 136a-d, l-o, 139m, 141, 142, 143, 144a-l, p, ~a, ~b, ~d, 145, 159Ad-i, ~b, 160a-d, 161, 162, 163a, d, ~b, ~g, ~h, 173d, ~l, 160A.

Opis obszaru (wg SDF)

Obszar położony jest w centralnej części Kotliny Sandomierskiej, pokrytej w dużej mierze przez lasy. Zajmuje Równinę Tarnobrzeską oraz północną, krawędziową część Płaskowyżu Kolbuszowskiego. Na pokrywę geologiczną składają się utwory pochodzenia fluwialnego, fluwioglacjalnego i glacialnego, które zalegają na nieprzepuszczalnych łożach mioceńskich. Taki układ warstw sprzyja zachowaniu wilgotności podłoża pomimo przeprowadzonych tu melioracji. Znamioną cechą obszaru jest duży kontrast siedliskowy, występujący często pomiędzy sąsiadującymi płatami roślinności. Z jednej strony są to ekosystemy wykształcone na piaszczystym i wybitnie suchym podłożu, z drugiej zaś położone w lokalnych obniżeniach i silnie uwilgotnione.

Kotlina Sandomierska jest regionem o stosunkowo dużych, jak na tą część Polski, wpływach klimatu atlantyckiego. Obszar charakteryzuje się znacznym stopniem naturalności i małą gęstością zaludnienia. Głównymi sposobami użytkowania są tu gospodarka leśna i ekstensywne rolnictwo. W obszarze zlokalizowanych jest też kilka dużych, znaturalizowanych stawów hodowlanych oraz poligon wojskowy.

Obszar jest mocno zróżnicowany pod kątem pokrycia terenu. Najwięcej bo 23,3% terenu stanowią łąki wilgotne i świeże, 17,2% wrzosowiska, zarośla, makia i garig, frygana, 12,8% suche murawy i stepy a blisko 11% wody śródlądowe (stojące i płynące)..

Wartość przyrodnicza i znaczenie (wg SDF)

Celem ochrony w obszarze jest zachowanie oraz przywrócenie do właściwego stanu ochrony siedliska suchych wrzosowisk (4030) oraz występujących w nim gatunków owadów jak pachnica dębowa (1084), modraszek telejus (6177), modraszek nausitous (6179) i ślaczkoń szafraniec (4030). Na poziomie regionalnym obszar pełni również istotną rolę w ochronie siedlisk zmiennowilgotnych łąk trzęślicowych (6410) oraz niżowych i górskich świeżych łąk użytkowanych ekstensywnie (6510), a także kumaka nizinnego (1188). Spośród siedlisk na uwagę zasługują:

- suche wrzosowiska (4030) – przedmiotowe siedlisko występuje jedynie na terenie poligonu wojskowego w Nowej Dębie. Łącznie zajmują ponad 1950 ha (9,75 % całkowitej

powierzchni tego siedliska występującego w Polsce). Pomimo zachodzącego procesu naturalnej sukcesji i wkraczania gatunków drzew lekkonasiennych siedlisko to na obszarze Enklaw Puszczy Sandomierskiej nadal charakteryzuje się dobrym stanem zachowania.

- niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (6510) – łąki tego typu są rozproszone na całym obszarze oraz silnie zróżnicowane ze względu na stopień uwilgotnienia i najczęściej użytkowane w sposób ekstensywny. W obszarze ich łączna powierzchnia wynosi ponad 1304,68 ha, co stanowi 0,2 % całkowitej szacowanej powierzchni zajmowanej przez to siedlisko w Polsce. Stan zachowania tych siedlisk w obszarze jest oceniany jako dobry, co jest związane z występowaniem fragmentów łąk częściowo przesuszonym w wyniku przekopania kanałów odwadniających oraz neofityzacji.

- zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (6410) – siedlisko to występuje na 51,0 ha łąk położonych nad rzeką Smarkatą i znajdujących się w najbardziej na zachód wysuniętej enklawie obszaru. Wykształcenie i stopień zachowania siedliska jest oceniany jako dobry, co też znalazło swoje odzwierciedlenie w ocenie ogólnej.

- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (7110) oraz torfowiska przejściowe i trzęsawiska (7140) – torfowiska te występuje jedynie na terenie poligonu wojskowego w Nowej Dębce i zajmują kolejno pow. 95 ha oraz 79,8 ha. Oba typy torfowisk charakteryzują się dobrym stopniem zachowania struktury.

- bory i lasy bagienne (91D0) – na terenie obszaru siedlisko to zajmuje niecałe 10 ha w centralnej, największej enklawie obszaru, co stanowi 0,12 % jego szacowanego arealu w Polsce. Pod względem fitosocjologicznym zbiorowisko to zostało zakwalifikowane do zespołu *Vaccinio uliginosi-Pinetum sylvestris* (91D0-2), z warstwą drzew tworzoną głównie przez sosnę pospolitą. Stan zachowania został określony jako średni, na co wpływ miało zjawisko częściowego przesuszenia siedliska.

- grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (9170) – lasy grądowe występują na 187,1 ha obszaru (0,27 % szacowanej pow. tego siedliska w Polsce). Lasy tego typu występują głównie w dwóch enklawach obszaru – najdalej wysuniętej na północ i wschód – i zaliczane w większości do zespołu grodu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum* (9170-2). W północnej enklawie zostały stwierdzone również drzewostany wykazujące pewne cechy grądów zboczowych *Acer platanoides-Tilia cordata* (9170-3).

- łąkowe lasy dębowo-wiązowo-topolowe (91F0) – zajmują powierzchnię 107,9 ha, co stanowi ok. 4,8 % całkowitej pow. zajmowanej przez to siedlisko w Polsce. Większość z tych lasów znajduje się w najdalej na wschód wysuniętej części Enklaw Puszczy Sandomierskiej. Stan zachowania większości z tych drzewostanów został określony jako dobry, na co miały wpływ zjawiska zamierania jesionu oraz częściowego przesuszenia niektórych z drzewostanów znajdujących się w obszarze.

Na omawianym obszarze występują również siedliska wydm śródlądowych z murawami napiaskowymi (2330), kwaśnych buczyn (9110) oraz łągów nadrzecznych (91E0), jednak ze

względu na ich niewielką powierzchnię otrzymały ocenę nieznaczącą w zakresie „reprezentatywności”. Na terenie poligonu wojskowego, w części zajmowanej przez suche wrzosowiska odnotowano występowanie ślaczkonia szafrańca - *Colias myrmidone*, którego populacja w tym miejscu jest szacowana na kilkadziesiąt osobników. Obszar Enklawy Puszczy Sandomierskiej obejmuje również rozproszone stanowiska występowania dwóch motyli z rodzaju modraszek - *Phengaris teleius* oraz *Phengaris nausithous*. We wszystkich stwierdzonych miejscach oba te gatunki występują razem, zajmując suchsze siedliska przylegające do łąk 6410 oraz 6510. Populacje tych gatunków motyli na omawianym obszarze są szacowane na kilkadziesiąt osobników każda.

Czerwończyk nieparek - *Lycena dispar* został stwierdzony jedynie na jednym stanowisku, we wschodniej części omawianego obszaru. Populacja tego gatunku była bardzo nieliczna (kilka osobników) co było podstawą do oceny jej jako nieistotnej.

W obszarze zlokalizowany jest duży i znaturalizowany kompleks stawów hodowlanych, który jest miejscem bytowania i rozrodu płazów oraz wielu rzadkich gatunków ptaków. W miejscu tym została stwierdzona znaczna populacja kumaka nizinnego - *Bombina bombina*, którego populacja jest szacowana na kilkaset osobników. Późnym latem i jesienią dna stawów nierzadko zajmują atlantyckie zbiorowiska terofitów z takimi gatunkami jak cibora żółta - *Cyperus flavescens*, ponikło jajowate - *Eleocharis ovata* czy nadwodnik okółkowy - *Elatine alsinastrum*. Szereg cieków i zbiorników wodnych znajdujących się na obszarze Enklaw Puszczy Sandomierskiej stanowi miejsce bytowania wydry - *Lutra lutra*. Jej populacja nie jest jednak znaczna i składa się z kilku osobników. Obszar Enklaw Puszczy Sandomierskiej obejmuje również fragment rewiru dwóch wilczych watach. Jednak z powodu niewielkiego znaczenia omawianego obszaru dla tego gatunku ocenę populacji ustalono jako nieistotny. W najbardziej na zachód wysuniętej części obszaru Enklaw Puszczy Sandomierskiej znajduje się izolowane stanowisko ponikła kraińskiego - *Eleocharis carniolica*. Zinventaryzowana liczba osobników na stanowisku wyniosła 20 co stanowi 0,1 % całej szacowanej populacji tego gatunku w polskiej części kontynentalnego regionu biogeograficznego.

Tabela 13. Typy siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk obszaru

Kod	Nazwa	Ocena znaczenia obszaru			
		Reprezentatywność	Powierzchnia względna	Stan zachowania	Ocena ogólna
4030	Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion</i> , <i>Pohlio-Callunion</i> , <i>Calluno-Arctostaphylion</i>)	B	B	B	B
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęlicowe (<i>Molinion</i>)	B	C	B	B
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	B	C	B	B
7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	B	B	B	B
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzeria-Caricetea nigrae</i>)	B	C	B	B
9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	A	C	B	B
91D0*	Bory i lasy bagienne	B	C	C	C
91F0	Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	A	C	B	B

Tabela 14. Gatunki wymienione w załączniku II do dyrektywy 92/43/EWG będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej oraz ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków wg SDF

Kod	Nazwa		Ocena znaczenia obszaru			
	łacińska	polska	Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogółem
Owady						
1084	<i>Osmoderma eremita</i>	Pachnica dębowa	C	C	A	C
6177	<i>Phengaris teleius</i>	Modraszek telejus	C	B	C	B
4030	<i>Colias myrmidone</i>	Szlaczkoń szafraniec	C	B	B	B
6179	<i>Phengaris nausithous</i>	Modraszek nausitous	C	B	C	B
Płazy						
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	B	B

Poniżej zestawiono typy siedlisk przyrodniczych oraz gatunki będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej występujące na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.

Tabela 15. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik) – przedmioty ochrony.

Lp	Przedmioty ochrony				Powierzchnia [ha]	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni leśna/nieleśna
	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Siedlisko/priorytetowe			
1	2	3	4	5	6	7	8
1	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum</i>	NIE	232,78	LMśw, LMw, Lśw, Lw,	Ls
2	91F0	Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe	<i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	44,16	Lw	Ls
3	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Arrhenatherion elatioris</i>	NIE	42,27	BMw	Ls, Ł, R, Ps
	Razem				319,21		

Tabela 16. Wykaz gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Enklawy Puszczy Sandomierskiej (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik)

Lp	Kod	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba obserwacji (stanowisk)	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	6177	Modraszek telejus	<i>Phengaris teleius</i>	2 (272i, 9a)	Podmokłe łąki	TAK	TAK
2	6179	Modraszek nausitous	<i>Phengaris nausithous</i>	2 (272i, 9a)	Podmokłe łąki	TAK	TAK

Na terenie obszaru na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik stwierdzono występowanie 2 owadów i 3 siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Obszar nie posiada planu zadań ochronnych.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dniem 20 października 2021 r. przyjął tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej PLH180055 (WPN.6323.24.2021.DD.12).

Tabela 17. Tymczasowe cele ochrony dla siedlisk przyrodniczych i gatunków zwierząt będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Enklawy Puszczy Sandomierskiej PLH180055 na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik

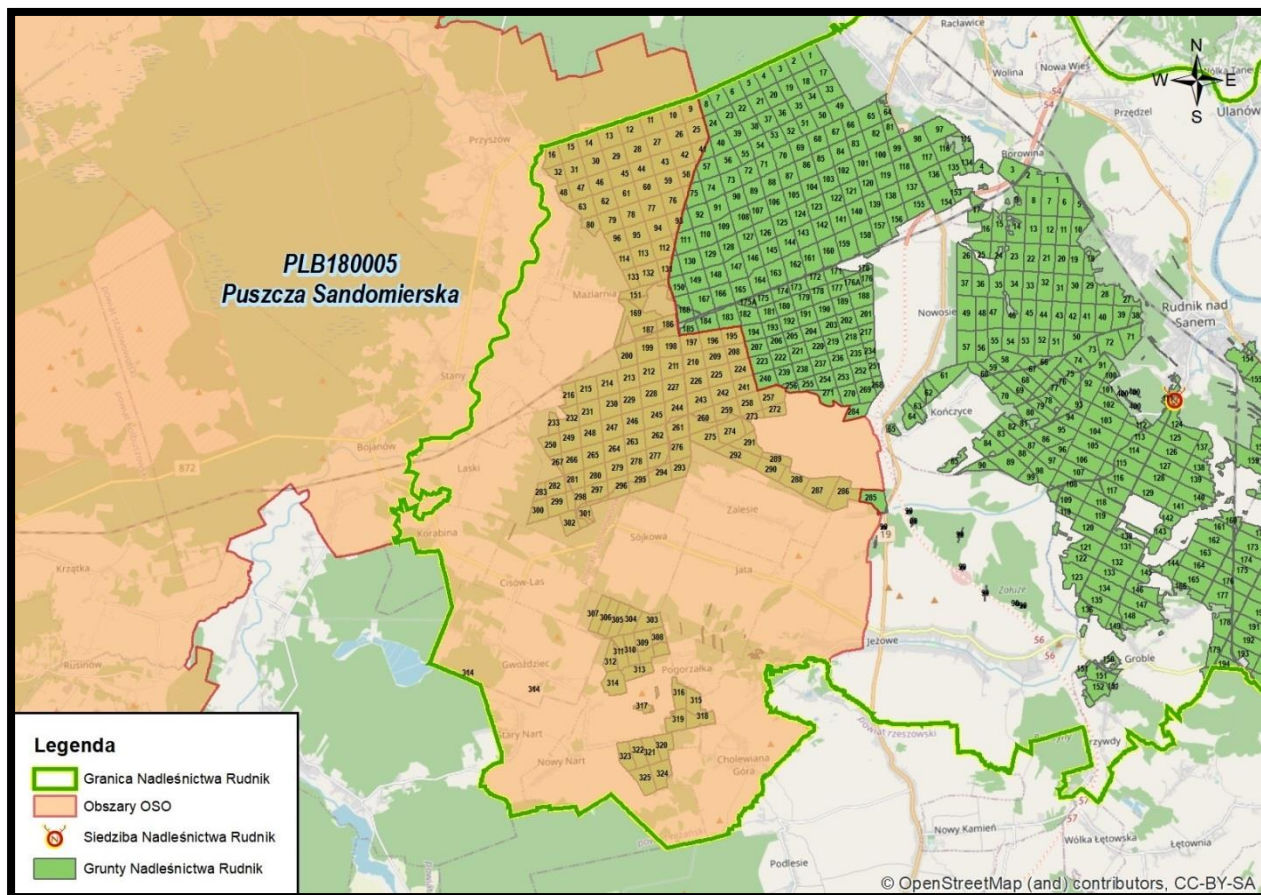
L.p	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (<i>Galio-Carpinetum</i> , <i>Tilio-Carpinetum</i>)	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie powierzchni siedliska przyrodniczego w obszarze (ok. 150 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów	Źródło danych: Standardowy Formularz Danych (2021-01); Raport ochrony siedlisk przyrodniczych, na potrzeby wykonania pzo (stan na dzień 21.09.2021 r.); wyniki WZS (2008/2009)
		Charakterystyczna kombinacja florystyczna	Utrzymanie wskaźnika <i>charakterystyczna kombinacja florystyczna</i> na poziomie oceny U1	Lista gatunków charakterystycznych dla siedliska przyrodniczego. Ocena wskaźnika U1- charakterystyczna kombinacja florystyczna zniekształcona w stosunku do typowej, występują m.in. <i>Tilia cordata</i> , <i>Carpinus betulus</i> , <i>Galeobdolon luteum</i> , <i>Carex sylvatica</i> , <i>Stellaria holostea</i> , <i>Asarum europaeum</i> . Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015).
		Inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie	Utrzymanie wskaźnika <i>inwazyjne gatunki obce w podszyciu i runie</i> na poziomie oceny U1.	Wskaźnik wyraża obecność gatunków obcych geograficznie na powierzchni w %. Ocena wskaźnika U1- występują sporadycznie nie więcej niż 2%. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015).
		Ekspansywne gatunki rodzime w runie	Utrzymanie wskaźnika <i>ekspansywne gatunki rodzime w runie</i> na poziomie oceny FV	Wskaźnik określa występowanie gatunków roślin zielnych rozprzestrzeniających w siedlisku i mogących stanowić dla niego zagrożenie wyrażone w % pokrycia powierzchni. Ocena wskaźnika FV- brak gatunków ekspansywnych. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015).
		Struktura pionowa i przestrzenna roślinności	Utrzymanie wskaźnika <i>struktura pionowa i przestrzenna roślinności</i> na poziomie oceny U1	Wskaźnik wyraża stopień uproszczenia struktury siedliska. Ocena wskaźnika U1- struktura zróżnicowana ze zwartym starym drzewostanem zajmującym 10-50% (z lukami i prześwietleniami). Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015).
		Wiek drzewostanu (obecność starodrzewu)	Utrzymanie wskaźnika <i>naturalne odnowienie drzewostanu</i> na poziomie oceny FV	Procentowy udział procentowy drzew starych i grubych na powierzchni. Ocena wskaźnika FV- powyżej 10% udział drzew starszych niż 100 lat. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015)
		Naturalne odnowienie drzewostanu	Utrzymanie wskaźnika <i>naturalne odnowienie drzewostanu</i> na poziomie oceny FV	Wskaźnik wyraża obecność odnowienia naturalnego. Ocena wskaźnika FV- obfite, w lukach i prześwietleniach. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015).
		Gatunki obce w drzewostanie	Utrzymanie wskaźnika <i>gatunki obce w drzewostanie</i> na poziomie oceny FV	Lista gatunków znajdujących się poza swoim naturalnym zasięgiem występowania. Ocena wskaźnika FV- poniżej 1% i nie odnawiają się. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015).
2	91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna	Utrzymanie wskaźnika <i>inne zniekształcenia, w tym zniszczenia runa i gleby związane z pozyskaniem drewna</i> na poziomie oceny FV	Wskaźnik jakości uwzględniający pozyskanie drewna oraz zniszczenia podrostu i podszytu. Ocena wskaźnika FV- brak zniekształceń. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2015).
		Powierzchnia siedliska	Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska przyrodniczego w obszarze (ok. 1,3 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów	Źródło danych: Standardowy Formularz Danych (2021-01); Raport ochrony siedlisk przyrodniczych, na potrzeby wykonania pzo (stan na dzień 21.09.2021 r.); wyniki WZS (2008/2009)

L.p	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
3	6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i> .	Powierzchnia siedliska	Utrzymanie siedliska przyrodniczego w Obszarze (ok. 100 ha) z uwzględnieniem naturalnych procesów	Standardowy Formularz Danych (2021-01); Raport ochrony siedlisk przyrodniczych, na potrzeby wykonania pzo (stan na dzień 21.09.2021 r.); wyniki WZS (2008/2009). Dotychczasowe rozpoznanie w terenie, na potrzeby sporządzenia pzo, pozwala stwierdzić, iż rzeczywista powierzchnia siedliska jest znacznie mniejsza niż wskazana w SDF. Spadek powierzchni związany jest ze zmianą sposobu lub zaniechaniem użytkowania dodatkowo duży problem stanowi występowanie gatunków inwazyjnych (<i>Solidago</i>) i ekspansywnych (<i>Calamagrostis epigejos</i> , <i>Deschampsia cespitosa</i>). W zasięgu siedliska znalazły się również inne jednostki fitosocjologiczne obecnie nienawiązujące do siedlisk przyrodniczego 6510 (łąki wyczyrńcowe, szuwały czy wilgotne łąki kaczeńcowe).
		Ekspansja krzewów i podrostu drzew	Utrzymanie wskaźnika ekspansja krzewów i podrostu drzew na poziomie FV	Oznacza sumaryczne pokrycie drzew i krzewów w poszczególnych warstwach roślinności. Ocena wskaźnika ekspansja krzewów i podrostu drzew na FV – łączne pokrycie poniżej 1%. Zgodnie z opisem oceny wskaźnika w metodyce GIOŚ (2010).
4	1084 Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i>	Populacja	Nie określa się.	Źródło danych: Standardowy Formularz Danych (2021-01); wyniki WZS (2008/2009); Raport ochrony gatunków płazów i gatunków owadów, na potrzeby wykonania pzo (stan na dzień 21.09.2021 r.)
		Siedlisko	Nie określa się.	W obszarze Natura 2000, podczas badań terenowych, nie stwierdzono stanowisk gatunku. Odnotowano niską liczbę grubych drzew z próchnowiskami oraz drzew, w których w najbliższym czasie takie próchnowiska mogłyby się wytworzyć. Zaobserwowano niszczenie mikrosiedliska przez wygrzebywanie próchna (prawdopodobnie przez ludzi). Z uwagi na brak stwierdzenia gatunku i siedlisk gatunku w obszarze ochrona czynna nie jest możliwa. Niemożliwa jest także reintrodukcja.
5	6179 Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 4 stanowisk gatunku w obszarze	Źródło danych: Standardowy Formularz Danych (2021-01); Raport ochrony gatunków płazów i gatunków owadów, na potrzeby wykonania pzo (stan na dzień 21.09.2021 r.)
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na poziomie oceny U1 poprzez wznowienie/utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania na zmiennowilgotnych łąkach trzęślicowych (6410) i niżowych i górskich świeżych łąkach użytkowanych ekstensywnie (6510)	Ocena U1- z uwagi na brak odpowiedniego sposobu użytkowania siedlisko ulega degeneracji (zarastanie siedlisk gatunku przyczynia się do ekspansji roślin inwazyjnych, ustępowania rośliny żywicielskiej oraz zmniejszenia zagęszczenia mrówek gospodarzy).

L.p	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
		Perspektywy zachowania	Poprawa parametru <i>Perspektywy zachowania</i> z oceny U1 do FV	Perspektywa zachowania siedliska oceniona na U1 - perspektywy zachowania niewielkie ze względu na brak wykaszania w odpowiednich terminach, nieusuwanie skoszonej biomasy, miejscami zbyt intensywne wykaszanie i wypas oraz ekspansję trzciny, trzęślicy modrej i situ leśnego. Zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ (2012).
6	6177 Modraszek telejus <i>Phengaris telejus</i>	Populacja	Utrzymanie co najmniej 6 stanowisk gatunku w obszarze	Źródło danych: Standardowy Formularz Danych (2021-01); Raport ochrony gatunków płazów i gatunków owadów, na potrzeby wykonania pzo (stan na dzień 21.09.2021 r.)
		Siedlisko	Utrzymanie stanu ochrony siedliska na poziomie oceny U1 poprzez wznowienie/utrzymanie ekstensywnego sposobu użytkowania na zmiennowilgotnych łąkach trzęślicowych (6410) i niżowych i górskich świeżych łąkach użytkowanych ekstensywnie (6510)	Ocena U1- z uwagi na brak odpowiedniego sposobu użytkowania siedlisko ulega degeneracji (zarastanie siedlisk gatunku przyczynia się do ekspansji roślin inwazyjnych, ustępowania rośliny żywicielskiej oraz zmniejszenia zagęszczenia mrówek gospodarzy).
		Perspektywy zachowania	Poprawa parametru <i>Perspektywy zachowania</i> z oceny U1 do FV	Perspektywa zachowania siedliska oceniona na U1 - perspektywy zachowania niewielkie ze względu na brak wykaszania w odpowiednich terminach, nieusuwanie skoszonej biomasy, miejscami zbyt intensywne wykaszanie i wypas oraz ekspansję trzciny, trzęślicy modrej i situ leśnego. Zgodnie z Monitoringiem gatunków zwierząt GIOŚ (2012).

3.5.3 Puszcza Sandomierska – PLB180005

Ryc.13. Położenie obszaru PLB180005 Puszcza Sandomierska na tle Nadleśnictwa Rudnik.

Opis obszaru sporządzono na podstawie zaktualizowanego w styczniu 2021 r. SDF i odnosi się on do całości obszaru.

Status prawny

Obszar wyznaczony Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 z dnia 5 września 2007 r. Dz. U. Nr 179, poz. 1275, aktualizacja: Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Dz. U. 25, poz. 133. i 67, poz. 358 z późn. zm.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **129115,59** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu RDLP Lublin – 67322,28 ha (52% pow. obszaru),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik – **13484,57** ha (10% pow. obszaru),
- powierzchnia gruntów nadleśnictwa w obszarze: **3844,85** ha w tym:
  - Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona 3720,70 ha
  - Grunty związane z gospodarką leśną – 105,25 ha
  - Powierzchnia nieleśna – 18,90 ha

Położenie

W zasięgu obszaru znajdują się następujące oddziały i wydzielenia Nadleśnictwa Rudnik:

Obręb Nisko: 9-16, 25-32, 41d-i, ~a, 42-48, 57f, ~d, 58a, b, c, f, g, i, j, ~a, ~b, ~d, 59-63, 75d, f, i, ~a, 76a-d, g, h, ~a, ~b, 77-80, 93b, c, h-k, ~a, 94, 95, 96, 111b, ~a, 112a, b, d, f, g, ~a, ~b, 113, 114, 131c-f, h, ~a, 132, 133, 150h-j, l, m, 151, 168f, ~a, 169, 186, 187, 195-200, 208-216, 224-233, 241-250, 257-267, 272-283, 285p, r, w, 286-325.

Opis obszaru (wg SDF)

Obszar położony jest w południowo-wschodniej części Polski w widłach Wisły i Sanu. Obejmuje znaczną część jednego z większych leśnych kompleksów w Polsce ciągnącego się południkowo na terenie Kotliny Sandomierskiej pomiędzy Tarnobrzegiem i Stalową Wolą na północy i Rzeszowem na południu.

Pod względem fizyczno-geograficznym znajduje się w makroregionie Kotliny Sandomierskiej a według regionalizacji geobotanicznej to Kraina Kotliny Sandomierskiej. Geologicznie obszar leży w Kotlinie Sandomierskiej w rozległym obniżeniu denudacyjnym w obrębie Zapadliska Przedkarpackiego.

Obszar jest w większości równinny lub lekko pofałdowany. Występują tu duże kompleksy wydmowe. Porośnięty głównie borami sosnowymi.

Dominującym typem użytkowania ziemi są lasy iglaste – 26,6% i mieszane 17,5% powierzchni terenu oraz tereny rolnicze – ponad 36%. W przeszłości teren ten został częściowo odlesiony tworząc obecnie mozaikę lasów i terenów rolniczych. Rolnictwo pozostaje tu w dużym stopniu ekstensywne ze względu na to, że dominują ubogie i mało urodzajne, piaszczyste gleby bielicowe i pseudobielicowe. Znaczne obszary zajmują też gleby brunatne, na których rosną lasy liściaste i mieszane.

Przez Puszcę przepływają rzeki Łęg i Trześniówka, prawobrzeżne dopływy Wisły. Rzeka Łęg wraz z dopływami Przywrą i Zyzogą zachowały w znacznej części swój naturalny charakter. W rejonie Budy Stalowskiej znajduje się duży kompleks znaturalizowanych stawów rybnych. Mniejsze kompleksy stawów rybnych znajdują się koło miejscowości Babule i Grębów.

Wartość przyrodnicza i znaczenie (wg SDF)

Obszar stanowi bardzo cenną ostoję wielu gatunków ptaków. Stwierdzono tu występowanie 43 gatunków ptaków z zał. I Dyrektywy Ptasiej. Obszar cenny z punktu widzenia liczebności bociana czarnego *Ciconia nigra*, bociana białego *Ciconia ciconia*, ptaków drapieżnych i derkacza *Crex crex* (powyżej 1% populacji polskiej).

W przypadku kraski *Coracias garrulus*, podgorzałki *Pernis apivorus* i czapli białej *Egretta alba* obszar stanowi miejsce gniazdowania ponad 10% populacji gatunków w Polsce, jest więc jedną z kluczowych ostoi dla ich zachowania. Ponadto, obszar jest miejscem liczego występowania w okresie lęgowym świergotka polnego *Anthus campestris*, lelka *Caprimulgus europaeus*, dudka *Upupa epops*, dzięciołów (średniego *Dendrocopos medius*, czarnego *Dryocopus martius*, białoszyjnego *Dendrocopos syriacus*, zielonosiwego *Picus canus* i zielonego

Picus viridis), gąsiorka *Lanius collurio*, lerki, trzmielojada *Pernis apivorus*, jarzębatki *Sylvia nisoria*, ortolana *Emberiza hortulana*).

Tabela 18. Gatunki objęte art. 4 dyrektywy 2009/147/WE występujące w obszarze Puszcza Sandomierska będące przedmiotem ochrony tego obszaru (na podst. SDF dla obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005)

Kod	Nazwa		Ocena znaczenia obszaru			
	łacińska	polska	Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogółem
A229	<i>Alcedo atthis</i>	Zimorodek zwyczajny	C	C	C	C
A043	<i>Anser anser</i>	Gęgawa	C	B	B	B
A060	<i>Aythya nyroca</i>	Podgorzałka	B	C	B	B
A021	<i>Botaurus stellaris</i>	Bąk zwyczajny	C	C	C	C
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>	Lelek	C	B	C	C
A031	<i>Ciconia ciconia</i>	Bocian biały	C	B	C	C
A030	<i>Ciconia nigra</i>	Bocian czarny	C	C	C	C
A081	<i>Circus aeruginosus</i>	Błotniak stawowy	C	C	C	C
A231	<i>Coracias garrulus</i>	Kraska	B	B	B	B
A122	<i>Crex crex</i>	Derkacz	C	C	C	C
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	Dzięcioł białogrzbiety	C	C	C	C
A238	<i>Dendrocopos medius</i>	Dzięcioł średni	C	B	C	C
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i>	Dzięcioł białoszyi	C	C	C	C
A321	<i>Ficedula albicollis</i>	Mucholówka białoszyja	C	C	C	C
A127	<i>Grus grus</i>	Żuraw	C	C	C	C
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i>	Bielik	C	B	B	B
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>	Bączek	C	C	C	C
A338	<i>Lanius collurio</i>	Gąsiorek	C	C	C	C
A176	<i>Larus melanocephalus</i>	Mewa czarnogłowa	C	C	C	C
A094	<i>Pandion haliaetus</i>	Rybołów	C	C	B	C
A072	<i>Pernis apivorus</i>	Trzmielojad	C	B	C	B
A120	<i>Porzana parva</i>	Zielonka	C	C	C	C
A119	<i>Porzana porzana</i>	Kropiatka	C	C	C	C
A193	<i>Sterna hirundo</i>	Rybitwa rzeczna	C	C	C	C
A409	<i>Tetrao tetrix tetrix</i>	Cietrzew	C	C	B	C

W toku przeprowadzania prac nad Planem Urządzenia Lasu stwierdzono występowanie na gruntach nadleśnictwa znajdujących się w zasięgu obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005 następujących gatunków ptaków:

Tabela 19. Gatunki występujące w obszarze Puszcza Sandomierska stwierdzone podczas prac urzędzeniowych będące przedmiotami ochrony.

Kod	Nazwa		Liczba obserwacji (stanowisk)
	łacińska	polska	
A030	Ciconia nigra	bocian czarny	1
A238	Dendrocopos medius	dzięcioł średni	1
A338	Lanius collurio	gąsiorek	1
A224	Caprimulgus europaeus	lelek	12
A321	Ficedula albicollis	muchołówka białoszyja	2

Jak wynika z powyższej tabeli na gruntach nadleśnictwa na terenie obszaru Natura 2000 Puszcza Sandomierska stwierdzono występowanie 5 gatunków (na 17 stanowiskach) będące przedmiotem ochrony.

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Obszar nie posiada planu zadań ochronnych

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dniem 27 września 2021 r. przyjął tymczasowe cele ochrony dla ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLH180055 (WPN.6323.24.2021.DD.10).

Tabela 20. Tymczasowe cele ochrony dla gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005 na gruntach będących w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik

L.p	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
1	A030 Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Populacja:	Utrzymanie populacji gatunku na poziomie ok. 6 par.	Obecnie krajowa populacja utrzymuje się na poziomie 1200-1900 osobników. [wg Biuletyn Monitoringu Przyrody-Raport z wdrażania art. 12 Dyrektywy ptasiej w Polsce w latach 2013-2018; nr 20 (2019/2)] Stan populacji – w obszarze występuje 6-10 par. [Źródło danych: dokumentacja pzo, dane RDOŚ Rzeszów – strefy ochrony (dane niepublikowane)]
		Siedlisko:	Utrzymanie wskaźnika na poziomie oceny co najmniej U1.Co najmniej dwa gatunki drzew z grupy.	Preferuje zwarte, rozległe, stare lasy liściaste i mieszane znajdujące się w pobliżu m.in. rzek, stawów rybnych, strumieni, mokradł. Stan zachowania siedliska FV – płat drzewostanu liściastego lub mieszanego w wieku powyżej 80 lat, z co najmniej 2 gatunkami oceniającymi (dąb, buk lub olcha), położony w pobliżu np. doliny rzecznej, stawów rybnych lub podmokłych łąk. [wg metodyki Zawadzka i in. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000].
2	A224 Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Populacja	Zachowanie właściwego stanu populacji na poziomie ok. 165 samców.	Obecnie krajowa populacja utrzymuje się na poziomie 8000-12000 śpiewających lub tokujących samców. [wg Biuletyn Monitoringu Przyrody-Raport z wdrażania art. 12 Dyrektywy ptasiej w Polsce w latach 2013-2018; nr 20 (2019/2)] Gatunek licznie stwierdzany na poligonie w Nowej Dębie. Populacja na poziomie 165-200 samców. [Źródło danych: dokumentacja PZO, PUL Nadleśnictwa Mielec (2013-2022), PUL Nadleśnictwa Kolbuszowa (2011-2020), PUL Nadleśnictwa Głogów Młp. (2011-2020)]
		Siedlisko	Utrzymanie właściwego FV stanu ochrony siedlisk łągowych, na powierzchni ok. 1500 ha, poprzez ograniczenie sukcesji roślinności na wrzosowiskach z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Preferuje głównie śródleśne zręby zupełne, młodniki, murawy, wrzosowiska, wydmy, poligony, polany, pożarzyska, szkółki leśne (Dombrowski 2004) położone w rozległych borach suchych i świeżych na lekkich, piaszczystych glebach. Gatunek ten w sezonie łągowym zasiedla również silnie przerzedzone, starsze drzewostany w sąsiedztwie szerokich linii oddziałowych, piaszczystych duktów leśnych i dróg pożarowych oraz wiatrołomy i halizny. Stan zachowania siedliska FV - rozległe, suche i świeże (niepodmokłe) nizinne puszczańskie bory o znacznej powierzchni, obfitujące w otwarte środowiska wewnątrz kompleksu [wg metodyki Zawadzka i in. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura

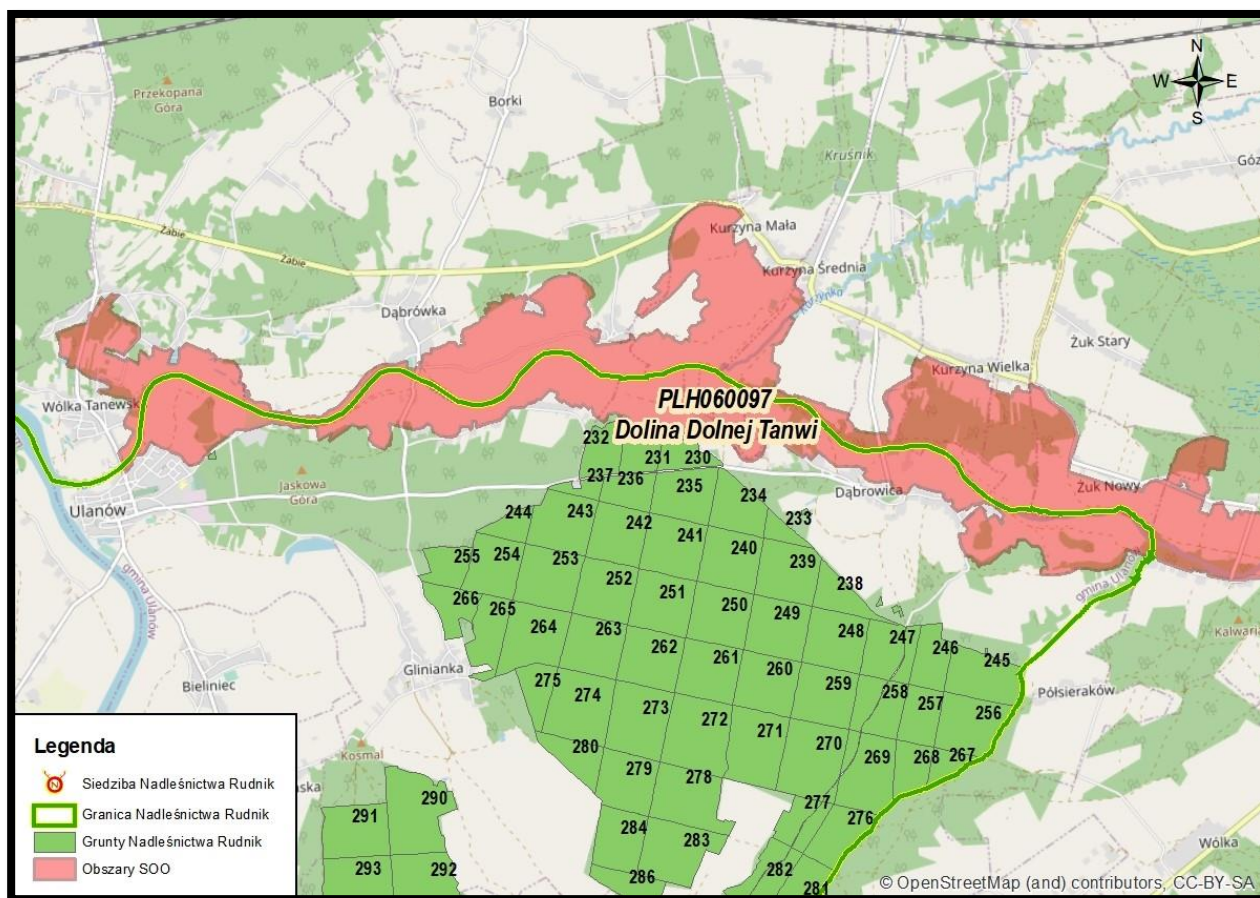

L.p	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
				2000] W obszarze występują drzewostany we wszystkich fazach rozwojowych o zróżnicowanej strukturze z udziałem martwego drewna. Wielkość i jakość siedliska odpowiednia dla gatunku. [Źródło danych: dokumentacja PZO, PUL Nadleśnictwa Mielec (2013-2022), PUL Nadleśnictwa Kolbuszowa (2011-2020), PUL Nadleśnictwa Głogów Młp. (2011-2020)]
3	A238 Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	Populacja	Utrzymanie właściwego stanu populacji lęgowej na poziomie ok. 72 par.	Obecnie krajowa populacja utrzymuje się na poziomie 20 000 - 36 000 par. [wg Biuletyn Monitoringu Przyrody-Raport z wdrażania art. 12 Dyrektywy ptasiej w Polsce w latach 2013-2018; nr 20 (2019/2)] Stan populacji - w obszarze występuje 72-100 par. [Źródło danych: dokumentacja pzo]
		Siedlisko	Zachowanie właściwego stanu ochrony FV siedliska gatunku poprzez utrzymanie arealu drzewostanów w wieku powyżej 80 lat, na powierzchni ok. 720 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Preferuje stare lasy liściaste (dąbrowy, grądy, łęgi). Warunkiem występowania gatunku jest obecność drzew charakteryzujących się grubą i spękaną korą oraz martwymi fragmentami będącymi miejscem żerowania i gniazdowania. Stan zachowania siedliska FV –drzewostan w wieku powyżej 80 lat o zróżnicowanej strukturze przestrzennej (pionowej, poziomej), z udziałem drzew o grubej spękaną korze. [wg metodyki Zawadzka i in. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000] W obszarze występują drzewostany we wszystkich fazach rozwojowych o zróżnicowanej strukturze z udziałem martwego drewna. Wielkość i jakość siedliska odpowiednia dla gatunku. [Źródło danych: dokumentacja PZO, PUL Nadleśnictwa Mielec (2013-2022), PUL Nadleśnictwa Kolbuszowa (2011-2020), PUL Nadleśnictwa Głogów Młp. (2011-2020)]
4	A321 Muchotówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Populacja:	Utrzymanie właściwego stanu populacji lęgowej na poziomie ok. 40 par.	Obecnie krajowa populacja utrzymuje się na poziomie 15 000-28 000 par. [wg metodyki Zawadzka i in. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000] Stan populacji - w obszarze występuje 40-60 samców. [Źródło danych: dokumentacja pzo]
		Siedlisko	Zachowanie właściwego stanu ochrony FV siedliska gatunku poprzez utrzymanie arealu drzewostanów w wieku powyżej 80 lat, na powierzchni ok. 320 ha, z uwzględnieniem naturalnych procesów.	Preferuje stare lasy liściaste, najczęściej grądy, łęgi, buczyny, olsy i jaworzyny, obfitujące w dziuple. Siedliska te stanowią zarówno miejsca lęgowe gatunku, jak i żerowiska. Stan zachowania siedliska FV –drzewostan liściasty w wieku powyżej 80 lat o zróżnicowanym składzie gatunkowym, z dużą ilością drzew dziuplastych. [wg metodyki Zawadzka i in. 2013. Materiały do wyznaczania i określania stanu zachowania siedlisk ptasich w obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000] W obszarze występują drzewostany we wszystkich fazach rozwojowych o zróżnicowanej strukturze z udziałem martwego drewna. Wielkość i jakość

L.p	Siedlisko przyrodnicze/gatunek	Parametr/wskaźnik stanu ochrony	Cel ochrony	Uwagi
				siedliska odpowiednia dla gatunku. [Źródło danych: dokumentacja PZO, PUL Nadleśnictwa Mielec (2013-2022), PUL Nadleśnictwa Kolbuszowa (2011-2020), PUL Nadleśnictwa Głogów Młp. (2011-2020)]

3.6 Obszary Natura 2000 położone w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik – poza gruntami nadleśnictwa

3.6.1 Dolina Dolnej Tanwi– PLH060097

Ryc.14. Położenie obszaru PLH060097 Dolina Dolnej Tanwi w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik.

Status prawny

Obszar zatwierdzony jako OZW przez Komisję Europejską w marcu 2011 roku.

Powierzchnia obszaru:

- powierzchnia całkowita obszaru – **8518,01** ha (wg SDF),
- powierzchnia w zasięgu RDLP Lublin – 8518,01 ha (100% pow. obszaru),
- powierzchnia w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik – **425,04** ha (5% pow. obszaru),

Opis ogólny (wg SDF)

Obszar obejmuje dolinę Tanwi, od miejsca gdzie wypływa z Puszczy Solskiej, aż do jej ujścia do Sanu. Średni przepływ rzeki na wysokości Ulanowa wynosi 12 m³/s. Dolina jest szeroka (kilkaset metrów do 1 km), a płaskie dno jest wyniesione ok. 2 m nad średnim poziomem rzeki. Dolina jest tylko częściowo odwadniana rowami, a rzeka tylko częściowo uregulowana. Dno doliny jest porozcinane przez liczne starorzecza, z których najdłuższe ma kilka kilometrów.

Równinę zalewową budują utwory holoceniowe, aluwia, gliny i piaski rzeczne, a punktowo mady i torfy. Największy kompleks torfów położony jest w górnej części opisywanego odcinka doliny.

Wartość przyrodnicza i znaczenie (wg SDF)

Siedliska przyrodnicze zajmują ok. 45% powierzchni obszaru, a zidentyfikowano ich tu 18 typów. Obok typowych dla szerokiej doliny rzecznej siedlisk łąkowych i torfowiskowych oraz starorzeczy i muraw napiaskowych, za znaczące uznano bór wyżynny jodłowy i bory chrobotkowe. Gatunek rośliny - starodub łąkowy ma tu stanowisko blisko południowej granicy zasięgu w Polsce, stąd mimo niskiej liczebności, uznano tę populację za wartą ochrony.

Obszar ważny dla ochrony przeplatki aurinii, która występuje tu w systemie metapopulacji, a także dla kilku gatunków ryb (kozy, głowacza białołetwego i minoga strumieniowego).

Tabela 21. Typy siedlisk wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze i ocena znaczenia obszaru dla tych siedlisk

Siedlisko przyrodnicze		Stopień reprezen.	Stan zachowania	Ocena ogólna
Kod	Nazwa			
2330	Wydmy śródładowe z murawami napiaskowymi (<i>Corynephorus, Agrostis</i>)	B	B	B
3150	Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z <i>Nymphaeion, Potamion</i>	B	A	B
3270	Zalewane muliste brzegi rzek	B	B	B
6120*	Ciepłolubne, śródładowe murawy napiaskowe (<i>Koelerion glaucae</i>)	B	A	B
6230*	Górskie i niżowe murawy bliźniczkowe (Nardion - płaty bogate florystycznie)	C	C	C
6410	Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (<i>Molinion</i>)	A	A	A
6430	Ziołorośla górskie (<i>Adenostylin alliariae</i>) i ziołorośla nadrzeczne (<i>Convolvuletalia sepium</i>)	A	A	A
6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (<i>Arrhenatherion elatioris</i>)	B	A	B
7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)	B	A	A
7140	Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (<i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	A	A	A
91D0*	Bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi-Pinetum</i>)	A	A	A
91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae</i>)	A	A	B
91P0	Wyżynny jodłowy bór mieszany <i>Abietetum polonicum</i>	A	A	A
91T0	Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i>)	B	B	B

Tabela 22. Gatunki wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG występujące w obszarze i ocena znaczenia obszaru dla tych gatunków.

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
Owady						
1037	<i>Ophiogomphus cecilia</i>	Trzepla zielona	C	B	C	C
1042	<i>Lecorrhinia pectoralis</i>	Zalotka większa	C	B	C	C
1065	<i>Euphydryas aurinia</i>	Przeplatka aurinia	C	C	C	C
Ryby						
1096	<i>Lampetra planeri</i>	Minóg strumieniowy	C	B	B	B
1149	<i>Cobitis taenia</i>	Koza	C	B	C	B
1163	<i>Cottus gobio</i>	Głowacz białołetwy	C	B	C	B
Płazy						
1166	<i>Tristurus cristatus</i>	Traszka grzebieniasta	C	B	C	C
1188	<i>Bombina bombina</i>	Kumak nizinny	C	B	C	C
Ssaki						
1337	<i>Castor fiber</i>	Bóbr europejski	C	A	C	B
1355	<i>Lutra lutra</i>	Wydra	C	A	C	B
Rośliny						

Kod	Nazwa		OCENA ZNACZENIA OBSZARU			
	łacińska	polska	Populacja	St. zach.	Izolacja	Ogólnie
1617	<i>Angelica palustris</i>	Starodub łąkowy	C	B	C	C

Obszar posiada Plan Zadań Ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 15 stycznia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Tanwi PLH060097 (Dz. Urz. Woj. Lub. z 2015 r., poz. 250).

Nadzór nad obszarem sprawuje Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Lublinie i Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

3.7 Pomniki przyrody

Na gruntach Nadleśnictwa Rudnik znajduje się 5 pojedynczych drzew oraz 1 grupa pięciu drzew uznanych za pomniki przyrody. Wykaz pomników przedstawia tabela poniżej:

Tabela 23. Wykaz istniejących pomników przyrody na gruntach Nadleśnictwa Rudnik (według wzoru nr 5a).

Lp.	Nr z wykazu rejestru woj.	Nr zarządzenia data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie		Opis obiektu							Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
				Leśnictwo oddział poddz.	Gmina Obr. ewid	Rodzaj	Wiek	Obwód [cm]	Wyso-kość [m]	Stan zdrowotny	Zagrożenia	Pow. w [ha]	Projek-towane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	31/1	Rlop-005-6 / 70 Dz.U.Woj. Rady Nar w Rzeszowie z 1970r	Nr 12 poz. 88	Groble 151m	Jeżowe Groble	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) (dwójka)	340	565	25 22	2	infekcją chorób grzybowych, zgnilizna	-			„Ryszard”
2	31/2	Rlop-005-6 / 70 Dz.U.Woj. Rady Nar w Rzeszowie z 1970r	Nr 12 poz. 88	Groble 151l	Jeżowe Groble	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	340	363	27	2	infekcją chorób grzybowych, zgnilizna	-			„Stanisław”
3	32	Rlop-006-6 / 70 Dz.U.Woj. Rady Nar w Rzeszowie z 1970	Nr 12 poz. 88	Groble 136l, m	Jeżowe Groble	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>) (5 szt.)	Od 260 do 360	Od 420 do 575	Od 19 do 25	4szt. -2 1szt. -5	Martwica, i infekcją chorób grzybowych	-			„Bracia”
4	418	Rozp.Woj. tarnobrz. Nr 2 z dn. 04 III 1997 Dz.U. woj. tarnob.1997r	Nr 5 Poz 41	Kopki 157h	Rudnik Kopki	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	370	555	21	2	brak	-	W 2010 r wykonano konserwacje		„Henryk”
5	693	Dz.U. woj. tarnobrz. z dn. 5 III 1997	Nr 5 ,poz. 41,s.65-69	Glinianka 256b	Rudnik Glinianka	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	210	565	27	2	brak	-			„Janina”
6	692	Dz.U. woj. tarnobrz. z dn. 5 III 1997	Nr 5 ,poz. 41,s.65-69	Glinianka 279h	Rudnik Glinianka	Dąb szypułkowy (<i>Quercus robur</i>)	410	583	24	2	brak	-			„Józef”

W kolumnie 11 – stan zdrowotny wg uproszczonej skali Pacyniaka i Smólskiego [1-5]

[1] - drzewo zdrowe, bez ubytków i obecności szkodników

[2] - drzewo z częściowo obumierającymi cięszymi gałęziami w wierzchołkowej partii korony, z pojedynczymi szkodnikami

[3] - drzewo mające w 50% obumarłą koronę lub pień, w znacznym stopniu zaatakowane przez szkodniki

[4] - drzewo mające w 70% obumarłą koronę lub pień, z dużymi ubytkami tkanki drzewnej

[5] - drzewo mające w ponad 70% obumarłą koronę lub pień, z licznymi dziuplami oraz martwe

3.8 Użytki ekologiczne

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik, wg. stanu na 01.01.2022 r. zgodnie z aktualnie obowiązującymi rozporządzeniami, występuje 9 obiektów przyrodniczych jako użytki ekologiczne o łącznej powierzchni 5,94 ha.

Tabela 24. Wykaz istniejących użytków ekologicznych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru nr 7a).

Lp	Nr obiektu przyrodniczego	Numer Rejestru Wojew.	Nr zarządzenia, data	Dz. Urz. Woj. Poz.	Położenie (na gruntach n-ctwa)		Pow. z rozporządzenia (ha)	Pow. wg UL stan na 1.01.2022	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze, zagrożenia	Zabiegi uzgodnione z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody		Uwagi (nazwa użytku)
					Oddz. Poddz.	Gmina Leśnictwo				Projektowane	Wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1			Rozporządzenie Wojewody Tarnobrzeskiego NR. 3 z dnia 4.03.1997 r.	DZ. U.Nr 5 Województwa tarnobrzeskiego poz. 42	162 j	Rudnik Kopki	5,94	0,22	Szczególna ochrona LMb zd 0,4 Brz			„Ostrowy”
2		192 k			Jeżowe Groble	1,00		Szczególna ochrona BMw, zd 0,4 So			„Łochynia”	
3		122 k 122 l			Jeżowe Groble	0,48		Szczególna ochrona LMb			„Brzezina”	
4		286 p			Jeżowe Pogoń	0,03		Szczególna ochrona LMśw			„Rzęsa”	
5		271 l			Ulanów Glinianka	0,40		Szczególna ochrona LMśw, OI 70lat			„Źródliko”	
6		281b			Ulanów Glinianka	0,41		Szczególna ochrona BMb, zd 0,5 Kru, Brz			„Ryczki”	
7		296b			Ulanów Glinianka	0,78		Szczególna ochrona Lł, Zd 1,0 Dereń			„Starorzecze”	
8		115a			Nisko Zatyki	1,70		Bagno			„Bardo II”	
9		68d			Nisko Zatyki	0,92		Szczególna ochrona Ols, OI 79 lat			„Trzciniowisko”	
Razem powierzchnia użytków ekologicznych w Nadleśnictwie Rudnik								5,94				

3.9 Wykaz chronionych i rzadkich gatunków zwierząt, roślin i grzybów

Tabela 25. Wykaz chronionych gatunków roślin naczyniowych i grzybów na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru 11).

Lp	Nr na mapie	Gatunek Nazwa polska łacińska	Leśnictwo oddział poddział	Powi erzc hnia [ha]	Ogólny opis, sposób występowania, ilość (osobników, grup, kęp) dynamika rozwoju (zanika, zwiększa areal)	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
								projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Rośliny naczyniowe (gatunki objęte ochroną ścisłą)										
1	1	Długosz królewski <i>Osmunda regalis</i> L. VU	Barce 14i, 15f, g, h, 16f, 30g, 47j, 62a, 63a, Zatyki 103c,		Pojedynczo	Osuszanie gruntów	Brzegi cieków wodnych, rowów odwadniającego, Wilgotne siedliska lasowe			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
2	2	Lilia złotogłów <i>Lilium martagon</i> L.	Kopki 163a,		Pojedynczo	Zrywanie, zbyt silne ocienienie	Prześwietlone lasy liściaste			Dane Nadleśnictwa
Rośliny naczyniowe (gatunki objęte ochroną częściową)										
3	3	Bagno zwyczajne <i>Ledum palustre</i> L.	Barce 14d, 19c, 21b, 3g, 30b, 35b, 35c, 36a, 37g, 38a, g, 46b, 47d, 53b, 62b, c, h, 63a, 9a, b, c, Zatyki 104a, 120h, 136h, 160l, o, 68h, 72b, 83c, 85g, i, 86g, Maziarnia 167k, l, 187b, c, f, g, 199c, 210b, 212f, g, 226a, c, 228g Pogoń 171h, 201g, h, 203g, 208d, 235a, 239b, 241d, 255a, Borowina 26h, 35h, 47a, i, 48h, 68h, Groble 192i, 193n, Kopki 162j, 168b, Glinianka 231b,		Grupowo i łąkowo	Nadmierny zbiór	Tereny podmokłe, wilgotne, typy siedliskowe lasu: LMw, BMw, Bw			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
4	4	Czosnek niedźwiedzi <i>Allium ursinum</i> L.	Zalesie 304b, 305a Glinianka 271c, f, g, h, 272a, b, f, g, h, j, 278a,		Grupowo i łąkowo	Nadmierny zbiór	Wilgotne i cieniste las liściaste			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY W NADLEŚNICTWIE RUDNIK NA LATA 2022-2031

Lp	Nr na mapie	Gatunek Nazwa polska łacińska	Leśnictwo oddział poddział	Powi erzc hnia [ha]	Ogólny opis, sposób występowania, ilość(osobników, grup, kęp) dynamika rozwoju (zanika, zwiększa areal)	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
								projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
5	5	Kruszczyk rdzawoczerwony <i>Epipactis atrorubens</i> (Hoffm.) Besser NT	Groble 120f Glinianka 273a, b,		Pojedynczo	Zrywanie, zbyt silne ocienienie	Prześwietlone lasy liściaste i śródlądne polany			Dane Nadleśnictwa
6	6	Podkolan biały <i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich.	Groble 120f Glinianka 273a, b,		Pojedynczo	Zrywanie, zbyt silne ocienienie	Rośnie na siedliskach grądowych, w miejscach otwartych na polanach śródlądnych LMśw			Dane Nadleśnictwa
7	7	Torowiec <i>Sphagnum sp.</i>	Zatyki 116c, f, Zalesie 303b, c, Borowina 15g, 69h Glinianka 239b, c, 249k, 250b, d, 260d, 269f, 290k, 294f,		Grupowo	Długotrwałe susze i osuszanie gruntów	Wilgotne i podmokłe siedliska			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
8	8	Wawrzynek wilczczyko <i>Daphne mezereum</i> L.	Zalesie 248g, Czarny Las 112i, 138g, Groble 118b, h, 132a, Glinianka 238c, 245g, 289d,		Pojedynczo	Zrywanie, zbyt silne ocienienie	Prześwietlone lasy liściaste			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
9	9	Widłak goździsty <i>Lycopodium clavatum</i> L. NT	Zatyki 67a, b, Maziarnia 200d, 96l, Pogoń 196a, 201g, 235a, Borowina 47j, 53a,		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Preferuje miejsca umiarkowanie wilgotne i wilgotne, znosi ocienione			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
10	10	Widłak jałowcowaty <i>Lycopodium annotinum</i> (L.) A. Haines NT	Barce 37b, Borowina 36a, 44d, Czarny Las 70f, 88b, Groble 208f, Glinianka 233b, 239a, b, 242b, c, d, f, 247a, f, 249d, 257c, 263a, c, 269a, 276c, 292c, g, 293c,		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Preferuje miejsca umiarkowanie wilgotne i wilgotne, znosi ocienione			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
11	-	Widłoząb kędzierzawy <i>Dicranum polysetum</i>	Występuje w całym nadleśnictwie na siedliskach Bśw, BMśw		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Drzewostany Sosnowe			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin

Lp	Nr na mapie	Gatunek Nazwa polska łacińska	Leśnictwo oddział poddział	Powi erzc hnia [ha]	Ogólny opis, sposób występowania, ilość(osobników, grup, kęp) dynamika rozwoju (zanika, zwiększa areal)	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska		Uwagi
								projektowane	wykonane	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
12	-	Widłoząb miotłowy <i>Dicranum scoparium</i>	Występuje w całym nadleśnictwie na siedliskach Bśw, BMśw		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Drzewostany Sosnowe			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
13	-	Brodawkowiec czysty <i>Pseudoscleropodium purum.</i>	Występuje w całym nadleśnictwie na siedliskach Bśw, BMśw		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Drzewostany Sosnowe			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
14	-	Gajnik Isniący <i>Hylocomium splendens</i>	Występuje w całym nadleśnictwie na siedliskach Bśw, BMśw		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Drzewostany Sosnowe			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
15	-	Rokietnik pospolity <i>Pleurozium schreberi</i>	Występuje w całym nadleśnictwie na siedliskach Bśw, BMśw		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Drzewostany Sosnowe			Dane Nadleśnictwa Dane BULiGL O.Lublin
16	-	Płonnik pospolity <i>Polytrichum commune</i>	Występuje w całym nadleśnictwie na siedliskach borowych wilgotnych		Grupowo	Nielegalne pozyskanie	Drzewostany Sosnowe			Dane BULiGL O.Lublin

Kaźmierczakowa R., Zarzycki K., Mirek Z. 2014. Polska Czerwona Księga Roślin. Paprotniki i rośliny kwiatowe.

EW – wymarłe w warunkach naturalnych,

EN – gatunki zagrożone,

NT – bliskie zagrożenia,

CR – gatunki krytycznie zagrożone,

VU – gatunki narażone

N 2000 – gatunki „naturowe”

(1) – gatunki wymagające ochrony czynnej (wg rozporządzeń z 2014r)

W kolumnie nr 6 zawarto zagrożenia występujące na terenie Nadleśnictwa Rudnik.

W tabeli ujęto tylko gatunki, dla których udało się potwierdzić szczegółową lokalizację stanowiska (wydzielenie leśne), stąd różnica w ilości gatunków wobec POP na lata 2012-2021. Ponadto nie uwzględniono niektórych źródeł, dotyczących występowania gatunków, a wymienianych w poprzednim POP ze względu na aktualność i wiarygodność danych (odpowiedzi z gmin w załącznikach).

Różnica w lokalizacji występowania gatunków (wydzielenie, leśnictwo) wobec poprzedniego POP wynika ze zmian literacji wydziałów powstałej po pracach taksacyjnych oraz zmiany granicy leśnictwa.

Tabela 26. Wykaz chronionych zwierząt na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru 12).

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Owady-ochrona ścisła									
1	1	Czerwończyk nieparek <i>Lycaena dispar</i> (1), N 2000, LR	Zatyki 154a, Pogoń 272i, Zalesie 249n, 318a, 323b,	Obserwacja bezpośrednia	Wysychanie siedlisk i zarastanie	Wilgotne łąki			N-ctwo
2	2	Pachnica dębowa <i>Osmoderma eremita</i> . (1), N 2000, NT	Maziarnia 200b, Groble 151m,	Obserwacja bezpośrednia Kilka osobników	Usuwanie starych dziuplastych drzew	Stare dziuplaste drzewa w miejscach nasłonecznionych			N-ctwo
3	3	Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i> (1), N 2000, LR	Zatyki 154a, Pogoń 272i, Borowina 9a,	Obserwacja bezpośrednia	Wysychanie siedlisk i zarastanie	Wilgotne łąki			N-ctwo
4	4	Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i> (1), N 2000, LR	Zatyki 154a, Pogoń 272i, Borowina 9a,	Obserwacja bezpośrednia	Wysychanie siedlisk i zarastanie	Wilgotne łąki			N-ctwo
Ptaki – ochrona ścisła									
5	5	Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i> (1), N 2000, LC	Szczegółowa lokalizacja zamieszczona w załączniku do „Programu...” – „Wykaz stref ochronnych w Nadleśnictwie Rudnik”	Obserwacja bezpośrednia	Niepokojenie przy gniazdach.	Podmokłe, lasy. Gnieździ się nielicznie w znacznym rozproszeniu, gniazda dość wysoko na drzewie w głębi lasu.	Utrzymać ochronę strefową, w otoczeniu gniazd.		N-ctwo
6	6	Orlik krzykliwy <i>Clanga pomarina</i> (1), N 2000, LC	Szczegółowa lokalizacja zamieszczona w załączniku do „Programu...” – „Wykaz stref ochronnych w Nadleśnictwie Rudnik”	Obserwacja bezpośrednia	Niepokojenie przy gniazdach.	Stare drzewostany w pobliżu pól uprawnych, łąk i pastwisk	Utrzymać ochronę strefową, w otoczeniu gniazd		N-ctwo
7	7	Dzięcioł czarny <i>Dryocopus martius</i> N 2000, LC	Barce 26d, 42c, 43f, 58a, Zalesie 264a, 277a, 308b, 309g, 320c,	Pojedyncze osobniki	Usuwanie starych dziuplastych drzew	Stare drzewostany liściaste i mieszane			Inwentaryzacja Puszczy Sandomierskiej
8	8	Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i> N 2000, LC	Zalesie 314b,	Pojedyncze osobniki	Usuwanie starych dziuplastych drzew	Stare drzewostany liściaste i mieszane			Inwentaryzacja Puszczy Sandomierskiej
9	9	Gąsiorek <i>Lanius collurio</i> N 2000, LC	Pogoń 292g,	Pojedyncze osobniki	Drapieżniki	Uprawy leśne i obrzeża lasów			Inwentaryzacja Puszczy Sandomierskiej
10	10	Jarzębatka <i>Curruca nisoria</i> N 2000, LC	Barce 14i,	Pojedyncze osobniki	Drapieżniki	Uprawy leśne i obrzeża lasów			Inwentaryzacja Puszczy Sandomierskiej

Lp.	Nr na mapie	Gatunek nazwa polska i łacińska	Leśnictwo, oddział	Ogólny opis, sposób występowania, ilość, dynamika rozwojowa	Zagrożenia	Opis obiektu, kategoria gruntu, walory przyrodnicze	Zabiegi uzgodnione z RDOŚ		Uwagi Literatura
							proj.	wyk.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	11	Lerka <i>Lullula arborea</i> N 2000, LC	Barce 25c, 12g, Pogoń 224c, d, Zalesie 249f, 260b, 275b, 276c, Maziarnia 94b, 133b,	Pojedyncze osobniki	Drapieżniki	Uprawy leśne i obrzeża lasów			Inwentaryzacja Puszczy Sandomierskiej
12	12	Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i> N 2000, LC	Barce 14d, 61c, Zalesie 260c, 261h, 293f, 262f, 275i, Maziarnia 227], 198d, 131f, 94a, 76a,	Pojedyncze osobniki	Drapieżniki	Uprawy leśne i obrzeża lasów			Inwentaryzacja Puszczy Sandomierskiej
13	13	Muchołówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i> N 2000, LC	Zalesie 309b, 311f,	Pojedyncze osobniki	Usuwanie starych dziuplastych drzew, zanik naturalnych biotopów	Stare drzewostany liściaste i mieszane			Inwentaryzacja Puszczy Sandomierskiej
Ssaki – ochrona częściowa									
14	14	Bóbr europejski <i>Castor fiber</i> N 2000, LC	Barce 17d, Zatyki 115a, Maziarnia 216d, Pogoń 170a, Zalesie 301a, Czarny Las 71c, g, 72g, h 73g 74f, i, 75k, l, 79k 91b 92a 93a, b, c, 124a, Groble 122a, 141a, Kopki 203d,		Brak	Zbiorniki wodne, ciek.			N-ctwo

N 2000– gatunki „naturowe”

Polska Czerwona Księga Zwierząt: EX – całkowicie wymarłe, EXP – zanikłe lub prawdopodobnie zanikłe, CR – skrajnie zagrożone, EN – bardzo wysokiego ryzyka, zagrożone, VU – wysokiego ryzyka, narażone na wyginięcie, NT – niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia, LR – niskiego ryzyka, LC – nie wykazujące regresu populacyjnego

(1) – gatunki wymagające ochrony czynnej

Wykaz chronionych i rzadkich zwierząt występujących na terenie Nadleśnictwa Rudnik, dla których nie zidentyfikowano konkretnych miejsc występowania lub występują licznie i nie jest możliwe przywiązanie ich występowania do konkretnego wydzielenia leśnego. Wykaz sporządzono na podstawie materiałów przekazanych przez Nadleśnictwo Rudnik, RDOŚ w Rzeszowie, samorządy terytorialne, organizacje i stowarzyszenia ekologiczne.

Tabela 27. Lista płazów i gadów występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji.

Lp	Gatunek Nazwa	
	polska	łacińska
Płazy		
Ochrona ścisła		
1	Grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>
2	Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>
3	Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>
4	Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>
5	Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>
Ochrona częściowa		
6	Traszka zwyczajna	<i>Triturus vulgaris</i>
7	Żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>
8	Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>
9	Żaba śmieszka	<i>Rana ridibunda</i>
10	Ropucha szara	<i>Bufo bufo</i>
Gady		
Ochrona częściowa		
11	Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>
12	Jaszczurka żyworodna	<i>Lacerta vivipara</i>
13	Padalec zwyczajny	<i>Anquis fragilis</i>
14	Zaskroniec zwyczajny	<i>Natrix natrix</i>
15	Żmija zygzakowata	<i>Vipera berus</i>

Tabela 28. Lista ptaków występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji.

Lp.	Nazwa gatunkowa		Status gatunku
	polska	łacińska	
Ptaki			
Ochrona ścisła			
1	Jastrząb	<i>Accipiter gentilis</i>	L
2	Krogulec	<i>Accipiter nisus</i>	L
3	Myszołów	<i>Buteo buteo</i>	L
4	Pustułka	<i>Falco tinnunculus</i>	L
5	Kobuz	<i>Falco subbuteo</i>	L
6	Samotnik	<i>Tringa ochropus</i>	L
7	Siniak	<i>Columba oenas</i>	L
8	Sierpówka	<i>Streptopelia decaocto</i>	L
9	Turkawka	<i>Streptopelia turtur</i>	L
10	Pójdźka	<i>Athene noctua</i>	L
11	Puszczyk	<i>Strix aluco</i>	L
12	Uszatka	<i>Asio otus</i>	L
13	Dudek	<i>Upupa epops</i>	L
14	Krętogłów	<i>Jynx torquilla</i>	L
15	Dzięcioł zielonosiwy	<i>Picus canus</i>	L
16	Dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	L
17	Dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	L
18	Dzięcioł białogrzbiety	<i>Dendrocopos leucotos</i>	I
19	Dzięciołek	<i>Dendrocopos minor</i>	L
20	Świergotek drzewny	<i>Anthus trivialis</i>	L
21	Strzyżyk	<i>Troglodytes troglodytes</i>	L

Lp.	Nazwa gatunkowa		Status gatunku
	polska	łacińska	
22	Pokrzywnica	<i>Prunella modularis</i>	L
23	Rudzik	<i>Erithacus rubecula</i>	L
24	Słowik szary	<i>Luscinia luscinia</i>	L
25	Pleszka	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	L
26	Kos	<i>Turdus merula</i>	L
27	Kwiczół	<i>Turdus pilaris</i>	L
28	Śpiewak	<i>Turdus philomelos</i>	L
29	Zaganiacz	<i>Hippolais incertina</i>	L
31	Piegża	<i>Sylvia curruca</i>	L
32	Cierniówka	<i>Sylvia communis</i>	L
33	Gajówka	<i>Sylvia borin</i>	L
34	Kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	L
35	Świstunka	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>	L
36	Pierwiosnek	<i>Phylloscopus collybita</i>	L
37	Piecuszek	<i>Phylloscopus trochilus</i>	L
38	Mysikrólik	<i>Regulus regulus</i>	L
39	Muchołówka szara	<i>Muscicapa striata</i>	L
40	Muchołówka żałobna	<i>Ficedula hypoleuca</i>	L
41	Raniuszek	<i>Aegithalos caudatus</i>	L
42	Sikora uboga	<i>Poecile palustris</i>	L
43	Czarnogłówka	<i>Poecile montanus</i>	L
44	Czubatka	<i>Lophophanes cristatus</i>	L
45	Sosnówka	<i>Periparus ater</i>	L
46	Modraszka	<i>Cyanistes caeruleus</i>	L
47	Bogatka	<i>Parus major</i>	L
48	Kowalik	<i>Sitta europaea</i>	L
49	Pelzacz leśny	<i>Certhia familiaris</i>	L
50	Wilga	<i>Oriolus oriolus</i>	L
52	Szpak	<i>Sturnus vulgaris</i>	L
53	Zięba	<i>Fringilla coelebs</i>	L
54	Grubodziób	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>	L
55	Trznadel	<i>Emberiza citrinella</i>	L
56	Kukułka	<i>Cuculus canorus</i>	L
57	Sójka	<i>Garrulus glandarius</i>	L
Ochrona częściowa			
58	Kruk	<i>Corvus corax</i>	L

Tabela 29.

Lista ssaków występujących w zasięgu nadleśnictwa bez lokalizacji.

Lp.	Gatunek Nazwa	
	polska	łacińska
Ssaki		
Ochrona ścisła		
1	Nocek Natterera	<i>Myotis nattereri</i>
2	Nocek rudy	<i>Myotis daubentoni</i>
3	Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>
4	Karlik malutki	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>
5	Karlik większy	<i>Pipistrellus nathusii</i>
6	Borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>
7	Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>
8	Gacek szary	<i>Plecotus austriacus</i>
9	Wilk	<i>Canis lupus</i>
Ochrona częściowa		
10	Ryjówka aksamitna	<i>Sorex araneus</i>
11	Ryjówka malutka	<i>Sorex minutus</i>
12	Rzęsorek rzeczek	<i>Neomys fodiens</i>
13	Zębiełek karliczek	<i>Crocidura suaveolens</i>

Lp.	Gatunek Nazwa	
	polska	łacińska
14	Wiewiórka pospolita	<i>Sciurus vulgaris</i>
15	Łasica	<i>Mustela nivalis</i>
16	Jeż wschodni	<i>Erinaceus romanicus</i>
17	Kret europejski	<i>Talpa europaea</i>
18	Badylarka	<i>Micromys minutus</i>
19	Mysz zaroślowa	<i>Apodemus microps</i>
20	Wydra	<i>Lutra lutra</i>
21	Karczownik ziemnowodny	<i>Arvicola terrestris</i>

4. WALORY PRZYRODNICZOŁEŚNE

4.1 Ogólna charakterystyka środowiska przyrodniczego

4.1.1 Rzeźba terenu

Cały obszar Nadleśnictwa Rudnik należy do jednostki geologicznej zwanej Zapadliskiem Podkarpackim. Wyróżnia się tu geologicznie dwa regiony morfologiczne: Płaskowyż Kolbuszowski należący do mezoregionu Wysoczyzn Centralnych oraz Równinę Rozwadowską, która jest częścią mezoregionu Doliny Wisły.

Płaskowyż Kolbuszowski jest to obszar płaskich garbów o kierunku zbliżonym do równoleżnikowego, oddzielonych od siebie płytkimi nieckowatymi dolinami o szerokich dnach. Opada on ku Równinie Rozwadowskiej, niższej o 50 – 60 metrów. Równina ta jest pocięta szerokimi wstęgami den dolin rzecznych.

Wysokość wyniesienia terenu Nadleśnictwa Rudnik nad poziom morza waha się od 160 do 200 metrów.

4.1.2 Warunki klimatyczne

Według A. Wosia [1999] teren Nadleśnictwa Rudnik należy do regionu nr XXII Sandomierski. Jest to jeden z najmniejszych regionów klimatycznych obejmujący głównie Kotlinę Sandomierską. Charakterystyczne dla tego regionu, w porównaniu z innymi, jest największa liczba dni z pogodą bardzo ciepłą i jednocześnie słoneczną z małą ilością opadów.

Szczegółowe opracowanie warunków klimatycznych panujących na terenie nadleśnictwa zamieszczono w operacie siedliskowym Nadleśnictwa Rudnik wg stanu na 01.01.2009 rok.

4.1.3 Ogólna charakterystyka gleb

Gleby bielcowe (B) – zajmują 58% powierzchni i tworzą najuboższą w składniki odżywcze grupę mineralnych gleb leśnych. Powstają z ubogich utworów mineralnych, głównie piasków bogatych w kwarc, zwietrzelin granitów, gnejsów, kwarcytów, piaskowców kwarcytowych i piaskowców bezwęglanowych. Z glebami bielcowymi związana jest przeważnie roślinność borowa, są to zwykle zbiorowiska borów świeżych (Leucobryo- Pinetum), borów mieszanych świeżych (Querco roboris - Pinetum).

Na terenie Nadleśnictwa Rudnik gleby rdzawe (RD) – zajmują 25% powierzchni. Gleby te związane są z głębokimi osadami piaszczystymi oraz zwietrzelinami granitów, gnejsów i bezwęglanowych piaskowców. Podstawowym procesem glebotwórczym jest w tych glebach proces rdzawienia, polegający na powstawaniu nieruchliwych kompleksów próchnicy z półtoratlenkami, które wraz z wolnymi tlenkami żelaza i glinu nie ulegają przemieszczaniu w głąb, lecz pozostają w miejscu i tworzą rdzawe otoczki na ziarnach pyłu oraz łu. W typie gleb rdzawych wyróżnia się podtypy; gleby rdzawe właściwe, gleby rdzawe brunatne i rdzawe bielcowe.

W Nadleśnictwie Rudnik przeważa podtyp gleb bielcowych. Czynnikiem sprzyjającym bielcowaniu gleb rdzawych właściwym jest zmniejszanie się i ubożenie szaty roślinnej. Procesy bielcowania gleb rdzawych współcześnie stymulują monokultury iglaste, które dominują w Nadleśnictwie. Gleby te występują głównie na siedlisku Bśw, (Leucobryo- Pinetum), BMśw (Querco roboris - Pinetum).

Gleby gruntowoglejowe są glebami mineralnymi lub organiczno-mineralnymi, występującymi na obszarach nisko położonych o wysokim poziomie wód gruntowych.

Procesy glejowe mogą mieć charakter trwały lub okresowy, trwałe poziomy oglejenia powstają w wyniku działania wód gruntowych jak i stagnowania wód opadowych ponad słabo przepuszczalnymi warstwami gleby. Przy obniżeniu się poziomu wody powietrze atmosferyczne wnika do gleby powodując procesy utleniania, które objawiają się w postaci rdzawych plam i nacieków. Do gleb gruntowoglejowych należy zaliczyć gleby, w których barwny efekt glejowy występuje nie głębiej niż 30 cm od powierzchni gleby i obejmuje 100% masy glebowej.

Na terenie Nadleśnictwa Rudnik gleby gruntowoglejowe zajmują łączną powierzchnię 6,2% powierzchni nadleśnictwa.

Gleby gruntowoglejowe na terenie nadleśnictwa tworzą siedliska boru wilgotnego (Molinio - Pinetum), boru mieszanego wilgotnego (Sphagno girgenhonii – Piceetum, Querco - Piceetum), lasu mieszanego wilgotnego (Luzulo pilosae – Fagetum dryopteridetosum, Luzulo – Quercetum petraeae), lasu wilgotnego i olsu jesionowego.

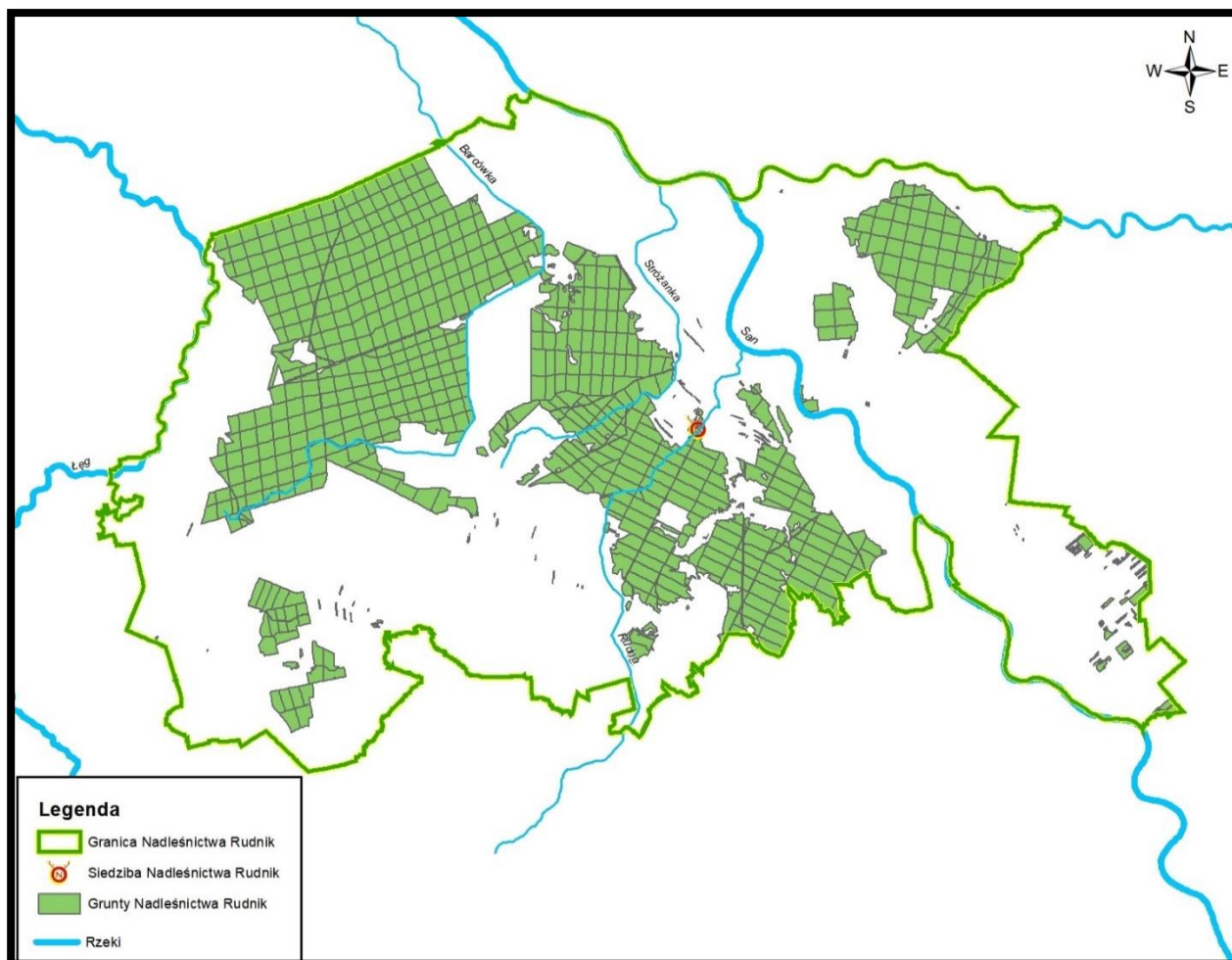
Szczegółowy opis gleb występujących w nadleśnictwie znajduje się w Operacji glebowo-siedliskowym dla Nadleśnictwa Rudnik (stan na 01.01.2009 r).

Tabela 30. Zestawienie typów gleb wg. obrębów leśnych w Nadleśnictwie Rudnik (pow. leśna zalesiona i niezalesiona razem)

Podtyp gleby	Obręb NISKO		Obręb RUDNIK		Nadleśnictwo Rudnik	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
Razem Czarne ziemie			3,09	100	3,09	0,4
Razem Gleby brunatne	31,54	100			31,54	0,6
Razem Gleby rdzawe	1540,83	39,2	2388,87	60,8	3929,7	25
Razem Gleby bielcowe	5338,9	57,9	3878,26	42,1	9217,16	58
Razem Gleby gruntowoglejowe	267,11	29,3	643,46	70,7	910,57	6,2
Razem Gleby opadowoglejowe	300,95	36	535,7	64	836,65	5,7
Razem Gleby torfowe	76,05	43,7	98,02	56,3	174,07	1,6
Razem Gleby murszowe	21,44	44,4	26,87	55,6	48,31	0,7
Razem Gleby murszowate	89,83	66,4	45,51	33,6	135,34	1,3
Razem Mady rzeczne			21,8	100	21,8	0,5
Razem grunty leśne	7666,65	50,1	7641,58	49,9	15308,23	95,4
Grunty nieleśne i leśne związane z gospodarką leśną	325,99	44,6	405,52	55,4	731,51	4,6
Łącznie	7992,64	49,8	8047,1	50,2	16039,74	100

4.1.4 Warunki hydrologiczne

Ryc.15. Sieć rzeczna w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik.

Cały obszar Nadleśnictwa Rudnik należy do dorzecza Wisły. Lasy nadleśnictwa są w zasięgu:

- zlewni rzeki San (II rzędu) z największymi dopływami: Barcówką, Starym Kanalem, Stróżanką, Rudną, Kanalem Niedźwiedzim,
- zlewni rzeki Łęg (II rzędu).

Obszar lasów Nadleśnictwa Rudnik posiada doskonale rozwinięty system sieci rzecznej. Główna rzeka San przepływająca z SE na NW stanowi oś hydrograficzną. Obszar obrębu Rudnik leży w zlewniach rzek Sanu, Tanwi i Łęgu. Zachodni skraj nadleśnictwa opływa rzeka Łęg, która uchodzi do Wisły. Przy wysokim poziomie wody w rzece następuje zjawisko cofki, tzn woda z rzeki wlewa się do rowów odwadniających podtapiając las. Z północnej części nadleśnictwa rzeka Tanew wraz z Jarugą i Turzyk odprowadzają nadmiar wody z kompleksu Glinianka. Rzeka San płynąca przez obszar nadleśnictwa stanowi główną zlewnię wód. Oprócz wód Tanwi, San przyjmuje wody Barcówki, Stróżanki i Rudnej, do której uchodzą potoki; Jeżówka, Kubałówka, Głęboka i Kanał Niedźwiedzi wraz z bezimiennymi ich dopływami. Rzeka Rudna przepływająca przez las obrębu Rudnik, jest zlewnią szeregu małych rzeczek i rowów. Odprowadzając nadmiar wody z lasu, zapobiega zabagnianiu się terenu.

Lasy nadleśnictwa leżą na obszarze GZWP 425 Zbiornik Dębica – Stalowa Wola - Rzeszów. Wody podziemne występujące na terenie nadleśnictwa charakteryzują się dużymi zasobami, są one bardzo ważnym źródłem zaopatrzenia ludności w wodę pitną. Wody pobierane są z utworów mioceńskich i plioceńskich najczęściej za pomocą studni głębinowych. Są to przeważnie wody niskiej jakości klasy III. W wodach tych powszechne jest występowanie podwyższonych zawartości żelaza i manganu, co powoduje konieczność ich uzdatniania.

4.2 Zestawienie ekosystemów wodno-błotnych

W wyniku prac terenowych zinwentaryzowano bagna śródleśne. Są to oddzielne wydzielania literowane (pow. nieleśna), jak i małe powierzchnie w innych wydzieleniach (nieliterowane na pow. leśnej). Są to mokradła odznaczające się dużą bioróżnorodnością i mogą stanowić siedliska ciekawych i rzadkich gatunków roślin i zwierząt. Na obszarach tych nie przewiduje się prowadzenia żadnych czynności gospodarczych, w tym związanych z melioracjami wodnymi. Powierzchnie te stanowią naturalne rezerwuary wody w drzewostanach, które zwiększają witalność ekosystemów leśnych. Bagna śródleśne pozostawia się do zachowania w stanie zbliżonym do naturalnego.

Tabela 31. Zestawienie obszarów wodno-torfowiskowych w Nadleśnictwie Rudnik.

Śródleśne bagna "nieliterowane"	Bagna (pow. nieleśna)	Zbiorniki wodne, retencja (pow. nieleśna)
Obręb Nisko		
3,18	2,51	6,4
Obręb Rudnik		
15,57	1,35	1,92
Razem Nadleśnictwo Rudnik		
18,75	3,86	8,32

4.3 Charakterystyka drzewostanów

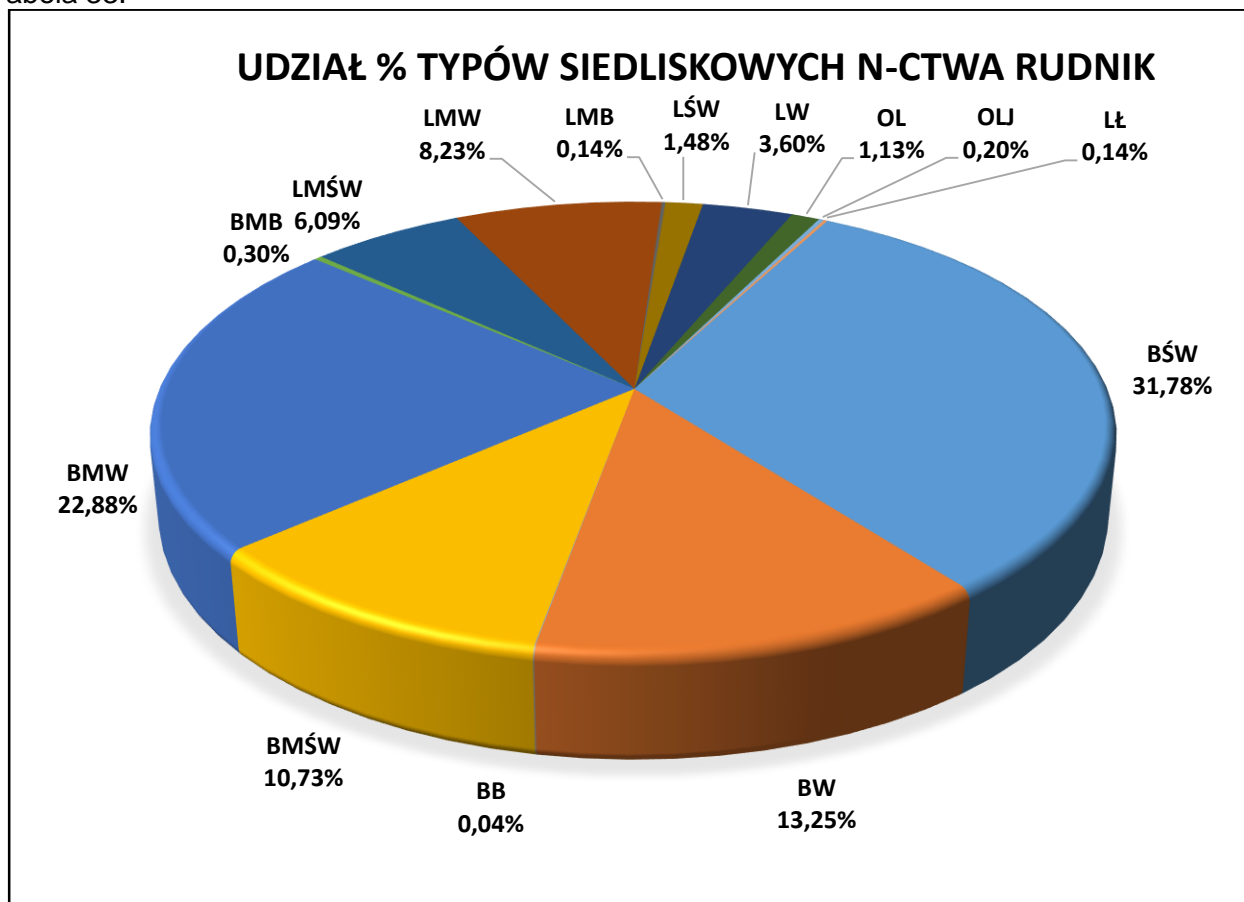
4.3.1 Zestawienie typów siedliskowych

Poniżej przedstawione jest syntetyczne zestawienie występujących typów siedliskowych lasu dla całego nadleśnictwa. W poniższej tabeli podano powierzchnię leśną zalesioną i niezalesioną (grunty w produkcji ubocznej, do odnowienia i pozostałe grunty leśne niezalesione – sukcesja).

Tabela 32. Zestawienie typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Rudnik.

Typ siedliskowy lasu	Obręb Nisko		Obręb Rudnik		Nadleśnictwo	
	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
BŚW	3110,70	40,59	1754,52	22,96	4865,22	31,78
BW	1760,59	22,96	268,26	3,51	2028,85	13,25
BB	5,78	0,08	-	-	5,78	0,04
BMŚW	259,51	3,38	1382,63	18,09	1642,14	10,73
BMW	1410,21	18,39	2091,79	27,38	3502,00	22,88
BMB	8,43	0,11	38,04	0,50	46,47	0,30
LMŚW	99,23	1,29	833,59	10,91	932,82	6,09
LMW	568,83	7,42	690,89	9,04	1259,72	8,23
LMB	5,41	0,07	16,59	0,22	22,00	0,14
LŚW	122,84	1,60	104,19	1,36	227,03	1,48
LW	203,29	2,65	347,70	4,55	550,99	3,60
OL	89,44	1,17	82,83	1,08	172,27	1,13
OLJ	22,39	0,29	8,75	0,11	31,14	0,20
LŁ	-	-	21,80	0,29	21,80	0,14
Razem	7666,65	100,00	7641,58	100,00	15308,23	100

Tabela 33.

Wykres 1. Udział typów siedliskowych lasu Nadleśnictwa Rudnik.

W Nadleśnictwie Rudnik wyodrębniono 14 typów siedliskowych lasu. Dominującym typem siedliskowym w nadleśnictwie jest Bśw (Bór świeży), który zajmuje 4865,22 ha (ok. 32%), BMW 3502 ha (ok. 23%).

Siedliska w stanie naturalnym i zbliżonym do naturalnego zajmują około 97%, siedliska zniekształcone ok. 3%.

Do siedlisk zniekształconych zaliczono generalnie siedliska na gruntach porolnych.

Łączna powierzchnia drzewostanów nie przeznaczonych do użytkowania na terenie Nadleśnictwa Rudnik wynosi 3843,94 ha, co stanowi 25,67% powierzchni lasów nadleśnictwa. Są to drzewostany w strefach ochrony całorocznej zwierząt chronionych, drzewostany głównie starszych klas wieku, w których stosunkowo niedawno wykonano trzebieże, drzewostany rębne, które ze względu na zachowanie ładu czasowego i przestrzennego nie objęto użytkowaniem rębnym, w których pozostawały fragmenty (kolejne pasy) nie objęte użytkowaniem (zgodnie z ustaleniami KZP), drzewostany w szachownicy z gruntami innych własności, drzewostany o niskim i równomiernym zwarciu i zadrzewieniu.

4.3.2 Bogactwo gatunkowe

Tabela 34. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i bogactwa gatunkowego (wg wzoru nr 13).

Obręb, nadleśnictwo	Bogactwo gatunkowe, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb NISKO	jednogatunkowe	356,11	1629,35	1432,28	3417,74	45,6
	dwugatunkowe	1113,49	475,49	449,06	2038,04	27,2
	trzygatunkowe	541,97	293,84	283,92	1119,73	14,9
	czter- i więcej gatunkowe	272,07	376,28	277,19	925,54	12,3
Obręb RUDNIK	jednogatunkowe	182,67	1489,41	1177,85	2849,93	38,1
	dwugatunkowe	703,87	633,43	440,80	1778,10	23,8
	trzygatunkowe	629,44	411,06	387,08	1427,58	19,1
	czter- i więcej gatunkowe	474,11	363,45	580,26	1417,82	19,0
Nadleśnictwo Rudnik	jednogatunkowe	538,78	3118,76	2610,13	6267,67	41,9
	dwugatunkowe	1817,36	1108,92	889,86	3816,14	25,5
	trzygatunkowe	1171,41	704,90	671,00	2547,31	17,0
	czter- i więcej gatunkowe	746,18	739,73	857,45	2343,36	15,6
Łącznie		4273,73	5672,31	5028,44	14974,48	100,00

Pod względem bogactwa gatunkowego w Nadleśnictwie Rudnik dominują drzewostany jedno- i dwugatunkowe (razem 67,4%), mniej jest drzewostanów trzy cztero i więcej gatunkowych.

4.3.3 Struktura piętrowa

Tabela 35. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg grup wiekowych i struktury (wg wzoru nr 14)

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb NISKO	jednopiętrowe	2283,64	2672,35	2069,73	7025,72	93,7
	dwupiętrowe	0,00	34,41	129,61	164,02	2,2
	wielopiętrowe	0,00	20,28	14,33	34,61	0,5
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	w KO i KDO	0,00	47,92	228,78	276,70	3,7
Obręb RUDNIK	jednopiętrowe	1990,09	2876,21	1984,47	6850,77	91,7
	dwupiętrowe	0,00	10,14	48,64	58,78	0,8
	wielopiętrowe	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	o budowie przerębowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	w KO i KDO	0,00	11,00	552,88	563,88	7,5
Nadleśnictwo Rudnik	jednopiętrowe	4273,73	5548,56	4054,20	13876,49	92,7

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
	dwupiętrowe	0,00	44,55	178,25	222,80	1,5
	wielopiętrowe	0,00	20,28	14,33	34,61	0,2
	o budowie przerebowej	0,00	0,00	0,00	0,00	0,0
	w KO i KDO	0,00	58,92	781,66	840,58	5,6
Łącznie		4273,73	5672,31	5028,44	14974,48	100,00

Pod względem budowy pionowej drzewostany nadleśnictwa są mało zróżnicowane. Dominują drzewostany jednopiętrowe – 92,7% pow. Drzewostany w klasie odnowienia i klasie do odnowienia stanowią 5,6% pow. Taki układ wynika ze znaczącego udziału siedlisk borowych i dominacji drzewostanów sosnowych.

4.3.4 Pochodzenie drzewostanów

Tabela 36. Zestawienie powierzchni [ha] drzewostanów wg rodzajów i pochodzenia drzewostanów oraz grup wiekowych (wg wzoru nr 15).

Obręb, nadleśnictwo	Struktura drzewostanów, drzewostany	Powierzchnia [ha]			
		Wiek			Ogółem
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat	
Obręb NISKO	Odroślowe				
	Z samosiewu	49,33	60,53	32,25	142,11
	Z odnowienia sztucznego	1984,65	2544,84	1838,07	6367,56
	Brak informacji	249,66	169,59	572,13	991,38
Obręb RUDNIK	Odroślowe	0,58			0,58
	Z samosiewu	15,92	54,19	26,86	96,97
	Z odnowienia sztucznego	1427,85	2673,66	1892,38	5993,89
	Brak informacji	545,74	169,5	666,75	1381,99
Nadleśnictwo Rudnik	Odroślowe	0,58			0,58
	Z samosiewu	65,25	114,72	59,11	239,08
	Z odnowienia sztucznego	3412,5	5218,5	3730,45	12361,45
	Brak informacji	795,4	339,09	1238,88	2373,37
Łącznie:		4273,73	5672,31	5028,44	14974,48

Z podsumowania tabeli wynika, że w Nadleśnictwie Rudnik plantacje drzew szybkorosnących nie występują. Brak informacji o pochodzeniu dotyczy drzewostanów rosnących na powierzchni 2373,37ha (15,8%). Drzewostany pochodzenia naturalnego rosną na 1,6% powierzchni leśnej zalesionej. Duży udział mają drzewostany pochodzenia sztucznego – ok. 82,6%.

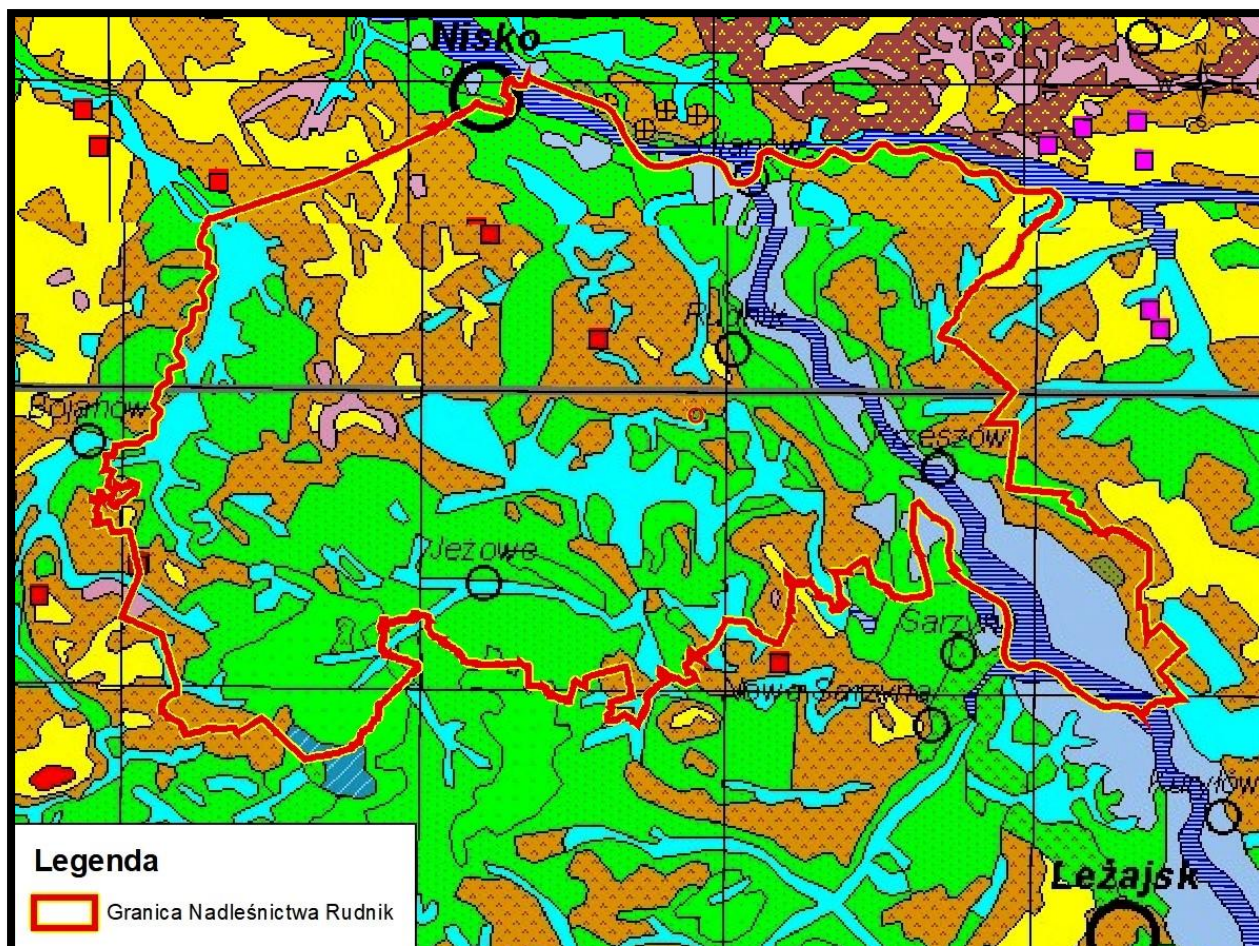

4.3.5 Charakterystyka zespołów roślinnych

Występowanie określonych zespołów leśnych wiąże się z udziałem powierzchniowym poszczególnych typów siedliskowych lasu. Podczas prac nad Planem Urządzenia Lasu, Pracownia Glebowo-Siedliskowa BULiGL O.Lublin wykonała weryfikację siedlisk przyrodniczych. Wyniki prac zostały przedstawione w opracowaniu pt. „Uzupełnienie fitosocjologiczne do Operatu siedliskowego Nadleśnictwa Rudnik (stanu na 1.01.2021 r).” W ramach tych prac wyróżniono 19 jednostek fitosocjologicznych, w tym 8 typów siedlisk przyrodniczych.

Tabela 37. Relacje między typami siedliskowymi lasu a zespołami leśnymi w Nadleśnictwie Rudnik na podstawie prac fitosocjologicznych (BULiGL . Lublin 2021) i Regionalnych optymalnych składów drzewostanów w TSL i zespołach leśnych (J.M.Matuszkiewicz 2007).

Lp.	Typ siedliskowy lasu		Zbiorowisko roślinne
	Nazwa	Skrót	
1	Bór świeży	Bśw	Subatlantycki bór sosnowy świeży <i>Leucobryo-Pinetum</i>
2	Bór wilgotny	Bw	Śródładowy bór wilgotny <i>Molinio Pinetum</i>
3	Bór mieszany świeży	BMśw	Kontynentalny bór mieszany <i>Quercus roboris-Pinetum</i> Zbiorowisko zastępcze z klasy <i>Vaccinio-Piceetea</i>
4	Bór mieszany wilgotny	BMw	Kontynentalny bór mieszany <i>Quercus roboris-Pinetum</i> Leśne zbiorowisko zastępcze <i>Pinus-Phragmites</i> Leśne zbiorowisko zastępcze ze świerkiem pospolitym <i>Picea abies</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z sitem rozpięzchłym <i>Juncus effusus</i>
5	Las mieszany świeży	LMśw	Kontynentalny bór mieszany <i>Quercus roboris-Pinetum</i> Grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> Leśne zbiorowisko zastępcze ze świerkiem pospolitym <i>Picea abies</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z sosną <i>Pinus sylvestris</i>
6	Las mieszany wilgotny	LMw	Zbiorowisko ze związku <i>Phragmition</i> Zbiorowisko ze związku <i>Magnocaricion</i> Kontynentalny bór mieszany <i>Quercus roboris-Pinetum</i> Grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> Zbiorowisko zastępcze z klasy <i>Quercus-Fagetea</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z wierzbami <i>Luzula Ssp.</i> Leśne zbiorowisko zastępcze ze świerkiem pospolitym <i>Picea abies</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z olchą czarną <i>Alnus glutinosa</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z sitem rozpięzchłym <i>Juncus effusus</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z sosną <i>Pinus sylvestris</i>
7	Las mieszany bagienny	LMb	Zbiorowisko ze związku <i>Phragmition</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z wierzbami <i>Luzula Ssp.</i> Zbiorowisko zastępcze <i>Juncus effusus-Calamagrostis canescens</i>
8	Las świeży	Lśw	Grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z sosną <i>Pinus sylvestris</i>
9	Las wilgotny	Lw	Łęg jesionowo-wiązowy <i>Ficario-Ulmetum minoris</i> Grąd subkontynentalny <i>Tilio cordatae-Carpinetum betuli</i> Zbiorowisko zastępcze z klasy <i>Quercus-Fagetea</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z olchą czarną <i>Alnus glutinosa</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z sosną <i>Pinus sylvestris</i>
10	Ols typowy	OI	Ols porzeczkowy <i>Ribesio nigri-Alnetum</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z wierzbami <i>Luzula Ssp.</i> Leśne zbiorowisko zastępcze z olchą czarną <i>Alnus glutinosa</i>
11	Ols jesionowy	OIJ	Zbiorowisko ze związku <i>Phragmition</i>
12	Grunty nieleśne	NL	Zbiorowisko z klasy <i>Molinio-Arrhenatheretea</i> Pastwisko z sitem rozpięzchłym <i>Epilobio-Juncetum effusi</i> Wody

Ryc.16. Roślinność potencjalna w zasięgu terytorialnym nadleśnictwa Rudnik wg Matuszkiewicza 2008⁶.

Szczegółowa charakterystyka zbiorowisk roślinnych omówiona została w opracowaniu pn. „Uzupełnienie fitosocjologiczne do operatu siedliskowego dla Nadleśnictwa Rudnik” (BULiGL O. Lublin stan na 1.01.2021 r.).

⁶ Matuszkiewicz J.M., 2008, Potential natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski), IGI PAN, Warszawa, 2008

- Potential vegetation - point symbols
- 36 - Cephalanthero-Fagenion
  - 39 - Acerenion pseudoplatani
  - 52 - Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis
  - 53 - Vaccinio uliginosi-Pinetum
  - ▲ 55 - Sphagno/Quercu-Piceetum
  - ▲ 56 - Abietetum polonicum
  - 63 - Sphagno-Ericetalia
  - 64 - Sphagnetalia magellanici
  - 66 - Festucetalia valesiaca
  - 67 - Thero-Salicornietea, Cakiletea maritimae
- Potential vegetation - polygon symbols
- 01 - Carici elongatae-Alnetum
  - 02 - Salici-Populetum
  - 03 - Ficario-Ulmetum typicum
  - 04 - Ficario-Ulmetum chrysospl.
  - 05 - Fraxino-Alnetum (Circae-Alnetum)
  - 06 - Alnetum incanae
  - 07 - Carici remotae-Fraxinetum
  - 08 - Stellario-Carpinetum, poor
  - 09 - Stellario-Carpinetum, rich
  - 10 - Galio-Carpinetum, Sil./Gr.-Pol., poor
  - 11 - Galio-Carpinetum, Sil./Gr.-Pol., rich
  - 12 - Galio-Carpinetum, submont., poor
  - 13 - Galio-Carpinetum, submont., rich
  - 14 - Galio-Carpinetum, Kujaw., poor
  - 15 - Galio-Carpinetum, Kujaw., rich
  - 16 - Tilio-Carpinetum, Litt.-Pol., poor
  - 17 - Tilio-Carpinetum, Litt.-Pol., rich
  - 18 - Tilio-Carpinetum, submont., poor
  - 19 - Tilio-Carpinetum, submont., rich
  - 20 - Tilio-Carpinetum, cent.Pol., poor
  - 21 - Tilio-Carpinetum, cent.Pol., rich
  - 22 - Tilio-Carpinetum, subbor., poor
  - 23 - Tilio-Carpinetum, subbor., rich
  - 24 - Tilio-Carpinetum, wohyl., poor
  - 25 - Tilio-Carpinetum, wohyl., rich
  - 26 - Tilio-Carpinetum with Abies
  - 28 - Aceri-Tilietum
  - 29 - Melico-Fagetum
  - 30 - Dentario enneaphyllidis-Fagetum, submontane
  - 31 - Dentario enneaphyllidis-Fagetum, montane
  - 32 - Dentario glandulosae-Fagetum, westcarp., submontane
  - 33 - Dentario glandulosae-Fagetum, westcarp., montane
  - 34 - Dentario glandulosae-Fagetum, eastcarp., submontane
  - 35 - Dentario glandulosae-Fagetum, eastcarp., montane
  - 36 - Cephalanthero-Fagenion
  - 37 - Luzulo pilosae-Fagetum
  - 38 - Luzulo luzuloidis-Fagetum
  - 39 - Acerenion pseudoplatani
  - 40 - Galio-Abietenion
  - 41 - Potentillo albae-Quercetum typicum
  - 42 - Potentillo albae-Quercetum rosetosum gallicae
  - 43 - Betulo-Quercetum
  - 44 - Fago-Quercetum
  - 45 - Calamagrostio-Quercetum
  - 46 - Luzulo luzuloidis-Quercetum
  - 47 - Quercu-Pinetum
  - 48 - Empetro nigri-Pinetum
  - 49 - Leucobryo-Pinetum
  - 50 - Peucedano-Pinetum, sarm.
  - 51 - Peucedano-Pinetum, subbor.
  - 52 - Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis
  - 53 - Vaccinio uliginosi-Pinetum
  - 54 - Calamagrostio villosae-Pinetum
  - 55 - Sphagno girg.-Piceetum, Quercu-Piceetum
  - 56 - Abietetum polonicum
  - 57 - Abieti-Piceetum montanum
  - 58 - Calamagrostio villosae-Piceetum
  - 59 - Plagiothecio-Piceetum
  - 60 - Pinetum mugho sudeticum
  - 61 - Pinetum mugho carpaticum
  - 62 - alpine/subalpine vegetation
  - 63 - Sphagno-Ericetalia
  - 64 - Sphagnetalia magellanici
  - 65 - Caricetalia nigrae
  - 66 - Festucetalia valesiaca
  - 67 - Thero-Salicornietea, Cakiletea maritimae
  - 68 - Ammophiletea
  - 69 - succession unknown
  - Waters (lakes and other)

Ryc.17. Legenda do ryc. 15⁷.

⁷ Matuszkiewicz J.M., 2008, Potential natural vegetation of Poland (Potencjalna roślinność naturalna Polski), IGI PAN, Warszawa, 2008

4.3.6 Drzewostany ponad 100-letnie

W Nadleśnictwie Rudnik drzewostany ponad 100-letnie zajmują łączną powierzchnię 1414,45 ha, co stanowi 9,44% powierzchni zalesionej nadleśnictwa. W układzie gatunków panujących w drzewostanie występowanie tych drzewostanów przedstawia tabela poniżej.

Tabela 38. Zestawienie drzewostanów ponad 100 – letnich w Nadleśnictwie Rudnik.

Gatunek panujący	Nadleśnictwo Rudnik	
	pow [ha]	udział %
Bk	94,52	0,63
Brz	4,11	0,02
Db	299,39	1,99
Jd	103,86	0,69
OI	27,91	0,18
So	884,66	5,90
Razem	1414,45	9,44

4.3.7 Lasy ochronne

Lokalizacja lasów ochronnych została przyjęta w oparciu o Decyzję nr 195 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 21.08.1995 roku.

Tabela 39. Zestawienie powierzchni lasów ochronnych w Nadleśnictwie Rudnik.

Kategorie ochronności	OBRĘB NISKO	OBRĘB RUDNIK	Nadleśnictwo Rudnik
	Powierzchnia [ha]		
w miastach i wokół miast	1 659,34	1 107,05	2 766,39
wodochronne	315,23	1 313,02	1 628,25
wodochronne, w miastach i wokół miast	2 072,10	444,14	2 516,24
wodochronne, cenne fragm. Przyrody		14,60	14,60
wodochronne, ostoje zwierząt		53,34	53,34
wodochronne, w miastach i wokół miast, ostoje zwierząt	52,52		52,52
Razem	4 099,19	2 932,15	7 031,34

Końcowe różnice w powierzchni lasów ochronnych w ilości 0,34 ha wynikają z modernizacji ewidencji gruntów.

4.4 Zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i gatunków zwierząt oraz ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków

Poniższe zestawienie występujących na terenie nadleśnictwa typów siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin, zwierząt będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty oraz gatunków ptaków będących przedmiotem ochrony na obszarach specjalnej ochrony ptaków opracowano na podstawie danych zebranych w trakcie prac taksacyjnych, przekazanych przez pracowników nadleśnictwa, Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz na podstawie prac fitosocjologicznych wykonanych przez Pracownię Glebowo-Siedliskową Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej w Lublinie („Uzupełnienie fitosocjologiczne do operatu siedliskowego dla Nadleśnictwa Rudnik” - BULiGL O. Lublin stan na 1.01.2021 r.).

Siedliska przyrodnicze i chronione gatunki na terenie nadleśnictwa były przedmiotem aktualizacji i uzgodnień podczas prac terenowych wykonywanych w ramach aktualnego planu.

Tabela 40. Wykaz typów siedlisk przyrodniczych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.

Lp.	Siedlisko przyrodnicze				Powierzchnia [ha]		Występowanie w nadleśnictwie	
	Kod siedliska przyrodniczego	Nazwa polska siedliska przyrodniczego	Nazwa łacińska siedliska przyrodniczego	Siedlisko przyrodnicze o znaczeniu priorytetowym	Ogólna	Natura 2000	Typ siedliskowy lasu	Rodzaj powierzchni pow. nieleśna
1	9170	Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	<i>Tilio-Carpinetum, Galio-Carpinetum</i>	NIE	408,61	331,22	LMśw, LMw, Lśw, Lw,	Ls
2	91D0*	Bory i lasy bagienne	<i>Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne</i>	TAK	9,65	-	Bb, BMw, BMb	Ls
3	91E0*	Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	<i>Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae*</i>	TAK	19,11	0,4**	Lw, OIJ, OI,	Ls
4	91P0	Wyżyny jodłowy bór mieszany	<i>Abietetum polonicum</i>	NIE	168,37	168,37	BMśw, BMw, LMśw, LMw, Lw	Ls
5	9110	Kwaśne buczyny	<i>Luzulo-Fagenion</i>	NIE	106,21		LMśw	Ls
6	91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	<i>Ficario-Ulmetum</i>	NIE	63,30	62,64	OI, Lw, Lł	Ls
7	6510	Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie	<i>Arrhenatherion elatioris</i>	NIE	93,91	45,49	-	Ł, PS, zadrzewienie, poletka łowieckie
8	7110*	Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą	<i>Ledo – Sphagnetum</i>	TAK	2,55	-	BMb	Ls
Razem					871,71	608,12		

* - siedlisko priorytetowe

** - siedlisko występuje na terenie PLB180005 Puszcza Sandomierska

Dane o siedliskach poza obszarami Natura 2000 zostały zweryfikowane podczas prac terenowych wykonanych w 2020/2021 roku, w obszarach PLH180020 i PLH180055 zostały przepracowane prace fitosocjologiczne. Prace zostały przeprowadzone przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie.

Tabela 41. Wykaz gatunków zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik.

Lp	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba Obserwacji/Natura	Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000	Gatunek o znaczeniu priorytetowym
1	2	3	4	5	6	7	8
1	1060	Czerwończyk nieparek	<i>Lycaena dispar</i>	5/4	Wilgotne łąki, lasy łąkowe	TAK	NIE
2	6177	Modraszek telejus	<i>Phengaris teleius</i>	3/2	Wilgotne łąki, torfowiska	TAK	NIE
3	6179	Modraszek nausitous	<i>Phengaris nausithous</i>	3/2	Wilgotne łąki, torfowiska	TAK	NIE
4	1084	Pachnica dębowa	<i>Osmoderma eremita</i>	2/0	Dziuplaste drzewa liściaste	TAK	TAK
5	1337	Bóbr europejski	<i>Castor fiber</i>	24/4	Zbiorniki, rozlewiska i ciek wodne, brzegi rzek	TAK	NIE

Tabela 42. Wykaz gatunków ptaków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudnik).

Lp.	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk		Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000
				Ogółem	Natura 2000		
1	A030	Bocian czarny	<i>Ciconia nigra</i>	1	1	Siedliska ze znacznym udziałem trudno dostępnych terenów podmokłych i zabagnionych, obfitujących w śródleśne rzeki i rowy melioracyjne	TAK
2	A089	Orlik krzykliwy	<i>Clanga pomarina</i>	3	3	Zakłada gniazda na drzewach w lasach położonych w pobliżu zbiorników wodnych, wilgotnych łąk	TAK
3	A236	Dzięcioł czarny	<i>Dryocopus martius</i>	9	9	Wysokopiennie bory iglaste, lasy mieszane, rzadziej lasy liściaste, ale też zadrzewienia i duże parki miejskie	TAK
4	A238	Dzięcioł średni	<i>Dendrocopos medius</i>	1	1	Świetliste dąbrowy i inne lasy liściaste – bukowe, olchowe.	TAK
5	A338	Gąsiorek	<i>Lanius collurio</i>	1	1	Środowiskiem są nasłonecznione, otwarte, suche tereny z ciemnymi krzewami, a także	TAK

Lp.	Kod gatunku	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Liczba stanowisk		Opis siedliska	Gatunek wymagający ochrony w formie wyznaczenia obszaru Natura 2000
				Ogółem	Natura 2000		
						wrzosowiska, torfowiska oraz wszelkie zarośla	
6	A307	Jarzębatka	<i>Curruca nisoria</i>	1	1	Niewielkie skupiska krzewów i bujnej roślinności zielnej na terenach półotwartych, nadrzeczne łąki, zakrzewione miedze, zagajniki, zadrzewienia śródpolne, rzeczne, jeziorne o wielowarstwowej strukturze z zaroślami, często kolczaste zakrzaczenia, skraje lasów mieszanych, młode uprawy leśne	TAK
7	A246	Lerka	<i>Lullula arborea</i>	10	10	Miejsca o silnym nasłonecznieniu przypominające step o luźnej glebie i skąpej roślinności – obrzeża suchych prześwietlonych borów, drzewostanów sosnowych, zręby, ugory	TAK
8	A224	Lelek	<i>Caprimulgus europaeus</i>	12	12	Suche, świetliste bory sosnowe w pobliżu łąk, pól, polan, zrębów, młodników. Preferuje też lasy poprzecinane porębami, ich skraje, ale może też wyprowadzić lęg na terenach bez zwartych drzewostanów	TAK
9	A321	Muchołówka białoszyja	<i>Ficedula albicollis</i>	2	2	Stare, wysokopienne lasy liściaste i mieszane z odpowiednią ilością dziuplastych drzew na ciepłych stanowiskach, zbliżone do pierwotnych i naturalnych	TAK

4.5 Zestawienie parków wiejskich

W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik występują dwa zespoły dworsko – parkowe:

„Bieliny” – wpisane są do Rejestru Zabytków w Dziale A nr 65 z dn. 30 III 1977 roku. Park powstał w XVII wieku, przebudowywany w XVIII wieku oraz pierwszych połowach XIX i XX wieku. Łączna powierzchnia zespołu dworsko - parkowego wynosi około 8 ha , w tym 1 ha wód. Właścicielami w XIX wieku byli Mniszkowie, od 1892 r. Stefan Sękowski, od 1912 roku Smolińscy, a od 1918 roku do 1944 roku Czartoryscy. Obecnie obiekt jest w posiadaniu osoby prywatnej, po odkupieniu od Huty Stalowa Wola. Zabudowania dworu zachowane są średnio, natomiast w samym parku w stylu angielskim zachował się wartościowy starodrzew.

Rudnik – zespół pałacowo - parkowy w Rudniku nad Sanem wpisany został do Rejestru Zabytków w Dziale A nr 66 z 30 III 1977 roku. Zachowane do dnia dzisiejszego założenie parkowo – pałacowe w Rudniku rozplanowane zostało prawdopodobnie w drugiej połowie XIX wieku, na śladach starszego założenia. Powierzchnia ogólna obiektu to 22,4 ha, w tym 0,84 ha zajmują wody. W skład budowli zespołu wchodzi m.in. : pałac, budynki gospodarcze takie jak stajnie i spichlerz, budynki mieszkalne – rządcówka i czworaki, oraz inne współczesne budynki gospodarcze i mieszkalne w tym tartak. W drzewostanie zespołu parkowego wg opisów z przełomu XIX i XX wieku dominowały okazałe sosny będące pozostałością dawnej Puszczy Sandomierskiej. Opis historyczny w/w zespołu dworsko parkowego zawarty jest w tak zwanym archiwum prof. G. Ciołka pod nr 4451, przechowywanym w Ośrodku Dokumentacji Zabytków w Warszawie, zaś Ewidencję aktualną parku sporządzili Stanisław Styczyński i Andrzej Celichowski w Biurze Studiów i Projektów Lasów Państwowych w Łodzi w 1989 roku (umowa Nr 9017).

4.6 Zestawienie zadrzewień na terenach zarządzanych przez nadleśnictwo

Na terenie nadleśnictwa występują powierzchnie nie stanowiące wydzieleń porośnięte gatunkami drzewiastymi i krzewami jako zadrzewienia na bagnach, rolach, łąkach, pastwiskach, pod liniami energetycznymi itp. o łącznej powierzchni **126,81** ha. Są to zadrzewienia na powierzchni nieleśnej. Powierzchnię tych zadrzewień określono na podstawie danych z taksacji zawartych w bazie danych programu Taksator dla Nadleśnictwa Rudnik.

Tabela 43. Zestawienie zbiorcze zadrzewień w Nadleśnictwie Rudnik (wg wzoru nr 17).

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierz- chnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						projektowane	wykonane	
1	01- 1-b	BRZ	0,13	35	PS: ZADRZEW: BRZ 35,SO 35;ZAKRZEW: BRZ ,SO 0,KRU 0			
2	01- 1-c	LP	0,73	70	BR-PS: ZADRZEW: LP 70			
3	01- 35-k	SO	2,60	25	PL ŁOW-Ł: ZADRZEW: SO 25;ZAKRZEW: BRZ ,SO 0,OL 0,OS 0			
4	01- 36-d	BRZ	6,38	25	PL ŁOW-Ł: ZADRZEW: BRZ 25;ZAKRZEW: BRZ ,SO 0,OL 0,GŁG 0			
5	01- 49-b	ŚW	0,75	24	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 24			
6	02- 64-c	DB	0,48	140	ZAB INNE: ZADRZEW: DB 140			
7	02- 65-j	ŚW	0,95	13	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 13			
8	02- 82-i	ŚW	0,92	27	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 27;ZAKRZEW: SO 65			
9	02- 84-b	BRZ	1,56	35	Ł: ZADRZEW: BRZ 35,ŚW 35			
10	02- 97-a	BRZ	4,56	35	PS: ZADRZEW: BRZ 35			
11	02- 97-f	KSZ	1,81	60	R: ZADRZEW: KSZ 60,BRZ 60			
12	02- 97-o	BRZ	0,15	50	BAGNO: ZADRZEW: BRZ 50,SO 30;ZAKRZEW: ŚL.T			
13	02- 115-a	IWA	1,70		BAGNO: ZAKRZEW: IWA			
14	02- 117-b	IWA	0,66		BAGNO: ZAKRZEW: IWA			
15	02- 119-i	ŚW	0,93	23	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 23;ZAKRZEW: SO ,BRZ 0,KRU 0			
16	02- 135-m	BRZ	2,59	25	Ł: ZADRZEW: BRZ 25;ZAKRZEW: BRZ ,IWA 0			
17	02- 136-m	BRZ	5,76		Ł: ZAKRZEW: BRZ			
18	02- 154-a	LP	7,39	95	Ł: ZADRZEW: LP 95			
19	02- 154-g	DB.S	0,80	120	PL ŁOW-R: ZADRZEW: DB.S 120			
20	02- 154-i	DB.S	0,35	140	BR-R: ZADRZEW: DB.S 140,LP 140			
21	02- 154-j	JB	0,38	25	S-R: ZADRZEW: JB 25			
22	03- 169-f	DB	0,80	130	BR-PS: ZADRZEW: DB 130,LP 100			
23	04- 284-a	AK	5,27	100	Ł: ZADRZEW: AK 100			
24	04- 284-c	DB	0,58	160	BR-PS: ZADRZEW: DB 160,SO 100,GB 65,AK 40,JD 40			
25	04- 284-f	JS	1,13	80	PS: ZADRZEW: JS 80,AK 80,DB 28,MD 28,AK 40,GB 28,DB.C 28;ZAKRZEW: AK ,KL 0,CZM.P 0,DB 0			
26	04- 284-g	DB	0,46	160	BR-PS: ZADRZEW: DB 160			
27	04- 284-i	CZM.P	2,33	25	PL ŁOW-R: ZADRZEW: CZM.P 25,AK 25,OS 40,SO 25,BRZ 25			
28	04- 284-k	WB	2,45		PL ŁOW-PS: ZAKRZEW: WB ,ŚW 0,BRZ 0,SO 0,OS 0			
29	04- 285-f	ŚW	0,60	22	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 22,DB 15,SO 15			
30	04- 286-j	SO	0,30	85	PS: ZADRZEW: SO 85,GB 50			

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY W NADLEŚNICTWIE RUDNIK NA LATA 2022-2031

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierz- chnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						projektowane	wykonane	
31	04- 286-k	AK	0,99	5	R: ZADRZEW: AK 5			
32	05- 294-k	JB	0,62	15	PL ŁOW-Ł: ZADRZEW: JB 15,GR 15			
33	05- 300-j	OL	0,09	55	LZR-Ł: ZADRZEW: OL 55,SO 55			
34	06- 5-f	AK	0,39	10	R: SAMOS: AK 10,DB.C 15			
35	06- 25-l	SO	0,39	75	BAGNO: ZADRZEW: SO 75			
36	06- 27-d	SO	0,03	30	L ENERG: ZADRZEW: SO 30			
37	06- 68-i	ŚW	0,26	22	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 22			
38	07- 70-d	CZM.P	0,31		L ENERG: ZAKRZEW: CZM.P ,BRZ 0			
39	07- 71-b	ŚW	0,44	21	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 21,SO 11,DB 11,BRZ 7			
40	07- 71-o	SO	0,38	25	PS: ZADRZEW: SO 25,SO 35;ZAKRZEW: CZM.P ,AK 0,BRZ 0			
41	07- 72-c	ŚW	0,49	22	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 22,SO 12,BRZ 7			
42	07- 73-b	ŚW	0,33	22	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 22,SO 22			
43	07- 74-c	ŚW	0,30	22	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 22			
44	07- 75-g	ŚW	0,30	23	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 23			
45	07- 88-a	DB	3,92	70	PS: ZADRZEW: DB 70,OL 70,BRZ 40;ZAKRZEW: BRZ ,ŚL.A 0,GR 0,GB 0			
46	07- 89-a	DB.C	2,90	80	Ł: ZADRZEW: DB.C 80			
47	07- 97-i	BRZ	0,26	25	PL ŁOW-Ł: ZADRZEW: BRZ 25			
48	07- 108-b	BRZ	6,49	50	PL ŁOW-Ł: ZADRZEW: BRZ 50;ZAKRZEW: JB ,GR 0			
49	07- 111-a	OS	0,98	25	PS: ZADRZEW: OS 25,SO 25,BRZ 25;ZAKRZEW: CZM ,SO 0,OS 0,BRZ 0,AK 0			
50	07- 111-p	SO	0,66	25	PS: ZADRZEW: SO 25,BRZ 25,OS 25			
51	07- 111-r	SO	2,14	25	PS: ZADRZEW: SO 25,BRZ 25,OS 25;ZAKRZEW: CZM ,AK 0,SO 0,BRZ 0			
52	07- 111-s	SO	0,14	25	PS: ZADRZEW: SO 25,BRZ 25;ZAKRZEW: AK ,CZM 0,BRZ 0			
53	07- 111-t	SO	0,41	25	PS: ZADRZEW: SO 25,BRZ 25,OS 25;ZAKRZEW: CZM ,AK 0			
54	07- 111-x	SO	0,17	25	PS: ZADRZEW: SO 25,OS 45;ZAKRZEW: SO ,CZM 0,OS 0,DB 0			
55	07- 113-c	SO	1,87	70	PL ŁOW-PS: ZADRZEW: SO 70,ŚL.A 20,JB 15,BRZ 15,GB 15,SO 10			
56	07- 115-h	DB	0,47	145	BUD INNE: ZADRZEW: DB 145,GB 45,BRZ 80			
57	07- 116-d	ŚL.T	0,57		PS: ZAKRZEW: ŚL.T ,GB 0,SO 0			
58	07- 116-g	DB	0,23	134	BUD INNE: ZADRZEW: DB 134,LP 64,GB 44			
59	07- 117-d	GR	0,67		Ł: ZADRZEW: GR ,JB 0			
60	07- 117-f	JB	1,92	30	Ł: ZADRZEW: JB 30,GR 30			
61	07- 117-g	JB	0,65	30	PL ŁOW-Ł: ZADRZEW: JB 30,GR 30			

PROGRAM OCHRONY PRZYRODY W NADLEŚNICTWIE RUDNIK NA LATA 2022-2031

Lp.	Leśnictwo oddz. Pododdz.	Gatunek panujący	Powierzchnia [ha]	Wiek gat. pan.	Ogólny opis, skład gatunkowy	Zabiegi uzgodnione z wojewódzkim konserwatorem przyrody		Uwagi
						projektowane	wykonane	
62	08- 118-a	JB	0,65		PL ŁOW-Ł: ZAKRZEW: JB ,GR 0			
63	08- 118-f	JB	1,47	30	Ł: ZADRZEW: JB 30,GR 30,ŚL 30			
64	08- 123-m	DB	3,26	105	PL ŁOW-Ł: ZADRZEW: DB 105			
65	07- 124-c	ŚW	0,34	35	ZAB INNE: ZADRZEW: ŚW 35			
66	07- 124-d	JD	0,78	25	INNE BUD: ZADRZEW: JD 25,LP 60			
67	07- 125-g	GR	2,05	20	PL ŁOW-PS: ZADRZEW: GR 20,JB 20,GŁG 20,ŚL.T 20			
68	07- 125-h	BRZ	0,95	26	PL ŁOW-R: ZADRZEW: BRZ 26,WZ 26			
69	07- 127-h	DB	2,14	90	PL ŁOW-PS: ZADRZEW: DB 90,DB 60,SO 90;ZAKRZEW: WB			
70	07- 127-k	GR	0,43	20	PL ŁOW-PS: ZADRZEW: GR 20,JB 20,GŁG 20,ŚL.T 20			
71	08- 129-b	BRZ	5,61	60	Ł: ZADRZEW: BRZ 60,OL 60			
72	08- 129-m	BRZ	1,65		PL ŁOW-Ł: ZAKRZEW: BRZ ,ŚL.T 0			
73	08- 136-l	DB	1,66	270	R: ZADRZEW: DB 270			
74	08- 146-g	BRZ	7,81	22	PS: ZADRZEW: BRZ 22,OL 22			
75	08- 146-i	OL	0,36	65	PS: ZADRZEW: OL 65			
76	08- 146-k	BRZ	1,02	50	PL ŁOW-PS: ZADRZEW: BRZ 50			
77	08- 147-m	SO	0,61	30	R: ZADRZEW: SO 30,BRZ 30			
78	08- 151-b	SO	1,17	22	PS: ZADRZEW: SO 22			
79	08- 151-j	AK	0,23	199	ZAB INNE: ZADRZEW: AK 199,DB 199,DG 139,LP 347			
80	09- 157-h	DB.S	0,33	370	TURYST: ZADRZEW: DB.S 370			
81	09- 197-a	DB	0,67	55	BR-PS: ZADRZEW: DB 55			
82	09- 197-i	ŚW	0,60	40	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 40,ŚW 20,SO 20			
83	09- 215-h	ŚW	0,20	25	L ENERG: ZADRZEW: ŚW 25			
84	10- 253-i	SO	1,49	70	PS: ZADRZEW: SO 70			
85	10- 259-c	DB	1,36	90	Ł: ZADRZEW: DB 90,LP 50			
86	10- 262-f	DB	2,30	25	PL ŁOW-Ł: ZAKRZEW: DB 25			
87	10- 265-d	JS	0,49	115	BUD INNE: ZADRZEW: JS 115,LP 115,ŚW 45			
88	10- 271-j	BRZ	1,62	50	PL ŁOW-PS: ZADRZEW: BRZ 50,SO 35,OS 35,OL 35,GB 35			
89	10- 289-a	BRZ	0,29	30	PS: ZADRZEW: BRZ 30,AK 30;ZAKRZEW: AK ,BRZ 0,BEZ.C 0			
Pow. ogółem:			126,81					

4.7 Obiekty kultury materialnej

Tabela 44. Zestawienie obiektów kultury materialnej na gruntach Nadleśnictwa Rudnik (wg wzoru nr 17).

Lp	Rodzaj obiektu	Leśnictwo Oddz., poddz.	Pow. (ha)	Ogólny opis	Zabiegi wykonane, projektowane	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
1	Mogiła	Pogoń 238 a		Mogiły partyzantów z II wojny		
2	Mogiła	Zalesie 301 k		W cz. środk. przy rzece mogiła		
3	Mogiła z krzyżem	Glinianka 259 b		W cz. płn na środku mogiła żołnierzy polskich zamordowanych w czasie II wojny światowej		
4	Kapliczka św. Huberta	Kopki 163 i		Stara kapliczka gdzie jeszcze w początkach XXw. rozpoczynano polowania		
5	Kapliczka św. Huberta	Zalesie 309 a		Nowa kapliczka murowana z 2001 roku, ufundowana przez Koło Łowieckie „Jeleń” w Jeżowie z okazji przełomu wieków		
6	Figura	Zalesie 308 i		Figura Chrystusa Króla Ukrzyżowanego, ufundowana w 1985r. w 40-tą rocznicę Koła Łowieckiego „Jeleń” w Jeżowie		
7	Kapliczka św. Jana	Zatyki 136 d		Stara kapliczka po lewej stronie szosy z Niska do Rzeszowa		
8	Kapliczka św. Huberta	Zalesie 265j		Kapliczka ufundowana przez myśliwego Tadeusza Lesiczkę w 25-tą rocznicę myślistwa		
9	Krzyż	Zalesie 301 k		Krzyż, pozostałość po istniejącej kiedyś w sąsiedztwie gajówce		
10	Kapliczka św. Huberta	Czarny Las 124d		Kapliczka ufundowana przez nadleśnictwo		
11	Kapliczka	Maziarnia 232l				
12	Krzyż	Pogoń 287r				
13	Kapliczka	Czarny Las 100a				
14	Miejsce historyczne	Kopki 217b		Pozostałości bunkra		
15	Krzyż	Kopki 218a				
16	Miejsce historyczne	Kopki 218d		Fundamenty po starej gajówce		
17	Pomnik	Kopki 227a		Kamień upamiętniający wydarzenia z II WŚ		

Lp	Rodzaj obiektu	Leśnictwo Oddz., poddz.	Pow. (ha)	Ogólny opis	Zabiegi wykonane, projektowane	Uwagi
1	2	3	4	5	6	7
18	Kurhany	Kopki 227j		Rejestr zabytków A-809 1972-11-04		
19	Krzyż	Glinianka 234f				

Poisłówka – wpisana jest do Rejestru Zabytków wraz ze strefą ochrony konserwatorskiej pod Nr 426 / A, z dnia 5 listopada 1990 roku (L.dz. VI – 5342 /1/90). Drewniany modrzewiowy budynek położony w oddz. 151 leśnictwa Groble, obr. Rudnik pochodzi z 1802 roku, przebudowany w okresie międzywojennym. W jego najbliższym otoczeniu znajduje się mogiła żołnierza z I wojny światowej oraz trzy pomniki przyrody utworzone w 1970 roku, wpisane do rejestru wojewódzkiego pomników pod nr : 30, 31/2, 31/1 (dwa ostatnie na gruntach nadleśnictwa).

4.8 Stanowiska archeologiczne

W zasięgu nadleśnictwa znajdują się cztery obszary badawcze stanowisk archeologicznych okolic Rudnika (94-78, 94-79, 95-78, 95-79). W wyniku prac zaewidencjonowano kilkadziesiąt różnego rodzaju znalezisk z różnych okresów historycznych. Na gruntach nadleśnictwa odkryto do chwili obecnej wyłącznie jedno stanowisko. Są to ślady obozowiska bliżej nieokreślonego pochodzące z neolitu zaewidencjonowane, jako Bukowina 5 (33) – obecny oddział 286 leśnictwa Glinianka obr. Rudnik.

Tabela 45. Wykaz stanowisk archeologicznych na gruntach Nadleśnictwa Rudnik.

Lp.	Lokalizacja	Numer stanowiska	Numer ewidencyjny stanowiska	Ogólny opis stanowiska	Nr rejestru zabytków
1	I-ctwo Glinianka oddz. 286	Wieś Bukowina Nr 5	Obszar 94-79 Nr 33	Obozowisko z okresu neolitu	Brak wpisu do rejestru zabytków

4.9 Ekologiczna ocena stanu lasu

Ekologiczną ocenę lasu wykonano na podstawie oceny zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem, ogólnego stanu siedliska i form degradacji lasu.

Tabela 46. Zestawienie powierzchni [ha] według typów siedliskowych lasu, stanu siedliska i grup wiekowych (wg wzoru nr 21).

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
			<=40 lat	41-80	>80 lat		
Obręb Nisko	bory	naturalne	1587,74	1674,75	1492,3	4754,79	99,9
		zniekształcone	2,22	2,7		4,92	0,1
		razem	1589,96	1677,45	1492,3	4759,71	100
	bory mieszane	naturalne	502,42	657,93	450,92	1611,27	97,7

Obręb, nadleśnictwo	Grupa siedlisk	Forma stanu siedliska	Wiek drzewostanu			Ogółem	Ogółem [%]
			<=40 lat	41-80	>80 lat		
		zniekształcone	21,22	15,59	0,38	37,19	2,3
		razem	523,64	673,52	451,3	1648,46	100
	lasy mieszane	naturalne	42,27	292,15	257,76	592,18	89,4
		zniekształcone	42,56	8,6	19,38	70,54	10,6
		razem	84,83	300,75	277,14	662,72	100
	lasy	naturalne	66,05	103,95	82,77	252,77	58,8
		zniekształcone	19,16	19,29	138,94	177,39	41,2
		razem	85,21	123,24	221,71	430,16	100
	łącznie obręb	naturalne	2198,48	2728,78	2283,75	7211,01	96,1
		zniekształcone	85,16	46,18	158,7	290,04	3,9
		razem	2283,64	2774,96	2442,45	7501,05	100
	Obręb Rudnik	bory	naturalne	565,91	749,92	607,77	1923,6
zniekształcone			21,93	22,07	1,86	45,86	2,3
razem			587,84	771,99	609,63	1969,46	100
bory mieszane		naturalne	936,35	1396,75	955,09	3288,19	96,3
		zniekształcone	73,68	45,23	5,91	124,82	3,7
		razem	1010,03	1441,98	961	3413,01	100
lasy mieszane		naturalne	262,24	548,35	685,35	1495,94	97,6
		zniekształcone	21,46	4,71	10,52	36,69	2,4
		razem	283,7	553,06	695,87	1532,63	100
lasy		naturalne	105,9	130,32	319,49	555,71	99,5
		zniekształcone	2,62			2,62	0,5
		razem	108,52	130,32	319,49	558,33	100
łącznie obręb		naturalne	1870,4	2825,34	2567,7	7263,44	97,2
		zniekształcone	119,69	72,01	18,29	209,99	2,8
		razem	1990,09	2897,35	2585,99	7473,43	100
Nadleśnictwo Rudnik	bory	naturalne	2153,65	2424,67	2100,07	6678,39	99,2
		zniekształcone	24,15	24,77	1,86	50,78	0,8
		razem	2177,8	2449,44	2101,93	6729,17	100
	bory mieszane	naturalne	1438,77	2054,68	1406,01	4899,46	96,8
		zniekształcone	94,9	60,82	6,29	162,01	3,2
		razem	1533,67	2115,5	1412,3	5061,47	100
	lasy mieszane	naturalne	304,51	840,5	943,11	2088,12	95,1
		zniekształcone	64,02	13,31	29,9	107,23	4,9
		razem	368,53	853,81	973,01	2195,35	100
	lasy	naturalne	171,95	234,27	402,26	808,48	81,8
		zniekształcone	21,78	19,29	138,94	180,01	18,2
		razem	193,73	253,56	541,2	988,49	100
	łącznie nadleśnictwo	naturalne	4068,88	5554,12	4851,45	14474,45	96,7
		zniekształcone	204,85	118,19	176,99	500,03	3,3
		razem	4273,73	5672,31	5028,44	14974,48	100

Stan siedlisk w lasach Nadleśnictwa Rudnik można ocenić jako bardzo dobry. Siedliska naturalne zajmują 96,7%. Siedliska zniekształcone zajmują 3,3% powierzchni. Siedliska zdegradowane i silnie zdegradowane nie występują.

Tabela 47. Zestawienie powierzchni [ha] według zgodności składu gatunkowego z siedliskiem (wg wzoru nr 20).

Obręb	Siedlisko	Stopień zgodności								Suma powierzchni
		Zgodne		Częściowo zgodne		Niezgodne				
		ha	%	ha	%	negatywne		obojętne		
		ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	
Obręb NISKO	Bśw	3 024,60	99,8	4,41	0,1			0,29	0,0	3 029,30
	Bw	1 707,45	99,0	11,77	0,7			5,41	0,3	1 724,63
	Bb	5,78	100,0							5,78
	BMśw	184,34	71,7	70,90	27,6			2,00	0,8	257,24
	BMw	1 205,19	87,2	145,67	10,5	1,03	0,1	30,90	2,2	1 382,79
	BMb	8,43	100,0							8,43
	LMśw	54,61	55,1	43,38	43,8			1,05	1,1	99,04
	LMw	339,21	60,8	208,33	37,3			10,73	1,9	558,27
	LMb	4,02	74,3	1,39	25,7					5,41
	Lśw	27,03	22,0	94,36	76,8	1,45	1,2			122,84
	Lw	75,72	37,7	78,73	39,2	22,18	11,0	24,36	12,1	200,99
OI	76,75	89,1	4,16	4,8	2,02	2,3	3,21	3,7	86,14	
OIJ	16,34	80,9	3,23	16,0	0,62	3,1			20,19	
Obręb NISKO		6 729,47	89,7	666,33	8,9	27,30	0,4	77,95	1,0	7 501,05
Obręb RUDNIK	Bśw	1 707,01	99,9	1,72	0,1			0,04	0,0	1 708,77
	Bw	248,14	95,2	11,59	4,4			0,96	0,4	260,69
	BMśw	1 166,39	84,9	206,72	15,0			0,86	0,1	1 373,97
	BMw	1 882,97	93,5	105,64	5,2	1,86	0,1	22,63	1,1	2 013,10
	BMb	22,07	85,1	3,87	14,9					25,94
	LMśw	428,91	51,7	384,47	46,3	5,85	0,7	10,27	1,2	829,50
	LMw	203,29	29,5	411,19	59,7	11,02	1,6	62,86	9,1	688,36
	LMb	14,13	95,7					0,64	4,3	14,77
	Lśw	64,64	62,3	29,88	28,8	5,62	5,4	3,69	3,6	103,83
	Lw	182,34	52,4	156,83	45,1	4,19	1,2	4,34	1,2	347,70
	OI	72,62	91,4	6,82	8,6					79,44
OIJ	6,34	100,0							6,34	
LŁ	6,41	30,5	3,52	16,7	11,09	52,8			21,02	
Obręb RUDNIK		6 005,26	80,4	1 322,25	17,7	39,63	0,5	106,29	1,4	7 473,43
Nadleśnictwo Rudnik	Bśw	4 731,61	99,9	6,13	0,1			0,33	0,0	4 738,07
	Bw	1 955,59	98,5	23,36	1,2			6,37	0,3	1 985,32
	Bb	5,78	100,0							5,78
	BMśw	1 350,73	82,8	277,62	17,0			2,86	0,2	1 631,21
	BMw	3 088,16	90,9	251,31	7,4	2,89	0,1	53,53	1,6	3 395,89
	BMb	30,50	88,7	3,87	11,3					34,37
	LMśw	483,52	52,1	427,85	46,1	5,85	0,6	11,32	1,2	928,54
	LMw	542,50	43,5	619,52	49,7	11,02	0,9	73,59	5,9	1 246,63
	LMb	18,15	89,9	1,39	6,9			0,64	3,2	20,18
	Lśw	91,67	40,4	124,24	54,8	7,07	3,1	3,69	1,6	226,67
	Lw	258,06	47,0	235,56	42,9	26,37	4,8	28,70	5,2	548,69
OI	149,37	90,2	10,98	6,6	2,02	1,2	3,21	1,9	165,58	
OIJ	22,68	85,5	3,23	12,2	0,62	2,3			26,53	
LŁ	6,41	30,5	3,52	16,7	11,09	52,8			21,02	
Razem nadleśnictwo		12 734,73	85,0	1 988,58	13,3	66,93	0,4	184,24	1,2	14 974,48

Jak wynika z powyższej tabeli drzewostany, w których skład gatunkowy jest zgodny z siedliskiem zajmują 85% powierzchni tj. 12734,73 ha. Drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym i obojętnym z siedliskiem zajmują około 1,6% powierzchni tj. 251,17 ha.

4.9.1 Borowacenie

Oceny stanu borowacenia dokonano stosując następującą skalę:

1. Borowacenie (pinetyzacja) jest słabe, jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* w składzie gatunkowym drzewostanów wynosi: ponad 80% na siedliskach borów mieszanych, 50-80% na siedliskach lasów mieszanych, 10-30% na siedliskach lasowych.
2. Borowacenie jest średnie, jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* wynosi: ponad 80% na siedliskach lasów mieszanych, 30-60% na siedliskach lasowych.
3. Borowacenie jest mocne jeżeli udział sosny *Pinus sylvestris* lub świerka *Picea abies* w składzie gatunkowym drzewostanu wynosi ponad 60% na siedliskach lasowych

Tabela 48. Zestawienie powierzchni [ha] według borowacenia (wg wzoru nr 22).

Obręb, nadleśnictwo	Stopień borowacenia	Wiek drzewostanu			Ogółem [ha]	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80	>80 lat		
Obręb Nisko	brak	2 063,27	2 335,93	1 930,14	6 329,34	84,4
	słabe	216,94	412,42	356,96	986,32	13,1
	średnie	2,35	25,16	36,52	64,03	0,9
	mocne	1,08	1,45	118,83	121,36	1,6
	łącznie	2 283,64	2 774,96	2 442,45	7 501,05	100
Obręb Rudnik	brak	1 645,32	1 565,69	1 484,46	4 695,47	62,9
	słabe	331,14	1 252,04	945,19	2 528,37	33,8
	średnie	11,85	75,74	136,66	224,25	3,0
	mocne	1,78	3,88	19,68	25,34	0,3
	łącznie	1 990,09	2 897,35	2 585,99	7 473,43	100
Nadleśnictwo Rudnik	brak	3 708,59	3 901,62	3 414,60	11 024,81	73,6
	słabe	548,08	1 664,46	1 302,15	3 514,69	23,5
	średnie	14,20	100,90	173,18	288,28	1,9
	mocne	2,86	5,33	138,51	146,70	1,0
	łącznie	4 273,73	5 672,31	5 028,44	14 974,48	100

Jak wynika z powyższej tabeli borowaceniem w stopniu mocnym zagrożonych jest tylko 1% drzewostanów. Brak zagrożenia tym zjawiskiem dotyczy ok. 73,6% drzewostanów. Sytuacja taka wynika z faktu, iż w Nadleśnictwie Rudnik dość duży jest udział siedlisk borowych, gdzie duży udział mają gatunki iglaste.

4.9.2 Monotypizacja

Monotypizacja jest to zjawisko polegające na zubożeniu składu gatunkowego drzewostanów i uproszczeniu struktury warstwowej i wiekowej.

Zestawienie kompleksów leśnych z punktu widzenia monotypizacji, tj. ujednolicenia gatunkowego lub wiekowego drzewostanów wykonuje się dla kompleksów powyżej 200 ha, z uwzględnieniem grup wiekowych drzewostanów 1-40, 41-80 oraz powyżej 80 lat, oraz podziału drzewostanów na: sosnowe + świerkowe i pozostałe.

monotypizacja częściowa ma miejsce wówczas, gdy udział jednego gatunku lub jednej (20 letniej) klasy wieku wynosi 50-80%, lub udział jednej klasy wieku różnych gatunków w jednej klasie wieku przekracza 80%.

monotypizacja pełna występuje wówczas, gdy udział jednego gatunku i jednej klasy wieku przekracza 80% całej analizowanej, zwartej powierzchni leśnej.

W nadleśnictwie monotypizacja nie występuje, drzewostany nadleśnictwa są mocno zróżnicowane pod względem gatunkowym i w ujęciu wiekowym.

4.9.3 Neofityzacja

Neofityzacja jest to forma degeneracji fitocenozy leśnej polegająca na wnikaniu do składu gatunkowego lub sztucznym wprowadzaniu gatunków np. *grochodrzewu*, *czeremchy amerykańskiej*, *dębu czerwonego* będących gatunkami geograficznie obcymi. Gatunki obce występują w formie pojedynczych lub grupowych domieszek głównie w oddziałach sąsiadujących z terenami nieleśnymi. W związku z tym, w chwili obecnej, obce gatunki drzewiaste i krzewiaste nie mają wpływu na degenerację ekosystemu jako całości.

W tabeli poniżej zestawiono gatunki obce występujące w składzie drzewostanu z udziałem co najmniej 6% (pow. całych wydzieli).

Tabela 49. Zestawienie powierzchni [ha] według neofityzacji (wg wzoru nr 24).

Obręb, nadleśnictwo	Gatunek obcy	Powierzchnia [ha]				
		Wiek			Ogółem	Ogółem [%]
		<=40 lat	41-80 lat	> 80 lat		
Obręb NISKO	AK	3,42	12,05	5,23	20,70	0,3
	DB.C	20,13	139,21	42,25	201,59	2,7
	SO.B			6,92	6,92	0,1
	SO.S			8,84	8,84	0,1
	SO.WE		4,84	2,24	7,08	0,1
Obręb RUDNIK	AK	11,09	34,30	21,66	67,05	0,9
	DB.C	40,47	32,11	68,65	141,23	1,9
	DG		1,99		1,99	0,0
	SO.B			3,37	3,37	0,0
	SO.WE	6,65	2,85	18,28	27,78	0,4
Nadl. Rudnik	AK	14,51	46,35	26,89	87,75	0,6
	DB.C	60,60	171,32	110,90	342,82	2,3
	DG		1,99		1,99	0,0
	SO.B			10,29	10,29	0,1
	SO.S			8,84	8,84	0,1
	SO.WE	6,65	7,69	20,52	34,86	0,2

Gatunki obce występują w składzie gatunkowym w wydzieleniach na pow. 486,55 ha, co stanowi ok 3 % powierzchni leśnej zalesionej nadleśnictwa. Powierzchnia rzeczywista (wg tabeli Va programu Taksator) zajmowana przez gatunki obce w drzewostanach wynosi 12,76 ha, co stanowi 0,08% powierzchni leśnej zalesionej.

Poniżej przedstawiono gatunki obcego pochodzenia występujące w drzewostanach nadleśnictwa pojedynczo lub miejscami (udział w składzie drzewostanu poniżej 5%) oraz w podszycie.

Tabela 50. Zestawienie powierzchni występowania gatunków obcych z udziałem do 5% i w podszytach.

Nadleśnictwo	Gatunek obcy	Udział w d-stanie pojedynczo i miejscami [ha]	Podszyt [ha]
1	2	3	4
Rudnik	Robinia akacyjowa	103,16	80,94
	Czeremcha późna (amerykańska)	411,42	2133,73
	Dąb czerwony	1046,22	298,88
	Daglezja	23,69	
	Sosna banksa	274,33	5,51
	Sosna smołowa	446,10	8,23
	Sosna wejmutka	370,97	60,44
Razem		2675,89	2587,73

Podana w tabeli powierzchnia występowania gatunków obcych oznacza powierzchnię całych wydzieleń, w których występują te gatunki, a nie powierzchnię zredukowaną (jest to część całkowitej powierzchni pododdziału, w której wyodrębniona zostałyby powierzchnia rzeczywista wynikająca z udziału danego gatunku obcego).

Czeremcha amerykańska (późna) przede wszystkim występuje na siedlisku boru mieszanego świeżego. Została sztucznie wprowadzona w latach 70 ubiegłego wieku zgodnie z obowiązującymi zasadami hodowli lasu, które przewidywały wprowadzanie tego gatunku jako wzbogacającego najuboższe siedliska, głównie boru świeżego. [Zasady Hodowli Lasu – wydanie V znowelizowane – 1988].

Ograniczenie występowania udziału gatunków obcych w drzewostanach będzie następowało w ramach cięć rębnych oraz poprzez zabiegi pielęgnacyjne metodą trzebieżową, która w pierwszej kolejności będzie eliminowała obce gatunki z drzewostanów. Gatunki obce występujące w podszytcie drzewostanu będą usuwane w trakcie wykonywania użytkowania rębego poprzez zabiegi agrotechniczne (uprzątniecie podszytu i przygotowanie powierzchni do odnowienia lasu), a także w ramach trzebieży, w przypadku uszkodzenia drzew podszytowych w trakcie obalania lub zrywki. Te racjonalne metody ograniczenia neofityzacji spowodują zmniejszenie występowania obcych gatunków w drzewostanach oraz wpłyną na ochronę walorów przyrodniczych lasu.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa odnotowano występowanie Barszczu Sosnowskiego *Heracleum sosnowskyi*, jednak na gruntach nadleśnictwa on nie występuje. W przypadku pojawienia się go zaleca się zwalczanie mechaniczne.

4.9.4 Drewno martwe

W ramach prac terenowych urzędzenia lasu BULiGL Oddział w Lublinie przeprowadziło inwentaryzację drewna martwego. Miąższość drewna martwego określono z podziałem na drewno: martwe stojące, złamane oraz martwe leżące. Średni zapas w nadleśnictwie, zainwentaryzowanego drewna martwego wynosi 4,91 m³/ha pow. zalesionej objętej pomiarem. Zinwentaryzowana miąższość stanowi nieco ponad 1,49% zapasu.

W obliczeniu i zestawieniu (wg IUL 2011 r.) uwzględniono co 10 powierzchnię próbną zakładaną do celów inwentaryzacji miąższności metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej na terenie całego nadleśnictwa. Wyniki zamieszczono w tabeli poniżej.

Tabela 51. Zestawienie drewna martwego w nadleśnictwie.

TSL	Miąższność drzew martwych									
	Stojących i złomów				Leżących i fragmentów drzew				Razem nadleśnictwo	
	NISKO		RUDNIK		NISKO		RUDNIK		m3	m3/ha
	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha	m3	m3/ha		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
BŚW	2574,44	1,12	3860,90	2,80	5148,73	2,24	2388,19	1,73	13972,26	3,80
BW	1850,98	1,30	612,32	2,72	3365,71	2,36	477,57	2,12	6306,58	3,81
BB	4,71	0,81	-	-	12,52	2,17	-	-	17,23	2,98
BMŚW	287,23	1,30	2689,84	2,29	590,53	2,67	3077,72	2,62	6645,32	4,77
BMW	1656,06	1,43	4312,28	2,58	2921,56	2,52	3942,66	2,36	12832,56	4,54
BMB	4,83	0,57	73,24	3,10	17,67	2,10	51,36	2,17	147,10	4,59
LMŚW	245,15	3,01	2619,62	3,55	422,08	5,18	2037,30	2,76	5324,15	6,49
LMW	1006,30	1,90	3322,06	5,06	2248,69	4,25	2670,96	4,07	9248,01	7,80
LMB	30,83	5,70	52,44	3,55	22,80	4,21	8,82	0,60	114,89	5,69
LŚW	97,61	0,83	260,93	2,55	325,97	2,78	469,54	4,59	1154,05	5,26
LW	768,52	4,51	904,62	2,88	1468,95	8,63	1082,34	3,45	4224,43	8,73
OL	244,58	3,52	401,16	5,47	250,65	3,61	158,46	2,16	1054,85	7,38
OLJ	99,49	5,25	41,72	7,77	87,92	4,64	25,17	4,69	254,30	10,46
LŁ	-	-	82,84	3,94	-	-	45,86	2,18	128,70	6,12
Razem	8870,75	1,45	19233,98	3,01	16883,79	2,76	16435,95	2,57	61424,46	4,91

Jak wynika z tabeli miąższność drewna martwego (stojącego i leżącego) w Nadleśnictwie Rudnik wynosi 4,91 m³/ha. Zinventaryzowana miąższność stanowi nieco ponad 1,49% zapasu. W porównaniu do średniej miąższności LP (8,5 m³/ha wg Wielkoobszarowej Inwentaryzacji Stanu Lasu lata 2016-2020) jest ona niższa o 3,59 m³/ha. Natomiast w porównaniu do RDLP Lublin (6,6 m³/ha) jest niższa o 1,69 m³/ha.

Na siedliskach przyrodniczych, na podstawie danych z założonych powierzchni kołowych, obliczono ilość drewna martwego. Dane te wskazują, że średnia miąższność drzew martwych w drzewostanach na siedliskach przyrodniczych jest dość wysoka i wynosi 6,99 m³/ha. Największy zapas drewna martwego występuje na siedlisku przyrodniczym 91E0.

Tabela 52. Udział drewna martwego na siedliskach przyrodniczych.

Siedlisko przyrodnicze		Udział drewna martwego		
Nazwa	Kod	ha	m ³	m ³ /ha
1	2	3	4	5
Wyżynny jodłowy bór mieszany	91P0	168,37	1104,19	6,56
Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe	91F0	63,30	613,39	9,69
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe	91E0	19,11	186,81	9,78
Sosnowy bór bagienny	91D0	9,65	50,36	5,22
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny	9170	408,61	3460,53	8,47
Kwaśne buczyny	9110	106,21	792,66	7,46
Razem		775,25	6207,94	6,99

5. ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA LEŚNEGO

Zanieczyszczenia powietrza

Zanieczyszczenie powietrza jest główną przyczyną globalnych zagrożeń środowiska i jednocześnie należy do najbardziej niebezpiecznych dla przyrody i człowieka, gdyż są mobilne i mogą powodować skażenie na dużych obszarach praktycznie wszystkie komponenty środowiska.

Obszar Nadleśnictwa Rudnik nie jest szczególnie narażony na zanieczyszczenia przemysłowe emitowane do atmosfery. Występujące zanieczyszczenia, to przede wszystkim pyły, tlenki węgla, siarki i azotu, które w sprzyjających warunkach meteorologicznych poprzez atmosferę przenoszone są na znaczne odległości. Na omawianym obszarze nie notuje się przekroczeń dopuszczalnych stężeń szkodliwych substancji. W zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rudnik nie ma zlokalizowanych zakładów przemysłowych uciążliwych dla środowiska, które emitowałyby do atmosfery duże ilości zanieczyszczeń. Do głównych emiterów zanieczyszczeń powietrza należałoby zaliczyć kotłownie domowe w okresie grzewczym, w których spalany jest węgiel słabej jakości.

Innym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest transport i komunikacja. Z roku na rok wzrasta liczba pojazdów samochodowych. Z uwagi na położenie, obszar Nadleśnictwa Rudnik jest narażony na zanieczyszczenia powodowane przez transport kołowy w stopniu umiarkowanym. Przez obszar nadleśnictwa przebiegają głównie drogi wojewódzkie i lokalne, oraz droga krajowa nr K-77 i S-19, po których odbywa się intensywny ruch ciężkich pojazdów ciężarowych. Większym problemem są kolizje pojazdów z dziką zwierzyną i zaśmiecanie poboczy.

Na podstawie corocznych badań przedstawianych w raportach o stanie środowiska, obserwuje się widoczny spadek emisji zanieczyszczeń powietrza, zwłaszcza w ostatnim okresie. Wynika to z wprowadzania nowych technologii produkcji, wyposażania zakładów w technologie ograniczające szkodliwe emisje. Ponadto przestarzałe źródła energii wypierane są na rzecz gazu ziemnego i alternatywnych źródeł energii (fotowoltaika, pompy ciepła itp.).

Zanieczyszczenia wody

Głównymi źródłami zanieczyszczeń wód powierzchniowych są ścieki komunalne i przemysłowe. Ochrona wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami jest nie tylko zagadnieniem ekologicznym, ale również naukowo – technicznym, co związane jest z koniecznością realizacji wysokosprawnych obiektów oczyszczalni ścieków niezbędnych do likwidacji istniejących źródeł zanieczyszczenia wód.

Gospodarka odpadami

Bardzo istotnym elementem w ochronie środowiska jest gospodarka odpadami zarówno przemysłowymi jak i komunalnymi. Z dniem 1.07.2013 r. weszła w życie ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z 6.03.2013 r., wnosząca zasadnicze zmiany w zakresie

gospodarowania odpadami. Ustawa ta określa zasady postępowania z odpadami, stawiając na pierwszym miejscu ich segregację oraz zapobieganie powstawaniu odpadów lub minimalizację ich ilości. Mimo wejścia w życie wymienionej ustawy znajdują się ludzie kontynuujący niechlubną „tradycję” wyrzucania śmieci do lasu.

Zagrożenia antropogeniczne

Do czynników antropogenicznych powodujących zanieczyszczenie środowiska i mających wpływ na stan sanitarny lasu można zaliczyć zaśmiecanie terenów leśnych przez człowieka. Zaśmiecanie terenów leśnych to problem, który dotyczy również terenu Nadleśnictwa Rudnik. Problem dotyczy również lasów znajdujących się w niewielkiej odległości od mniejszych miejscowości, lasów przy szlakach komunikacyjnych oraz miejsc w pobliżu postoju pojazdów, jak i terenów służących do rekreacji.

Do bezpośrednich form negatywnego oddziaływania ludzi na lasy Nadleśnictwa Rudnik i w terytorialnym jego zasięgu zaliczyć należy:

- a) wwożenie do lasu śmieci (przez okolicznych mieszkańców) oraz zaśmiecanie lasu (przez turystów, grzybiarzy),
- b) nadmierną penetrację lasów w okresie zbioru grzybów przez ludność (miejscową, turystów, wczasowiczów i wędkarzy). Następstwem penetracji lasów jest wydeptywanie i niszczenie runa leśnego, płoszenie zwierzyny, zaśmiecanie lasu (papiery, butelki plastikowe i szklane) oraz niejednokrotnie przyczynienie się do powstania pożaru poprzez zaproszenie ognia (niedopałki papierosa, nieodpowiedzialne rozpalanie ognisk),
- c) nielegalną wycinkę i kradzież drewna,
- d) kłusownictwo,
- e) kradzieże sadzonek z upraw i niszczenie drzewek,
- f) wyrzucanie śmieci z samochodów w trakcie przejazdu przez lasy,
- g) celowe podpalenia lasu,
- h) niszczenie urządzeń turystycznych, tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- i) niszczenie i kaleczenie drzew,
- j) niszczenie stanowisk roślin chronionych,
- k) płoszenie zwierzyny, niszczenie gniazd, mrowisk.

Szlaki turystyczne przebiegające przez teren nadleśnictwa nie kolidują z prowadzoną przez nadleśnictwo gospodarką i nie wpływają negatywnie na drzewostany.

Powszechnym zjawiskiem są „dzikie wysypiska” na terenach leśnych. Dotyczy to zwłaszcza kompleksów położonych w granicach miast, przylegających do okolicznych miejscowości oraz wzdłuż dróg publicznych przebiegających przez obszary leśne. Corocznie nadleśnictwo wydaje na sprzątanie lasów znaczne środki finansowe. Ograniczeniem tego

problemu może być współdziałanie z samorządami lokalnymi m.in. przy usytuowaniu w pobliżu lasów kontenerów na śmieci oraz prowadzenie działalności edukacyjnej.

Problem ten w nadleśnictwie częściowo rozwiązywany jest poprzez systematyczne uprzętań. Ilości śmieci (m³) uprzętań w ostatnich latach przez Nadleśnictwo Rudnik:

- rok 2011 – 59,7 m³
- rok 2012 – 48,4 m³
- rok 2013 – 44,8 m³
- rok 2014 – 42,8 m³
- rok 2015 – 36,7 m³
- rok 2016 – 34,6 m³
- rok 2017 – 72,7 m³
- rok 2018 – 54,2 m³
- rok 2019 – 58,3 m³
- rok 2020 – 70,4 m³

Zagrożenie pożarowe

Szczegółowe dane dotyczące zagrożenia pożarowego omówione są w planie ochrony przeciwpożarowej zamieszczonym w tomie I planu ul. Nadleśnictwo znajduje się w II kategorii zagrożenia pożarowego. Problematyka pożarowa przedstawiona została na mapie przeglądowej ochrony przeciwpożarowej.

Szkody w drzewostanach zainwentaryzowane w trakcie prac taksacyjnych

Podczas prac terenowych zainwentaryzowano szkody na powierzchni 1975,74 ha, stanowiące 13,2% powierzchni leśnej zalesionej. Główną przyczyną uszkodzeń są uszkodzenia od jemioli w drzewostanach sosnowych zainwentaryzowane jako inne na pow. 1374,86 ha.

Szkody od klimatu (głównie od wiatrów i okiść) zaewidencjonowano na 41,64 ha. Uszkodzenia te powstały głównie w latach 2013 i 2017 powodując głównie rozluźnienie zwarcia. Aktualnie uszkodzenia te nie wpływają na stan zdrowotny i sanitarny lasu ale mogą sprzyjać rozwojowi szkodników wtórnych. W latach 2017-2020 notuje się wzmożone szkody w drzewostanach sosnowych powodowane przez kornika ostrozębego (*Ips acuminatus*). Nadleśnictwo w celu hamowania rozmnażania szkodnika, usuwa na bieżąco zaatakowane drzewa.

Tabela 53. Zestawienie uszkodzeń drzewostanów zinwentaryzowanych w trakcie prac taksacyjnych.

Obręb	Przyczyna uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Powierzchnia razem [ha]
		1	2	3	
1. NISKO	GRZYBY				
	INNE	122,05	91,84	32,22	246,11
	KLIMAT	18,43	6,02		24,45
	OWADY	3,08	5,91		8,99
	POŻAR	4,46	1,21		5,67
	WODNE	13,80	2,39		16,19
	ZWIERZ	127,01	21,64		148,65
Razem NISKO		288,83	129,01	32,22	450,06
2. RUDNIK	GRZYBY		4,09		4,09
	INNE	505,68	360,26	45,26	911,2
	KLIMAT	5,89	0,73		6,62
	POŻAR				0
	WODNE	28,77	13,61		42,38
	ZWIERZ	119,68	59,44		179,12
Razem RUDNIK		660,02	438,13	45,26	1143,41
Nadleśnictwo Rudnik	GRZYBY		4,09		4,09
	INNE	627,73	452,10	77,48	1157,31
	KLIMAT	24,32	6,75		31,07
	OWADY	3,08	5,91		8,99
	POŻAR	4,46	1,21		5,67
	WODNE	42,57	16,00		58,57
	ZWIERZ	246,69	81,08		327,77
Razem nadleśnictwo		948,85	567,14	77,48	1593,47

6. WYTYCZNE DO ORGANIZACJI GOSPODARSTWA LEŚNEGO, REGULACJI UŻYTKOWANIA ZASOBÓW ORAZ WYKONYWANIA PRAC LEŚNYCH

Gospodarka leśna w Nadleśnictwie Rudnik prowadzona będzie w oparciu o wytyczne w sprawie doskonalenia gospodarki leśnej na podstawach ekologicznych oraz w oparciu o aktualnie obowiązujące akty prawne: rozporządzenie w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej, Zasady Hodowli Lasu i Instrukcję Ochrony Lasu, które wprowadzają zasady ekologizacji do gospodarki leśnej.

W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego w świetle dokumentów wymienionych powyżej, szczególną uwagę należy zwracać na:

- pozostawianie w lesie części biomasy (części stojących drzew, martwych, połamanych, wykrotów, gałęzi, igliwia i kory), o ile nie jest to sprzeczne z zasadami ochrony lasu,
- wytyczanie i wykorzystywanie szlaków zrywkowych,
- w miarę możliwości stosowanie maszyn i urządzeń napędzanych przez silniki spalinowe z katalizatorami, stosowanie olei biodegradowalnych do pilarek,
- unikanie zniszczeń stanowisk chronionych gatunków roślin i grzybów poprzez dokonanie wizji terenowej w celu sprawdzenia ich występowania, tymczasowe oznakowanie stanowisk, pozostawianie wokół stanowisk biogrup lub w miarę możliwości wykonywanie zabiegów w okresie zimowym przy pokrywie śnieżnej, a w razie potrzeby modyfikację sposobu wykonywania prac,
- pozostawianie m.in. zwalonych drzew na brzegach zbiorników wodnych i cieków oraz w odległości 25 metrów od linii brzegowej,
- ochronę stanowisk gatunków chronionych, rzadkich i cennych podczas trzebieży i innych zabiegów, m.in. poprzez zwracanie uwagi na miejsca obalania drzew, omijanie stanowisk gatunków chronionych, stosowanie szlaków zrywkowych omijających stanowiska.
- przestrzeganie terminów ochrony okresowej gatunków „strefowych”; w strefach ochrony całorocznej zabiegi wykonywać wyłącznie w uzasadnionych przypadkach, poza okresem lęgowym i w sposób niepogarszający ich występowania (za zgodą RDOŚ),
- pozostawianie drzew biocenotycznych w drzewostanach, np. drzew dziuplastych i gatunków o miękkim drewnie,
- ochrona różnorodności biologicznej m.in. poprzez: zachowanie cennych elementów środowiska takich jak: torfowiska, bagna, łąki śródleśne, cieki i zbiorniki wodne; stwarzanie lub poprawianie warunków egzystencji w środowisku leśnym organizmom uważanym za pożyteczne, np. mrówkom i innym drapieżnym owadom, płazom, gadom, ptakom, nietoperzom;

poprawę naturalnej bazy żerowej oraz utrzymywanie liczebności zwierzyny na poziomie, przy którym wyrządzane szkody umożliwiają osiągnięcie celu hodowli lasu; kształtowanie ekotonów;

- niewykaszenie roślinności szuwarowej na zbiornikach wodnych i nie usuwanie zadrzewień i zakrzaczeń w sąsiedztwie naturalnych zbiorników wodnych,

- pozostawianie w drzewostanach gatunków wczesnosukcesyjnych, w szczególności brzozy, osiki, iwy,

- stosować odnowienie naturalne wszędzie tam, gdzie na to pozwala jakość drzewostanu,

- nie stosowanie cięć zupełnych bezpośrednio przy źródłach, ciekach i zbiornikach wodnych, w miejscach pamięci,

- w zakresie ochrony różnorodności biologicznej stosować w praktyce zapisy zawarte w Instrukcji Ochrony Lasu,

- wykonywanie zabiegów fitomelioracyjnych w celu biologicznego uodporniania drzewostanów zgodnie z zapisami w Instrukcji Ochrony Lasu,

- kształtowanie stref ekotonowych zgodnie z zapisami zawartymi w Instrukcji Ochrony Lasu 2011 (Cz.I, rozdz. A, pkt 5)

- pozostawianie kęp starodrzewu (biogrup) na zrębach - zgodnie z zapisami zawartymi w Zasadach Hodowli Lasu i w Instrukcji Ochrony Lasu 2011 (Cz.I, rozdz. A, pkt 6),

- ochrona pożytecznej fauny owadożernej: parazytoidów i drapieżnych stawonogów, mrówek, płazów i gadów, ptaków, nietoperzy i innych pożytecznych ssaków zgodnie z zapisami zawartymi w Instrukcji Ochrony Lasu 2011 (Cz.I, rozdz. A, pkt 7),

- w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych: dostosowanie składów gatunkowych upraw i TD do warunków siedliskowych, uwzględnianie mikrosiedlisk.

Wytyczne dotyczące działań na obszarach Natura 2000

W miejscach występowania siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarach „siedliskowych” (lokalizacja występowania siedlisk w opisach taksacyjnych), zabiegi gospodarcze wykonywać w sposób zapobiegający negatywnemu wpływowi na te siedliska, m.in. stosując właściwe składy gatunkowe i przyrodnicze typy siedliskowe.

Dla siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony w obszarach nie posiadających ustanowionych planów zadań ochronnych proponuje się przyjęcie następujących metod ochrony:

- 9170 Grąd środkowoeuropejski subkontynentalny (*Tilio – Carpinetum*)

- w gospodarce leśnej popierać i stosować TD właściwe dla siedliska,

- w drzewostanach wymagających działań ochronnych i odnowieniowych prowadzić rębnie złożone i stopniowe,
- dążyć do uzyskania odnowień naturalnych zgodnych z siedliskiem,
- wykonywać cięcia pielęgnacyjne popierające w drzewostanie gatunki ekologicznie pożądane, eliminujące gatunki obce siedliskowo i ekologicznie,
- odnowienia sztuczne wykonywać gatunkami charakterystycznymi dla siedliska,
- dążyć do poprawy struktury i składu gatunkowego siedlisk zniekształconych,
- stosować zasady pozostawiania drewna martwego w lesie zgodnie z IOL.

- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnenion glutinoso-incanae*)

- zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska,
- wyłączenie z użytkowania rębego.

- 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)

- zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska,
- stosować TD właściwe dla siedliska,
- w drzewostanach wymagających działań ochronnych prowadzić cięcia stopniowe i częściowe,
- dążyć do uzyskania odnowień naturalnych zgodnych z siedliskiem a uzupełnienia i odnowienia sztuczne wykonywać gatunkami charakterystycznymi dla siedliska,
- wykonywać cięcia pielęgnacyjne popierające w drzewostanie gatunki ekologicznie pożądane, eliminujące gatunki obce siedliskowo i ekologicznie,

Tabela 54. Składy gatunkowe drzewostanu dla poszczególnych typów siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000

Kod siedliska	Nazwa siedliska przyrodniczego	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu
9170	Grąd środkowoeuropejski subkontynentalny (<i>Tilio – Carpinetum</i>)	LMśw, LMw, Lśw, Lw,	Db	Ip. Db 70%, Gb, Lp i inne 30% IIp. Gb 60%, Lp, i inne 40% Ip. Db 60%, Bk, Jw i inne 40% IIp. Gb 70%, Lp i inne 30% Ip. Db 60%, Ol, Wz i inne 40% IIp. Gb 70%, Lp i inne 30%
91F0	Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (<i>Ficario-Ulmetum</i>)	Lł, Lw, Ol,	Db-Js-Wz	WZ 40%, Js 30%, Db, Lp inne 30%

7. EDUKACYJNA ROLA PROGRAMU OCHRONY

Edukacja leśna społeczeństwa jest jednym z podstawowych zadań nadleśnictwa wynikających z założeń Polityki Leśnej Państwa i przyjętych „Kierunków rozwoju edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych”. Nadleśnictwo posiada Program edukacji leśnej społeczeństwa sporządzony na okres 01.01.2022 – 31.12.2031.

Nadleśnictwo Rudnik przygotowało następujące obiekty służące edukacji i turystyce:

- Wiata edukacyjna w leśnictwie Kopki (157h) wraz z miejscem na ognisko,
- Wiata edukacyjna w leśnictwie Zatyki (98b) wraz z miejscem na ognisko,
- Wiata edukacyjna na terenie szkółki leśnej „Pięć Stawideł”
- 3 obszary programu „Zanocuj w lesie” na terenach leśnictw Zatyki, Maziarnia, Zalesie, Kopki o powierzchni ponad 1070 ha,

Potencjalnymi partnerami nadleśnictwa w edukacji leśnej społeczeństwa są:

1. Przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły średnie z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.
2. Starostwa Powiatowe
3. Urzędy Gmin
4. Domy Kultury
5. Biblioteki
6. Straż Pożarna
7. Komendy Powiatowe Policji
8. RDOŚ Rzeszów
9. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
10. Koła Łowieckie
11. Media: prasa lokalna, radio, telewizja
12. Warsztaty terapii zajęciowych i domy pomocy społecznej.
13. Inne (np. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych, Urząd Wojewódzki w Rzeszowie, lokalne grupy działania).

Formy edukacji leśnej w nadleśnictwie:

- pogadanki na tematy ogólnoprzyrodnicze, ekologiczne oraz typowo leśne
- coroczne akcje „Sprzątanie Świata” oraz sadzenia lasu,
- spotkania instruktażowe z nauczycielami szkół z terenu nadleśnictwa,
- spotkania z okazji Dnia Leśnika.

Właściwa edukacja leśna społeczeństwa pozwoli na skuteczniejszą ochronę środowiska naturalnego. Duże znaczenie ma nadanie właściwego kierunku edukacji z uwzględnieniem charakteru regionu, lokalnej tożsamości i tradycji kulturowej. Realizowanie zadań na rzecz rozwoju edukacji ekologicznej i leśnej następuje poprzez stosowanie różnych środków i metod.

Realizując edukację leśną społeczeństwa w przyszłym dziesięcioleciu pracownicy nadleśnictwa będą kontynuować współpracę ze szkołami różnych szczebli – głównie podstawowymi i średnimi. Wygłaszane będą pogadanki oraz organizowane różnego rodzaju pokazy, akcje, konkursy („Sprzątanie Świata” itp.) konkursy przyrodniczo-edukacyjne, lekcje terenowe.

Główne kierunki i zadania z zakresu edukacji leśnej społeczeństwa zostały zawarte w „Programie edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Rudnik na okres 01.01.2022 – 31.12.2031”.

8. REKREACJA I TURYSTYKA

Na wysokie walory turystyczne terenu składają się wartości przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe i historyczne. Walory turystyczne wyrażone są poprzez istnienie na terenie nadleśnictwa miejsc pamięci, pomników.

Dla lepszego poznania walorów turystycznych nadleśnictwa utworzono ścieżki edukacyjne, szlaki turystyczne piesze, rowerowe, miejsca postoju i parkingi.

Elementy infrastruktury edukacyjnej:

Ścieżki dydaktyczne:

- - ścieżka przyrodnicza w Leśnictwie Zatyki o długości 4,9 km, składa się z czternastu obiektów przyrodniczo-dydaktycznych pokazujących przyrodę nadleśnictwa i zagadnienia związane z gospodarką leśną.
- - ścieżka przyrodnicza w Leśnictwie Kopki o długości 3 km, składa się z dziesięciu tablic tematycznych.
- - ścieżka przyrodnicza Maziarnia - Zalesie o długości 8,6 km (duża pętla), zlokalizowana w leśnictwie Zalesie i Maziarnia, składa się z dwunastu dwóch tablic tematycznych. Mała pętla ma długość 3,5 km i posiada jedenaście tablic informacyjnych.

W terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa Rudnik przebiegają następujące szlaki i ścieżki turystyczne:

Szlaki piesze

- Żółty, który rozpoczyna się w Sandomierzu a kończy w Leżajsku. Szlak jest długości 107 km, przebiega wzdłuż rzeki San i miejscami przechodzi przez kompleksy leśne nadleśnictwa.
- Green velo,
- Zielony szlak rowerowy ATR
- Niebieski szlak rowerowy ATR
- Żółty szlak rowerowy ATR
- W sercu Puszczy Sandomierskiej
- Szlak powiatu stalowowolskiego
- Szlak rowerowy „Śladami Czterech Kultur”
- Szlak rowerowy „Rita”
- Szlak rowerowy „Brzegami Rudnej”
- Szlak rowerowy Stalowa Wola – Bojanów
- Szlak rowerowy Bojanowa – duży
- Szlak rowerowy Bojanowa – mały
- Trasa rowerowa do leśnictwa Zatyki
- Od stolicy flisaków po stolicę grzybiarzy

- Przyrodniczy Szlak Puszczy Sandomierskiej
- Szlaki kajakowe po Sanie i Tanwi

Miejsca postoju i parkingi na terenie Nadleśnictwa Rudnik:

- Leśnictwo Barce oddz. 2d,
- Leśnictwo Zatyki oddz. 81i, 99g,
- Leśnictwo Groble oddz. 129c,
- Leśnictwo Kopki oddz. 214j.

9. PLAN DZIAŁAŃ

Tabela 55. Zbiorcze zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody w Nadleśnictwie Rudnik (wg wzoru XXIII IUL).

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji / wykonawca	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
1	Lokalizacja w opisach taksacyjnych i mapach	Utrzymanie możliwości realizacji celów ochrony	Monitorowanie stanu obszarów Natura 2000 zgodnie z IOL (tom I, część IV, rozdziały: 2.1, 2.2, 2.3)	
2	Teren całego nadleśnictwa.	Zwiększanie ilości drewna martwego	Pozostawiać drzewa dziuplaste, drzewa martwe w różnym stopniu rozkładu oraz pozostawiać na zrębie biogrupy do naturalnego rozkładu	
3	Lokalizacja w tabelach 23, 24 i w opisach taksacyjnych oraz na mapach gospodarczo-przeglądowych dla leśnictwa w skali 1:10000.	Ochrona stanowisk gatunków chronionych	Obserwacja i aktualizacja wykazu stanowisk chronionych i rzadkich roślin, grzybów, porostów i mszaków i zwierząt zgodnie z IOL (tom I, część IV, rozdział 2.4)	
4	Lokalizacja w tabeli 23, 24 i w opisach taksacyjnych oraz na mapach gospodarczo-przeglądowych dla leśnictwa w skali 1:10000.	Ochrona stanowisk gatunków chronionych	W miejscach występowania rzadkich gatunków chronionych grzybów i roślin: wykonywanie zabiegów w miarę możliwości w okresie zimowym; wykorzystywanie szlaków zrywkowych omijających stanowiska lub pozostawianie biogrup. W miarę możliwości nie należy zakładać gniazd i realizować cięć zupełnych lub uprzątających w miejscach występowania chronionych gatunków (w przypadku gatunków licznych dotyczy wybranych największych płatów)	
5	Lokalizacja zgodnie z wykazem stref ochrony wyznaczonych dla ochrony miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków zwierząt wymagających ustalenia stref ochronnych	Ochrona stanowisk gatunków strefowych	W miejscach występowania gatunków „strefowych” zabiegi gospodarcze wykonywać zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r., w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183), na podstawie art. 60 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 2134) - nadleśnictwo (w odniesieniu do stref całorocznych -za zgodą RDOŚ w Rzeszowie)	
6	Lokalizacja w opisach taksacyjnych	Utrzymanie różnorodności siedlisk	Zachowanie ekotonów nad brzegami cieków wodnych, zalecana ochrona bagien i torfowisk. Zachowanie w stanie zbliżonym do naturalnego	nie zalesiać ekologicznych luk

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymagań ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji / wykonawca	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
			śródleśnych łąk, polan	
7	Lokalizacja zgodnie z planem zagospodarowania rębego	Zwiększanie i utrzymanie różnorodności biologicznej	Przebudowa drzewostanów - stosowanie rębni złożonych, dostosowanie składu gatunkowego do właściwego siedliska, pozostawianie biogrup i drzew martwych do naturalnego rozkładu. Przy sztucznym odnowieniu lasu wykorzystywany jest materiał sadzeniowy wysokiej jakości zapewniający odpowiedni udział gatunków głównych, domieszkowych i biocenotycznych. W Planie zaleca się uznawanie odnowienia naturalnego, zgodnego z celem hodowlanym, jako młode pokolenie lasu	
8	Lokalizacja wg opisów taksacyjnych i map	Promocja zrównoważonego leśnictwa	Utrzymywanie we właściwym stanie miejsc postoju, wypoczynku i ścieżek dydaktycznych	

Tabela 56. Zestawienie przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 występujących w lasach nadleśnictwa (wg wzoru XXII IUL).

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
Dolina Dolnego Sanu PLH180020					
1	91F0 C Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe <i>Ficario-Ulmetum</i>	Obręb Rudnik: -153a, c, d, g, 296a, c, d, i, j, Pow. 16,69 ha	Zachowanie aktualnego właściwego stanu zachowania siedliska przyrodniczego	Zakłócenie stosunków wodnych	• zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska,
Enklawy Puszczy Sandomierskiej – PLH180055					
1	9170 B Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny <i>Tilio-Carpinetum</i>	Obręb Rudnik: 97j, 98f, h, i, 99b, 106c, 107i, k, n, 108a, d, f, h, i, 109b, f, g, 115g, 116h, l, m, n, o, 117a, b, h, j, k, m, 118b, h, i, 123b, i, j, 129c, 130a, g, 131g, 142a, c, 143a, 144c, k, 145h, 160b, d, 161b, d, h, k, m, 162c, h, 163a, 173d, Pow. 232,78 ha	Zachowanie aktualnego właściwego stanu zachowania siedliska przyrodniczego	1. Zachowanie dotychczasowej powierzchni siedliska 2. Zwiększenie udziału martwego drewna	• w gospodarce leśnej popierać i stosować TD właściwe dla siedliska, • w drzewostanach wymagających działań ochronnych i odnowieniowych prowadzić cięcia rębni złożonych • dążyć do uzyskania odnowień naturalnych zgodnych z siedliskiem, • wykonywać cięcia pielęgnacyjne popierające w drzewostanie gatunki ekologicznie pożądane, eliminujące gatunki obce siedliskowo i ekologicznie, • odnowienia sztuczne wykonywać gatunkami charakterystycznymi dla siedliska, • dążyć do poprawy struktury i składu gatunkowego siedlisk zniekształconych, • stosować zasady pozostawiania drewna martwego w lesie zgodnie z IOL.wypełnianie ewentualnych dołów materiałem ziemnym).
2	91F0 B Łęgowe lasy dębowo – wiązowo - jesionowe	Obręb Rudnik 110a, 119f, 120b-f, 142d, 143b, c, 162a	Zachowanie aktualnego właściwego stanu zachowania siedliska	Zakłócenie stosunków wodnych	• zachowanie lub przywrócenie stosunków wodnych właściwych dla siedliska,

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
	<i>Ficario-Ulmetum</i>	Pow. 44,16 ha	przyrodniczego		
3	6510 B Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie <i>Arrhenatherion elatioris</i>	Obręb Nisko: 284a Obręb Rudnik: 8f, h,9h, i, 14b, 87d, 88a, 89f, 108b, g, k, 117l, 118d, g, 136l, 159Ad, f Pow. 42,27 ha	Zachowanie aktualnego stanu ochrony siedliska - zapobieganie sukcesji - zachowanie właściwego uwilgotnienia	brak	
4	6177 B Modraszek telejus <i>Phengaris teleius</i>	Obręb Nisko: 272i, Obręb Rudnik: 9a	Utrzymanie stanu biotopu poprzez zachowanie otwartego charakteru łąk i zachowanie bazy pokarmowej	zalesianie terenów otwartych	Utrzymanie otwartego charakteru siedliska gatunku
5	6179 B Modraszek nausitous <i>Phengaris nausithous</i>	Obręb Nisko: 272i, Obręb Rudnik: 9a	Utrzymanie stanu biotopu poprzez zachowanie otwartego charakteru łąk i zachowanie bazy pokarmowej	zalesianie terenów otwartych	Utrzymanie otwartego charakteru siedliska gatunku
Puszcza Sandomierska PLB180005					
1	A030 C Bocian czarny <i>Ciconia nigra</i>	Obręb Nisko	Zachowanie otwartego charakteru siedlisk użytkowanych jako łąki i pastwiska (będące żerowiskiem gatunku)	Pod warunkiem utrzymania i konsekwentnego egzekwowania ochrony strefowej oraz należytego uwodnienia siedlisk lęgowych gatunek nie jest w Polsce zagrożony	utrzymać i konsekwentnie egzekwować ochronę strefową, wprowadzając jednocześnie jasne zasady gospodarowania w strefach; • utrzymać wysoką wilgotność w otoczeniu miejsc gniazdowania gatunku – zaniechać osuszania, a w razie potrzeby przywrócić właściwe stosunki wodne poprzez budowę przytamań na istniejących rowach odwadniających.
2	A238 C Dzięcioł średni <i>Dendrocopos medius</i>	Obręb Nisko: 314b	• zachować istniejące lasy liściaste oraz preferować dąb (rodzime gatunki) w trakcie przebudowy struktury gatunkowej drzewostanów; • zachować ciągłość wiekową drzewostanu w lasach z		Nie przewiduje się działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
			dominacją dębów; • pozostawiać w lesie drzewa obumierające i martwe (zarówno stojące, jak i leżące) oraz drzewa charakteryzujące się obecnością dziupli i hub		
3	A338 C Gąsiorek <i>Lanius collurio</i>	Obręb Nisko: 292g	<ul style="list-style-type: none"> zachować istniejące zadrzewienia śródpolne i utrzymać w nich kolczaste krzewy; zakładać nowe zadrzewienia śródpolne z nasadzeniami krzewów kolczastych (np. dzikiej róży, głogu i tarniny); ograniczyć stosowanie chemicznych środków ochrony roślin; podjąć ochronę czynną w postaci przygotowywania miejsc zdobywania pokarmu, np. przez wykaszanie w terytoriach gąsiorka płatów wysokiej roślinności zielnej o powierzchni kilku metrów kwadratowych. 	<ul style="list-style-type: none"> utrata siedlisk w wyniku kurczenia się terenów łągowych wskutek urbanizacji; utrata siedlisk w wyniku intensyfikacji rolnictwa – scalania pól połączonego z likwidacją miedz, zadrzewień śródpolnych i śródpolnych zbiorników wodnych (oczek) oraz intensywnym stosowaniem chemicznych środków ochrony roślin. Z jednej strony likwiduje to miejsca gniazdowania, a z drugiej powoduje zanik populacji dużych chrząszczy i prostoskrzydłych, stanowiących główny składnik diety. 	Nie przewiduje się działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania
4	A224 C Lelek <i>Caprimulgus europaeus</i>	Obręb Nisko: 14d, 61c, 260c, 261h, 293f, 262f, 275i, 227j, 198d, 131f, 94a, 76a,	<ul style="list-style-type: none"> pozostawiać w stanie nie zmienionym siedliska otwarte w obrębie lasów (polany, niezalesione wydmy, wrzosowiska); pozostawiać kępy starszych drzew wśród zrębów, stanowiące dogodnie miejsca dziennego odpoczynku ptaków 	utrata bazy pokarmowej w wyniku: stosowania chemicznych środków ochrony roślin w okresie łągowym (maj–sierpień) w rozległych kompleksach borowych zasiedlanych przez lelka; zamiany pastwisk na grunty orne; zalesiania odłogów	Nie przewiduje się działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania

Lp.	Nazwa i kod przedmiotu ochrony oraz symbol znaczenia wg SDF (również stan ochrony jeżeli znany)	Orientacyjna lokalizacja przedmiotu ochrony na mapie przeglądowej obrębu leśnego (oddział, pododdział)	Podstawowe wymagania dotyczące zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony	Potencjalne zagrożenia negatywnego (szczególnie znacząco negatywnego) oddziaływania leśnych zabiegów gospodarczych na stan ochrony przedmiotu ochrony	Zalecenia dotyczące możliwości unikania zagrożeń oraz realizacji zadań gospodarczych zgodnie z podstawowymi wymaganiami przedmiotu ochrony
1	2	3	4	5	6
5	A246 C Muchotłówka białoszyja <i>Ficedula albicollis</i>	Obręb Nisko: 309b, 311f,	Utrzymanie dobrze zachowanych siedlisk lęgowych gatunku	Zmniejszanie powierzchni drzewostanów w starszym wieku, usuwanie drzew dziuplastych oraz obumarłych i obumierających – z potencjałem do zasiedlenia	Nie przewiduje się działań ochronnych z zakresu ochrony czynnej zwierząt oraz ich siedlisk oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania

10. WYKAZ MAP STANOWIĄCYCH ZAŁĄCZNIKI DO PROGRAMU OCHRONY PRZYRODY

1. Mapa sytuacyjno-przeładowa walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1:50 000,
2. Mapa przeładowa obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1:25 000,
3. Mapa rozmieszczenia stanowisk chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów wraz ze strefami ochrony ostoi, wg obrębów leśnych w skali 1:25 000,
4. Mapa przeładowa obszarów Natura 2000 w skali 1:25 000.

Na mapach przeładowo-gospodarczych oraz na mapach cięć w skali 1:10000 z przeznaczeniem dla leśniczych zostały naniesione granice istniejących, w danym leśnictwie, form ochrony przyrody w tym również lokalizacja stanowisk roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną.

11. LITERATURA

1. Atlas hydrologiczny Polski, 1987. Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa.
2. Baraniecka D. i inni Instytut Geologiczny. 1984: Budowa Geologiczna Polski Tom I – Stratygrafia, Wydawnictwo Geologiczne, Warszawa.
3. Chałubińska A., Wilgat T. 1954; Podział fizjograficzny województwa lubelskiego; [w:] Przewodnik V Ogólnopolskiego Zjazdu PTG Lublin.
4. Czarnecki Z. 1991. Ptaki Europy. Warszawa. Elipsa.
5. Czuba M. 2002. Doskonalenie gospodarki leśnej. Warszawa PWR i L.
6. Flota T. 2009. Inwentaryzacja Gminy Gorzyce w zakresie identyfikacji i rozmieszczenia gatunków ptaków oraz możliwych zagrożeń i sposobów ochrony. Tarnów.
7. Grzywacz A. 1988. Grzyby leśne. Warszawa PWR i L.
8. Kondracki J. 1988. Geografia fizyczna Polski. Wydanie VI. PWN. Warszawa.
9. Kondracki J. 2000. Geografia regionalna Polski. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.
10. Liro A. red. 1998. Strategia wdrażania krajowej sieci ekologicznej Econet-Polska. Fundacja IUCN Poland. Warszawa.
11. Malinowski J. red. 1991. Budowa geologiczna Polski. Tom VII Hydrogeologia. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa.
12. Matuszkiewicz. J. M. 2002. Zespoły leśne Polski. Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
13. Matuszkiewicz M. 2008. Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa.
14. Piękoś-Mirkowa H. Mirek Z. 2003. Atlas roślin chronionych. Warszawa, MULTICO Oficyna Wydawnicza.
15. Pawlaczyk J. Pawlaczyk P. 2003. Ochrona rzadkich i zagrożonych roślin w lasach. Świebodzin Wydawnictwo Klubu Przyrodników.
16. Seneta W. 1973. Dendrologia. PWN. Warszawa.
17. Szafer W. Zarzycki K. (red.). 1972: Szata roślinna Polski. PWN. Warszawa.
18. Szafer W. Kulczyński S. Pawłowski B. 1986. Rośliny polskie. PWN. Warszawa.
19. Tomiałojć L. 1990. Ptaki Polski rozmieszczenie i liczebność. PWN Warszawa
20. Woś A. 1999 Klimat Polski Warszawa Wydawnictwo Naukowe PWN.
21. Wilk T. Jujka M. Krogulec J. Chylarecki P. red. 2010. Ostoje ptaków o znaczeniu międzynarodowym w Polsce. OTOP. Marki.
22. Zielony R. i in. 2012. Regionalizacja przyrodniczo – leśna Polski 2010. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2012 Warszawa.
23. IMGW 1983. Podział hydrograficzny Polski. Warszawa.
24. Instrukcja ochrony lasu. 2012 Warszawa.
25. Instrukcja sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie. 1996 Warszawa.

26. Instrukcja urządzania lasu. 2012 Warszawa.
27. Klasyfikacja gleb leśnych Polski. Centrum Informacyjne Lasów Państwowych. 2000 Warszawa.
28. Koncepcja sieci Natura 2000 w Polsce. Raport końcowy 2001.
29. Natura 2000 Europejska sieć ekologiczna 1999 Ministerstwo Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa Warszawa.
30. Operat Siedliskowy dla Nadleśnictwa Rudnik wg stanu na 1.01.2009 r. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie
31. Polska Czerwona Księga Roślin. 2001 Kraków Polska Akademia Nauk.
32. Polska Czerwona Księga Zwierząt – Kręgowce. 2001 Warszawa Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne.
33. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Rudnik na okres 1.01.2012 – 31.12.2021 r. – BULiGL Oddział w Lublinie.
34. Roczniki gleboznawcze Systematyka Gleb Polski Wydanie czwarte. 1989 Warszawa PWN
35. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13.04.2010 roku w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 77, poz.510) i rozporządzenie zmieniające-z dnia 09.08.2012 (Dz.U. poz.1041).
36. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz.U. poz.1408).
37. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 09.10.2014 roku w sprawie gatunków dziko występujących roślin objętych ochroną (Dz.U. poz.1409).
38. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16.12.2016 roku w sprawie gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną (Dz.U. poz.2183).
39. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12.01.2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. 25, poz. 133) i rozporządzenie zmieniające z dnia 29.03.2012 roku (Dz.U. poz.358).
40. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30.03.2005 roku w sprawie rodzajów, typów i podtypów rezerwatów przyrody (Dz.U.60, poz.533).
41. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22.12.2017 roku w sprawie wymagań dobrej praktyki w zakresie gospodarki leśnej (Dz.U., poz.2408).
42. Siedliskowe podstawy hodowli lasu. 2004. Warszawa.
43. Zasady hodowli lasu. 2012. Warszawa. DGLP.
44. Raport o stanie lasów w Polsce 2019. Warszawa, czerwiec 2020 r.

Materiały niepublikowane przekazane przez pracowników: Nadleśnictwa Rudnik, BULiGL O.Lublin, RDOŚ w Rzeszowie, Urzędów Gmin z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

Strony internetowe:
www.otop.org.pl
www.lublin.lasy.gov.pl

www.mos.gov.pl
www.natura2000.gdos.gov.pl
www.gus.pl
www.isap.sejm.gov.pl
www.bip.rzeszow.rdos.gov.pl

CZyste wzory tabel do uzupełnienia

Tabela 57. Wykaz zatwierdzonych pomników przyrody.

Lp.	Nr rej. woj.	Nr zarządzenia, rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu					Zabiegi wykonane lub projektowane	Uwagi
			oddz poddz	obręb gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wys. (m)	Stan zdr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Lp.	Nr rej. woj.	Nr zarządzenia, rozporządzenia	Położenie		Opis obiektu					Zabiegi wykonane lub projektowane	Uwagi
			oddz poddz	obręb gmina leśnictwo	rodzaj	wiek	obwód (cm)	wys. (m)	Stan zdr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Tabela 58.

Tabela 59. Wykaz stwierdzonych chronionych gatunków roślin i zwierząt na terenie Nadleśnictwa Rudnik (po 1.01.2022r.).

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Leśnictwo, oddział, dokładna lokalizacja	Ogólny opis występowania lokalnej populacji	Opis obiektu, walory, zalecenia. Zabiegi uzgodnione z RDOŚ.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Leśnictwo, oddział, dokładna lokalizacja	Ogólny opis występowania lokalnej populacji	Opis obiektu, walory, zalecenia. Zabiegi uzgodnione z RDOŚ.

Lp.	Nazwa polska	Nazwa łacińska	Leśnictwo, oddział, dokładna lokalizacja	Ogólny opis występowania lokalnej populacji	Opis obiektu, walory, zalecenia. Zabiegi uzgodnione z RDOŚ.

13. ZAŁĄCZNIKI

13.1 Wykaz stosowanych skrótów i terminów

* - siedlisko lub gatunek priorytetowy

LP - Lasy Państwowe

RDLP - Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych

RDOŚ - Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

BULiGL - Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej

MŚ - Ministerstwo Środowiska

UE - Unia Europejska

PPUL - Projekt planu urządzenia lasu

PUL - Plan urządzenia lasu

SPHL – Siedliskowe Podstawy Hodowli Lasu

ZHL – Zasady Hodowli Lasu

IUL – Instrukcja Urządzania Lasu

IOL – Instrukcja Ochrony Lasu

PTOP - Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

POP - Program Ochrony Przyrody

SDF - Standardowy formularz danych

DP - Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa)

DS - Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21.05.1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory)

SOO - Specjalne Obszary Ochrony siedlisk

OSO - Obszary Specjalnej Ochrony ptaków

OZW - Obszary o znaczeniu wspólnotowym

PLB, PLH, PLC – unikalny kod dla każdego obszaru Natura 2000. Pierwsze dwa znaki określają przynależność krajową obszaru (w przypadku Polski PL). Następna litera oznacza rodzaj obszaru Natura 2000: B- obszar ptasi, H- obszar siedliskowy, C – całkowicie pokrywające się obszary ptasi i siedliskowy.

GIS - System informacji geograficznej

Ustawa OOŚ – Ustawa z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018 r., poz. 2081)

SOOŚ – Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko. Jest to postępowanie mające na celu ocenę oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityk, strategii, planów lub programów.

PZO – Plan zadań ochronnych – dokument sporządzany na okres 10 lat dla obszarów Natura 2000, na podstawie którego realizowana jest ochrona obszaru.

FSC – Certyfikat gospodarki leśnej potwierdzający, że prowadzona gospodarka uwzględnia w swoich zasadach reguły ekonomiczne, społeczne i przyrodnicze.

KZP – Komisja założeń planu

NTG – Narada Techniczno – Gospodarcza

odnowienie - inicjowanie i kształtowanie młodego pokolenia lasu na gruntach leśnych

zalesienie - inicjowanie i kształtowanie młodego pokolenia lasu na gruntach nieleśnych przeznaczonych pod uprawę leśną

Pielęgnowanie drzewostanu - są to czynności związane z pielęgnowaniem lasu (CW, CP, TW, TP) polegające na harmonijnym godzeniu procesów naturalnych z potrzebami wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Obejmuje całość czynności gospodarczych związanych z pielęgnowaniem drzewostanu i siedliska, dla utrzymania lub poprawy stabilności mechanicznej drzewostanu i sprawności siedliska, uzyskania wysokiej produkcji surowca drzewnego, możliwie najlepszej jakości - przy zachowaniu naturalnej różnorodności, biologicznej lasu i jego pozaprodukcyjnych funkcji.

CW - czyszczenia wczesne - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w Ia klasie wieku

CP - czyszczenia późne - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w Ib klasie wieku

TW - trzebież wczesna - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w II klasie wieku

TP - trzebież późna - cięcia pielęgnacyjne wykonywane w drzewostanach przedrębnych

RbI - rębnia zupełna - zalecana dla gatunków światłożądnych - odznacza się jednorazowym usunięciem całego drzewostanu z określonej powierzchni z ewentualnym pozostawieniem nasienników, przestojów lub biogrup drzewostanu rębego. Na otwartej powierzchni zrębowej w wyniku przeważnie sztucznego odnowienia gatunków światłożądnych powstają przestrzennie rozgraniczone uprawy równowiekowe.

RbII - rębnia częściowa - odznacza się regularnie rozłożonym użytkowaniem drzewostanu na określonej powierzchni i prowadzonym z zastosowaniem cięć częściowych, w średnim lub długim okresie odnowienia. Odnowienie naturalne przeważnie gatunków ciężkonasiennych, dokonuje się obsiewem górnym pod osłoną drzewostanu macierzystego. Wykorzystuje się zasadniczo jeden rok nasienny (wyjątkowo dalsze lata dobrego urodzaju), a powstałe odnowienie łącznie z niezbędnymi uzupełnieniami (gatunkami światłożądnymi po cięciu uprzątającym) tworzą młodnik o stosunkowo niewielkim zróżnicowaniu wieku i wysokości. Rębnia częściowa może być stosowana również w drzewostanach złożonych z gatunków światłożądnych, odnawianych naturalnie i sztucznie w krótkim okresie odnowienia.

RbIII - rębnia gniazdowa - polega na jednorazowym lub stopniowym wykonywaniu, w dojrzałym lub przebudowywanym drzewostanie, gniazd o wielkości od 5 - 20 arów, z osłoną górną lub bez osłony - zależnie od wymagań ekologicznych odnawianych gatunków drzew. Powstające - pod

osłoną boczną lub górną - odnowienie naturalne bądź sztuczne, wymagające osłony w okresie młodocianym, tworzy w zasadzie jednogatunkowe kępy przewyższające wysokością o 1 - 3 m. późniejsze odnowienie naturalne bądź sztuczne gatunków światłożądnych, powstające na powierzchni między gniazdami.

RbIV - rębnia stopniowa - polega na stosowaniu w drzewostanie na tej samej powierzchni manipulacyjnej różnego rodzaju cięć odnowieniowych i tworzeniu ośrodków odnowienia, poszerzanych następnie cięciami brzegowymi w ciągu zazwyczaj długiego okresu odnowienia, które prowadzą do nierównomiernego, rozłożonego w czasie przerzedzenia drzewostanu. W rębni tej wykorzystuje się kilka lat nasiennych. Efektem tych rębni są drzewostany mieszane, różnowiekowe o złożonej budowie przestrzennej.

RbV - rębnia przerębowa - polega na prowadzeniu w sposób ciągły cięcia przerębowego na całej powierzchni drzewostanu (powierzchni kontrolnej). Proces odnowienia naturalnego odbywa się nieprzerwanie, a naloty i podrosty korzystają trwale z osłony drzewostanu. Drzewostan zagospodarowany rębnią przerębową powinien cechować się równomiernym rozmieszczeniem zapasu na całej powierzchni, zwarcie pionowym lub schodkowym oraz maksymalnym wypełnieniem przestrzeni koronami drzew w różnym wieku.

Elaborat - ogólny opis lasu nadleśnictwa.

Typ lasu - jednostka siedliskowo-drzewostanowa usytuowana w ramach typu siedliskowego lasu pomiędzy naturalnym zbiorowiskiem roślinnym a gospodarczym typem drzewostanu.

TSL - typ siedliskowy lasu - podstawowa jednostka w systemie klasyfikacji siedlisk leśnych, obejmująca powierzchnie leśne o zbliżonych warunkach siedliskowych, wynikających z żyzności i wilgotności gleb, podobieństwa klimatu, ukształtowania terenu i budowy geologicznej.

TD - typ drzewostanu - określa hodowlany i ramowy cel gospodarowania w nadleśnictwie, docelowo dla wieku dojrzałości rębnej.

Zadania gospodarcze - jest to zakres i rozmiar prac gospodarczych oraz techniczno-organizacyjnych wynikających z PUL jaki nadleśnictwa ma do zrealizowania w 10 letnim okresie gospodarczym. Zadania dzielą się na obligatoryjne (pozyskanie drewna i pielęgnowanie drzewostanów) oraz kierunkowe (zadania dotyczące zalesień i odnowień, ochrona lasu, gospodarka łowiecka, infrastruktura techniczna, edukacja leśna).

Wskazania gospodarcze - jest to jeden z elementów opisu taksacyjnego wykonywanego przez taksatora na gruncie, które tworzą podstawę do zestawienia zadań gospodarczych na najbliższy (w zasadzie 10-letni) okres obowiązywania planu urządzenia lasu. Wszelkie wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania, hodowli i ochrony lasu oraz innych czynności gospodarczych uwzględniają perspektywiczne, średniookresowe i doraźne cele gospodarki leśnej oraz odpowiadają bieżącym potrzebom lasu.

KO – Klasa odnowienia. Do klasy odnowienia zaliczane są drzewostany, w których rozpoczęto proces przebudowy rębnią złożoną i w których występuje odnowienie na co najmniej 30% powierzchni (50% w rębniach innych niż gniazdowe)

KDO – Drzewostan przygotowany do odnowienia w ramach rębni złożonej – wycięte, ale nie odnowione jeszcze gniazda. Jest to stan przejściowy, po którym drzewostan przechodzi w klasę odnowienia.

Kody gatunków drzew

Ak – grochodrzew (robinia akacyjowa)
Bk – buk zwyczajny
Brz – brzoza brodawkowata
Db – dąb
Db.s – dąb szypułkowy
Db.b – dąb bezszypułkowy
Db.c – dąb czerwony
Dg – daglezwia zielona
Gb – grab zwyczajny
Kl – klon zwyczajny
Jd – jodła pospolita
Js – jesion wyniosły
Jw – klon jawor
KI – klon zwyczajny
Ol – olsza czarna
Os – osika
Lp. – lipa
Czmp – czeremcha późna (amerykańska)
Czm – czeremcha zwyczajna
Gr – grusza
Jb – jabłoń
Jrz – jarzębina
Wz – wiąz
Md – modrzew europejski
So – sosna zwyczajna
So.we – sosna wejmutka
So.b – sosna Banksa
So.s – sosna smołowa
Św – świerk pospolity

Typy siedliskowe lasu

Bśw – bór świeży
Bw – bór wilgotny

Bb – bór bagienny

BMśw – bór mieszany świeży

BMw – bór mieszany wilgotny

BMb – bór mieszany bagienny

LMśw – las mieszany świeży

LMw – las mieszany wilgotny

LMb – las mieszany bagienny

Lśw – las świeży

Lw – las wilgotny

OI – ols typowy

OIJ – ols jesionowy

Lł – las łąkowy

13.2 Wystąpienia Wykonawcy PPUL do RDOŚ w Rzeszowie gmin i organizacji przyrodniczych o udostępnienie danych o środowisku i obszarach Natura 2000

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Przedsiębiorstwo Państwowe Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11, 20-352 Lublin
tel. 81 7445820, faks 81 7442458 sekretariat@lublin.buligl.pl NIP 525-000-78-85 REGON 000121583 KRS 0000012221 www.buligl.pl

Lublin, 19.08.2020 r.

TU - 134/2020-336

**Regionalna Dyrekcja
Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Al. Józefa Piłsudskiego 38
35- 001 Rzeszów**

W związku z opracowaniem projektów Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Rudnik i Rozwadów na lata 2022-2031 wraz z prognozą oddziaływania tego planu na środowisko, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie prosi o udostępnienie danych o środowisku, o obszarach chronionych i chronionych gatunkach grzybów, roślin i zwierząt oraz o gatunkach obcych niebezpiecznych dla gatunków rodzimych i siedlisk przyrodniczych.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
Kasperuk
inż. Konstanty Kasperuk

Załączniki:

1. Wniosek o udostępnienie informacji o środowisku
2. Mapka zasięgu Nadleśnictwa Rudnik
3. Mapka zasięgu Nadleśnictwa Rozwadów

Stawiamy na jakość.
System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 oraz ISO 14001

BIURO URZĄDZANIA LASU I GEODEZJI LEŚNEJ
ODDZIAŁ W LUBLINIE
UL. STARTOWA 11
20-352 LUBLIN

telefon kontaktowy 600870014

**Regionalna Dyrekcja Ochrony
Środowiska w Rzeszowie
Al. Józefa Piłsudskiego 38
35- 001 Rzeszów**

**Wniosek
o udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie**

Zgodnie z art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2017 r., poz. 1405 j. t. ze zm.), proszę o udostępnienie informacji w następującym zakresie:

1. Obszar Natura 2000 PLH180020- Dolina Dolnego Sanu
2. Obszar Natura 2000 PLH180055- Enklawy Puszczy Sandomierskiej
3. Obszar Natura 2000 PLH180049- Tarnobrzeska Dolina Bugu
4. Obszar Natura 2000 PLB180005- Puszcza Sandomierska
5. Użytki ekologiczne występujące na gruntach Nadleśnictwa Rudnik i Rozwadów
6. Chronione gatunki i siedliska oraz strefy ochrony gatunków na gruntach Nadleśnictwa Rudnik i Rozwadów
7. Pomniki przyrody występujące na gruntach Nadleśnictwa Rudnik i Rozwadów
8. Gatunki obce niebezpieczne dla gatunków rodzimych i siedlisk przyrodniczych występujące na gruntach Nadleśnictwa Rudnik i Rozwadów.

Szczegółowy zakres danych:

1. Wyniki inwentaryzacji ornitologicznych na obszarach Natura 2000
2. Plany zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000
3. Granice obszarów Natura 2000 w postaci wektorowej (warstwa shp)
4. Dokładna lokalizacja (adres leśny) lub współrzędne GPS chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych oraz ustanowione strefy ochrony okresowej i całorocznej na gruntach Nadleśnictwa Rudnik i Rozwadów.

Forma udostępnienia informacji:*

- wgląd do dokumentu w siedzibie
kopia dokumentu w postaci papierowej   odbiór osobisty
 kopia dokumentu w postaci skanu
 inne: .....

Forma przekazania informacji:*

- przesłanie informacji pocztą ¹⁾
przesłanie pocztą elektroniczną na adres
.....

(o ile specyfika dokumentu na to pozwala)
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

.....
podpis wnioskodawcy

LUBLIN, 19.08.2020 r.
Miejscowość, data

Udostępnienie informacji o środowisku i jego ochronie podlega opłacie zgodnie ze stawkami opłat określonymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (Dz. U. z 2010 r. Nr 215, poz. 1415).

¹⁾ Za przesłanie kopii dokumentów lub danych drogą pocztową pobiera się opłatę zgodnie z § 5 ww. rozporządzenia. Opłaty, o których mowa w § 2-5, uiszcza się w terminie 14 dni, przez wpłatę na rachunek bankowy lub przy odbiorze przesyłki. Dodatkową opłatę przy odbiorze przesyłki ponosi również wnioskujący.

Uwaga: * proszę zakreślić właściwe pole krzyżykiem

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 18.08.2020 r.

TU- 124/2020 -323

Wyłącznie drogą elektroniczną

Urząd Miasta i Gminy Ulanów

ul. Rynek 5

37-410 Ulanów

e-mail: miasto@ulanow.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) i w związku z wykonywaniem Projektów Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Rozwadow i Rudnik na lata 2022-2031 prosi o udostępnienie następujących danych:

- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- wykazu istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na terenach leśnych i nieleśnych wraz ze szczegółami lokalizacyjnymi oraz wskazanie aktów prawnych powołujące formę ochrony,
- informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie, instalacje do oczyszczania ścieków, wydobywanie kopalni metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
Kasperuk
inż. *Konstanty Kasperuk*

Załączniki: mapki zasięgu opracowywanych obszarów

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 18.08.2020 r.

TU-125/2020-324

Wyłącznie drogą elektroniczną

Starostwo Powiatowe w Stalowej Woli

ul. Podleśna 15

37-450 Stalowa Wola

Powiat(at)stalowowolski.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), w związku z wykonywaniem Projektów Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rozwadów i Nadleśnictwa Rudnik na lata 2022-2031 prosi o udostępnienie danych dotyczących:

- występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- informacji o obowiązującej strategii rozwoju powiatu, programu ochrony środowiska (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji istotnych dla ochrony przyrody tj. wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, instalacje do produkcji energii elektrycznej, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przelać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
Kasperuk
inż. *Konstanty Kasperuk*

Załączniki: mapki zasięgu opracowywanych obszarów

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 18.08.2020 r.

TU-126/2020 -325

Wyłącznie drogą elektroniczną

Starostwo Powiatowe w Nisku

Plac Wolności 2

37-400 Nisko

poczta@powiat-nisko.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), w związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rozwadów i Nadleśnictwa Rudnik na lata 2022-2031 prosi o udostępnienie danych dotyczących:

- występowania chronionych gatunków roślin i zwierząt,
- informacji o obowiązującej strategii rozwoju powiatu, programu ochrony środowiska (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji istotnych dla ochrony przyrody tj. wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, instalacje do produkcji energii elektrycznej, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załączniki: mapki zasięgu opracowywanych obszarów

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001:2008 i ISO 14001:2004

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 18.08.2020 r.

TU- 130/2020 -329
Wyłącznie drogą elektroniczną

**Podkarpacki Urząd
Wojewódzki w Rzeszowie**
ul. Grunwaldzka 15
35-959 Rzeszów
kancelaria@rzeszow.uw.gov.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.), w związku z opracowaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rozwadów i Nadleśnictwa Rudnik na lata 2022-2031 prosi o przekazanie następujących danych:

- informacji o obowiązującej strategii rozwoju województwa (numer uchwały oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (numer uchwały oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o planie zagospodarowania przestrzennego (numer uchwały oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o programie ochrony środowiska (numer uchwały oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- innych informacji istotnych dla ochrony przyrody tj. stanowiska chronionych gatunków występujących na terenach leśnych, szlaki turystyczne, wydobywanie kopalin, składowiska odpadów, instalacje do produkcji energii elektrycznej, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych i turystycznych opracowywanego nadleśnictwa oraz na efektywne planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperik

Załączniki: mapki zasięgu opracowywanych obszarów

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 18.08.2020 r.

TU-131/2020 -330

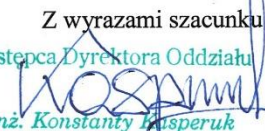
Podkarpacka Grupa OTOP

e-mail: podkarpacka@otop.org.pl

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rozwadów i Nadleśnictwa Rudnik na okres od 2022-2031, Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie prosi informację dotyczącą występowania na terenach leśnych chronionych gatunków ptaków oraz innych danych istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie walorów przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na efektywne planowanie wskazań gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanych obszarów

W razie pytań prosimy o kontakt z kierownikiem pracowni:
Adam Maciocha, tel. 694092419
e-mail: adam.maciocha@lublin.buligl.pl

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 18.08.2020 r.

TU- 122/2020 - 321

Wyłącznie drogą elektroniczną

Urząd Gminy i Miasta Nisko

ul. Plac Wolności 14

37-400 Nisko

e-mail: ugim@nisko.pl

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) i w związku z wykonywaniem Projektów Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Rozwadów i Rudnik na lata 2022-2031 prosi o udostępnienie następujących danych:

- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- wykazu istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na terenach leśnych i nieleśnych wraz ze szczegółami lokalizacyjnymi oraz wskazanie aktów prawnych powołujące formę ochrony,
- informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie, instalacje do oczyszczania ścieków, wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załączniki: mapki zasięgu opracowywanych obszarów

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 18.08.2020 r.

TU- 123/2020 - 322

Wyłącznie drogą elektroniczną

Urząd Gminy Bojanów

ul. Parkowa

37-433 Bojanów

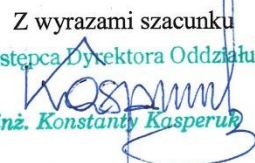
e-mail: ug@bojanow.pl

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie na podstawie art. 8 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199 poz. 1227 ze zm.) i w związku z wykonywaniem Projektów Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictw: Rozwadow i Rudnik na lata 2022-2031 prosi o udostępnienie następujących danych:

- informacji o obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- informacji o obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (numery uchwał oraz miejsce gdzie można zapoznać się z treścią dokumentu w wersji elektronicznej lub tradycyjnej),
- wykazu istniejących na terenie gminy użytków ekologicznych i pomników przyrody znajdujących się na terenach leśnych i nieleśnych wraz ze szczegółami lokalizacyjnymi oraz wskazanie aktów prawnych powołujące formę ochrony,
- informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków oraz innych informacji istotnych dla ochrony przyrody, tj. instalacje do produkcji energii elektrycznej – farmy wiatrowe, elektrownie wodne, instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych - biogazownie, instalacje do oczyszczania ścieków, wydobywanie kopalin metodą odkrywkową i podziemną, składowiska odpadów, budowa autostrad i dróg ekspresowych.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie danych przyrodniczych opracowywanego nadleśnictwa oraz na właściwe planowanie zabiegów gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załączniki: mapki zasięgu opracowywanych obszarów

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULiGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 29.01.2021 r.

TU-6/2021 -85

**Zespół Lubelskich Parków Krajobrazowych
Ośrodek Zamiejscowy w Janowie Lubelskim
ul. Bohaterów Porytowego Wzgórza 35
23-300 Janów Lubelski**

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik i Nadleśnictwa Rozwadów na okres od 2022-2031, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie prosi o udostępnienie informacji dotyczącej występowania chronionych gatunków grzybów, porostów, roślin i zwierząt oraz innych danych istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie walorów przyrodniczych opracowywanych nadleśnictw oraz na efektywne planowanie wskazań gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
Kospam
inż. Konstanty Kesperuk

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanych obszarów

W razie pytań prosimy o kontakt:

Adam Maciocha, tel. 694092419

e-mail: adam.maciocha@lublin.buligl.pl

Paweł Strawa, tel. 690006689

e-mail: pawel.strawa@lublin.buligl.pl

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 29.01.2021 r.

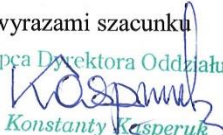
TU-7/2021-36

Lokalna Grupa Działania
Partnerstwo dla Ziemi Nizańskiej
ul. Rzeszowska 42
37-400 Nisko

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik i Nadleśnictwa Rozwadów na okres od 2022-2031, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie prosi informację dotyczącą występowania na terenach leśnych chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz innych danych istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie walorów przyrodniczych opracowywanych nadleśnictw oraz na efektywne planowanie wskazań gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanych obszarów

W razie pytań prosimy o kontakt:
Adam Maciocha, tel. 694092419
e-mail: adam.maciocha@lublin.buligl.pl
Paweł Strawa, tel. 690006689
e-mail: pawel.strawa@lublin.buligl.pl

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 29.01.2021 r.

TU-10/2021-37

**Podkarpackie Towarzystwo
Przyrodników Wolne Rzeki
Al. Jana Pawła II 3/68
37-450 Stalowa Wola**

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik i Nadleśnictwa Rozwadów na okres od 2022-2031, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie prosi informację dotyczącą występowania na terenach leśnych chronionych gatunków grzybów, porostów, roślin i zwierząt oraz innych danych istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie walorów przyrodniczych opracowywanych nadleśnictw oraz na efektywne planowanie wskazań gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału
WOSDM
inż. *Konstanty Kasperuk*

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanych obszarów

W razie pytań prosimy o kontakt:
Adam Maciocha, tel. 694092419
e-mail: adam.maciocha@lublin.buligl.pl
Paweł Strawa, tel. 690006689
e-mail: pawel.strawa@lublin.buligl.pl

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie ul. Startowa 11; 20-352 Lublin;
NIP 525-000-78-85 Regon 000121583-00139 KRS 0000012221
tel.(81) 744-58-20, sekretariat@lublin.buligl.pl www.lublin.buligl.pl

Lublin, 29.01.2021 r.

TU-8/2021-38

Polski Klub Ekologiczny
Przyjaciele Ziemi w Stalowej Woli
ul. ks. Jerzego Popiełuszki 4
37-450 Stalowa Wola
III piętro, pokój 32

W związku z wykonywaniem Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik i Nadleśnictwa Rozwadów na okres od 2022-2031, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Lublinie prosi informację dotyczącą występowania na terenach leśnych chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz innych danych istotnych dla ochrony przyrody.

Uzyskane informacje pozwolą na wzbogacenie walorów przyrodniczych opracowywanych nadleśnictw oraz na efektywne planowanie wskazań gospodarczych w projekcie planu urządzenia lasu.

Dane prosimy przesłać pocztą na nasz adres lub mailem.

Z wyrazami szacunku
Zastępca Dyrektora Oddziału

inż. Konstanty Kasperuk

Załącznik:

1. mapki zasięgu opracowywanych obszarów

W razie pytań prosimy o kontakt:
Adam Maciocha, tel. 694092419
e-mail: adam.maciocha@lublin.buligl.pl
Paweł Strawa, tel. 690006689
e-mail: pawel.strawa@lublin.buligl.pl

Stawiamy na jakość.

System zarządzania jakością prac w BULIGL spełnia standardy normy ISO 9001 i ISO 14001

13.3 Odpowiedzi z RDOŚ w Rzeszowie, gmin i organizacji przyrodniczych

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE**
al. Józefa Piłsudskiego 38
35-001 Rzeszów
WPN.410.4.3.2022.KW.2

Rzeszów, dnia 14 lutego 2022 r.

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Lublinie
Czechowska 4
20-072 Lublin**

Działając na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 247 ze zm.), Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z wnioskiem z dnia 3 stycznia 2022 r., (data wpływu: 10 stycznia 2022 r.) znak: ZO.6003.3.2018, uzupełnionego pismem z dnia 14 stycznia 2022 r., w sprawie wydania opinii dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik, opracowanego na lata 2022-2031, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie określony został m.in. przez RDOŚ w Rzeszowie pismem z dnia 25 marca 2019 r., znak: WPN.410.3.2.2019.EŚ.2.

W związku z powyższym działając na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie przedstawia opinię w przedmiotowej sprawie.

Nadleśnictwo Rudnik położone jest w północnej części województwa podkarpackiego i zarządza gruntami o powierzchni 16039,74 ha, z czego ok 98,38% tej powierzchni stanowią lasy (15780,23 ha). Należy zaznaczyć, że lasy uznane za ochronne zajmują 7031,34 ha tj. ok. 44,56% powierzchni leśnej Nadleśnictwa. Zgodnie z przedłożonym PUL etat użytkowania rębego przyjęto na poziomie 569 891 m³ netto, dla porównania etat za okres ubiegły wyniósł 539 655 m³ netto czyli wzrósł o 30 236 m³ netto. Jak wskazano w dokumentacji jest to wynikiem wzrostu zapasu w drzewostanach, rozkładu powierzchni drzewostanów w klasach wieku, starzenia się drzewostanów i potrzeb hodowlanych związanych z procesem rozwoju lasu. Obecna zasobność drzewostanów została określona na poziomie 272 m³/ha, w stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego zwiększyła się o 5 m³/ha. Przeciętny wiek drzewostanu utrzymał się na poziomie 63 lat.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Rudnik leżą w granicy obszarów Natura 2000: Puszcza Sandomierska PLB180005 (13484,57 ha), Dolina Dolnego Sanu PLH180020 (2442,17 ha) oraz Enklawy Puszczy Sandomierskiej PLH180055 (1980,28 ha). Ponadto w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajduje się obszar Natura 2000 Dolina Dolnej Tanwi PLH060097.

Plany Zadań Ochronnych dla ww. obszarów Natura 2000 znajdują się obecnie w przygotowaniu, obszary te jednak posiadają przyjęte Tymczasowe Cele Ochrony. Tymczasowe Cele Ochrony dla obszaru Puszcza Sandomierska zostały przyjęte dnia 27 września 2021 r., dla obszaru Enklawy Puszczy Sandomierskiej dnia 20 października 2021 r. oraz dla obszaru Dolina Dolnego Sanu dnia 18 listopada 2021 r.

Na terenie analizowanego Nadleśnictwa znajdują następujące formy ochrony przyrody: 6 pomników przyrody, 9 użytków ekologicznych oraz 4 strefy ochrony.

Zgodnie z art. 33 ust 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1098 ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Niedozwolone jest również pogorszenie integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W świetle przytoczonego wyżej przepisu, kluczowym jest całościowe przeanalizowanie potencjalnie negatywnego wpływu prowadzonych działań w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony ww. obszarów Natura 2000.

Przypomnieć należy również, że zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, ze zm.) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy, z wykorzystaniem dostępnych materiałów.

W zawiązku z powyższym wnikliwie przeanalizowano przedłożony projekt PUL wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zaś szczególną uwagę zwrócono na potencjalnie negatywny wpływ planowanej gospodarki leśnej na obszary Natura 2000 oraz gatunki rzadkie jak również objęte ochroną gatunkową, które nie zostały uznane za przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000.

W przedłożonej dokumentacji przeanalizowano oddziaływanie projektowanych prac na poszczególne elementy środowiska. Ujęto m.in. wpływ projektu Planu na zachowanie różnorodności biologicznej, w którym to, w celu zachowania bioróżnorodności zwrócono uwagę na takie działania jak np. zachowanie odpowiednich stosunków wodnych, pozostawienie do naturalnego rozkładu starych drzew, ochronę lasów łęgowych i bagiennych, zwiększanie liczby starych drzew.

W Programie Ochrony Przyrody, zostały przedstawione gatunki i siedliska przyrodnicze wymienione w załączniku I i II Dyrektywy Siedliskowej, z uwzględnieniem orientacyjnej lokalizacji, potencjalnych zagrożeń, podstawowych wymagań dotyczących zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony oraz zaleceń mających na celu minimalizację lub też uniknięcie negatywnego wpływu prowadzonych działań gospodarczych na poszczególne przedmioty ochrony.

Siedliska przyrodnicze ujęte w załączniku I Dyrektywy Siedliskowej z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory na terenie Nadleśnictwa zajmują 871,71 ha. Ogółem na terenie Nadleśnictwa stwierdzono 8 typów siedlisk przyrodniczych wskazanych w ww. załączniku. Wśród nich, największa powierzchnię wykazuje siedlisko 9170 tj. Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Tilio-Carpinetum*, *Galio-Carpinetum*.

W ogólnym ujęciu można stwierdzić, że przedłożona dokumentacja uwzględniła wymagane elementy przy ocenie wpływu planowanych prac gospodarczych na środowisko.

Na stan zachowania kompleksów leśnych, w tym cennych siedlisk jak również niektórych gatunków bezkręgowców, ptaków czy ssaków, nieoceniony wpływ ma obecność martwego drewna. Stąd też kluczowe jest zapewnienie jego odpowiedniej ilości w ekosystemie. Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość martwego drewna wynosi 61458,20 m³. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 4,91 m³/ha. Jest to liczba niższa od średniej dla województwa podkarpackiego - 19,0 m³/ha, jest także niższa od średniej w Lasach Państwowych – 8,0 m³/ha. W projekcie Planu zaproponowano również pozostawienie części drzewostanów rębnych do naturalnego rozpadu, oraz pozostawienie m.in. drzew biocenotycznych. Nadleśnictwo zwraca uwagę na fakt, iż przy planowaniu wysokości pozyskania drewna w ramach rębni zupełnych uwzględniono pozostawienie istniejącego starodrzewia w formie kęp ekologicznych, przestoi, nasienników w ilości ok. 5% powierzchni starego drzewostanu. Należy jednak zwrócić uwagę w jakiej postaci martwe drewno występuje. Istotnym jest, bowiem by były to naziemne i najgrubsze fragmenty martwych drzew, które znacznie lepiej mogą pełnić swoją ekologiczną funkcją w stosunku do dużej liczby małych fragmentów.

Przy ocenie przedłożonego projektu Planu analizie podano również sposób uwzględnienia ochrony gatunków rzadkich i chronionych. Na terenie Nadleśnictwa wg. zapisów Prognozy Oddziaływania na Środowisko stwierdzono występowanie 9 gatunków roślin objętych ochroną; 7 gatunków chronionych grzybów, mszaków i porostów; 4 gatunki chronionych owadów, 10 gatunków chronionych płazów; 5 gatunków chronionych gadów; 59 gatunków chronionych ptaków oraz 21 gatunków chronionych ssaków. W przedmiotowym dokumencie zamieszczono również zalecenia odnośnie działań ograniczających ewentualne negatywne wpływy na rośliny objęte ochroną gatunkową, mogące powstać podczas wykonywania zabiegów gospodarczych.

Monitoring skutków realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik przyjęto w cyklu dziesięcioletnim, według zasad kontroli Inspekcji Lasów Państwowych.

Podsumowując, analiza przedłożonej dokumentacji projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik wykonanego na lata 2022-2031 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pozwala na stwierdzenie, że planowane działania gospodarcze, nie będą mieć negatywnego oddziaływania na środowisko.

Przez wzgląd na termin przyjęcia Tymczasowych Celów Ochrony dla obszarów Natura 2000 Puszcza Sandomierska PLB180005, Dolina Dolnego Sanu PLH180020 oraz Enklawy Puszczy Sandomierskiej PLH180055, nie zostały one przeanalizowane w niniejszym Planie Urządzenia Lasu, niemniej w celu dokonania pełnej analizy projektu planu na ww. obszary Natura 2000 należałoby to uzupełnić.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

p.o. ZASTĘPCY REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Antoni Pomykała
Regionalny Konserwator Przyrody w Rzeszowie

WÓJT GMINY BOJANÓW

Bojanów, dn. 3.09.2020 r.

GN.I.6870.41.2020

**Biurow Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin**

W odpowiedzi na pismo TU-123/2020-322 z dnia 18.08.2020 r. w sprawie udostępnienia danych informuję, co następuje.

- Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przyjęte uchwałą nr VI/50/2003 Rady Gminy Bojanów z dn. 9.07.2003 r. jest dostępne na stronie internetowej gminy Bojanów (www.bojanow.pl) pod zakładką "Studium uwarunkowań"
- Obowiązujące plany zagospodarowania przestrzennego dla terenów z gminy Bojanów są dostępne na stronie internetowej gminy Bojanów pod zakładką System Informacji Przestrzennej. Po zaznaczeniu warstwy „Zagospodarowanie przestrzenne” na mapie pojawiają się obszary objęte planem, po kliknięciu na które można pobierać treści uchwał.
- Ewidencja pomników przyrody stanowi załącznik do niniejszego pisma.
- Teren niemal całej gminy Bojanów stanowi obszar Natura 2000 OŚO „Puszcza Sandomierska” o kodzie PLB180005

We wsi Stany położona jest oczyszczalnia ścieków, odbierająca nieczystości ciekłe z terenu Bojanowa, Stanów, Maziarni, Kołodziejów i części Przyszowa. Na naszym obszarze nie wydobywa się kopalin na skalę przemysłową oraz nie są tu budowane żadnego rodzaju drogi szybkiego ruchu.

Otrzymują :

1. adresat
2. a/a

ul. Parkowa 5, 37-433 Bojanów
tel./fax.: 15 870 83 26; email: ug@bojanow.pl

www.bojanow.pl

Gmina
Jeżowe
37-430 Jeżowe 136A
NIP 602-00-17-490

www.jezowe.pl e-mail: sekretariat@jezowe.pl tel. 15 87 94 304 fax: 15 87 94 342

URZĄD GMINY

37-430 Jeżowe
REGON: 00589811
GK 14315/2020.DH
NIP: 602-00-17-490

Jeżowe, 31.08.2020 r.

Biurow Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin

W nawiązaniu do pisma znak: TU-132/2020-331,332,333,334 z dnia 19.08.2020 r. (do tut. Urzędu wpłynęło 20.08.2020 r, L.dz. 7809) informuję iż, z obowiązującym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jeżowe, nr Uchwały XXVIII/131/01 Rady Gminy Jeżowe z dnia 27 marca 2001r. oraz miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego dotyczącego „terenów odwiertów gazowych oraz gazociągów kopalnianych” położonych w gminie Jeżowe, nr Uchwały XLI/262/09 Rady Gminy Jeżowe z dnia 30 grudnia 2009r. można zapoznać się elektronicznie na stronie <http://jezowe.e-mapa.net/>, lub tradycyjnie w Urzędzie Gminy Jeżowe, biuro nr 9.

Na obszarze Nadleśnictwa Rudnik znajdują się dwa użytki ekologiczne: bagno „Brzezina” o pow. 0,48 ha zlokalizowane na działce ewid. nr 1861, obręb: Groble, w oddziale 122 f oraz skupisko bagna zwyczajnego i łochyni „Łochynia” o pow. 1.00 ha zlokalizowane na działce ewid. nr 1895/1, obręb: Groble, w oddziale 192K powołane Rozporządzeniem nr 3 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 04.03.1997 roku w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Tarnob. z 05.03.1997 r. Nr 5, poz. 42) oraz Uchwałą nr XV/99/19 Rady Gminy Jeżowe z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie użytków ekologicznych (Dz. Urz. z 2019 r. poz. 4139).

Na terenie gminy Jeżowe w obszarze Nadleśnictwa Rudnik znajduje się sześć pomników przyrody obejmujących dziesięć drzew (załącznik nr 1). Aktami prawnymi powołującymi jest Decyzja Wydziału Rolnictwa i Leśnictwa Prezydium WRN w Rzeszowie z dnia 05.10.1970 r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dz. Urz. WRN w Rzeszowie, Nr 12, poz. 88), Zarządzenie nr 34 Wojewody Tarnobrzieskiego z dnia 30.12.1988 roku

www.jezowe.pl e-mail: sekretariat@jezowe.pl tel. 15 87 94 304 fax: 15 87 94 342

w sprawie uznania tworów przyrody za pomnik przyrody (Dz.U. Woj. Tarnobrzskiego nr 1 poz. 2) oraz Uchwała nr XV/98/19 Rady Gminy Jeżowe z dnia 26 lipca 2019 r. w sprawie pomników przyrody (Dz. U. 2019, poz. 4287).

System oczyszczania ścieków z terenu Gminy Jeżowe oparty jest o oczyszczalnie ścieków w Jeżowie zlokalizowaną w sołectwie Jeżowe - Podgórze na działkach ewid. nr 5165/2, 5168/2 i 5169/4 obręb: Jeżowe, a także o system przepompowni i kanalizacji grawitacyjnej oraz tłocznej w sołectwach Jeżowe – Centrum, Jeżowe- Podgórze, Jeżowe – Zagościnniec, Jeżowe- Kameralne, Jata, Zalesie, Sójkowa, Cholewiana Góra, Pogorzałka, Nowy Nart, Groble i Sibigi.

Na terenie Gminy Jeżowe realizowana jest inwestycja drogowa polegająca na budowie drogi ekspresowej S19 Nisko - Sokołów Małopolski.

Urząd Gminy nie posiada informacji o występowaniu na obszarze Nadleśnictwa Rudnik w granicach Gminy Jeżowe instalacji do produkcji energii elektrycznej, instalacji do produkcji paliw z produktów roślinnych, wydobywania kopalin metodą odkrywkową i podziemną, miejsc składowania odpadów lub planów co do budowy autostrad.

Z poważaniem

Z up. W.OTA
mgr Stanisław Saot
Sekretarz Gminy Jeżowe

Załącznik:

1. Pomniki przyrody na terenie Nadleśnictwa Rudnik
2. Informacja RODO

Otrzymuje;

1. Adresat,
2. A/a

Tel. 15 8794304 w.125

*P. STRAŻAK
K. WOPALA*

**Lokalna Grupa Działania
Stowarzyszenie
„Partnerstwo dla Ziemi Nizańskiej”**
ul. Rzeszowska 42, 37-400 Nisko
NIP 602-004-47-59, REGON 180133979

Nisko, dn. 08 lutego 2021 r.

LGD/2/2021

**Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20 – 352 Lublin**

W odpowiedzi na pismo nr TU-7/2021-36 Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie „Partnerstwo dla Ziemi Nizańskiej” informuje, iż przez teren Nadleśnictwa Rudnik przebiega szlak rowerowy ATR, przy którym usytuowana została tablica informacyjna. W załączeniu przesyłamy mapę wytyczonego szlaku wraz z oznaczoną infrastrukturą.

Z poważaniem

**KIEROWNIK
Biura LGD**
Zakrzewski
mgr Damian Zakrzewski

**STAROSTWO POWIATOWE
W LEŻAJSKU**

OŚ.604.1.14.2020

Leżajsk, dnia 15 września 2020 r.

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11, 20-352 Lublin**

W odpowiedzi na wniosek z dnia 19.08.2020 r. znak: TU-133/2020-335 o udostępnienie informacji o środowisku w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zmianami), tj. dane do Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik na lata 2022-2031, Starostwo Powiatowe w Leżajsku Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa informuje, że nie prowadzi rejestru chronionych gatunków roślin i zwierząt, natomiast wnioskowane dane zawarte są w obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Leżajskiego i Strategii Rozwoju Powiatu pod nw. linkami:

1. <http://bip.starostwo.lezajsk.pl/12865/12865/art4326.html>
2. <https://www.starostwo.lezajsk.pl/strategie/>

Informację przekazuje się na adres poczty e-mail.

Z up. STAROSTY

inż. Mariola Zebzda
NACZELNIK WYDZIAŁU
Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa

WOJEWÓDZKI URZĄD
JAROCIN
woj. podkarpackie

Jarocin dnia 14.09.2020r.

**Biuro Urządzania Lasu
i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie**

W odpowiedzi na wniosek z dnia 18.08.2020r. znak: TU-121/2020-315,316,317,318,319, 320 o udostępnienie danych do sporządzanego Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rozwadów na lata 2022-2031, informuję że:

- 1) obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin zatwierdzone Uchwałą Rady Gminy Jarocin nr XXXIII.229.2014 oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zatwierdzone Uchwałami Rady Gminy Jarocin nr: XIX/142/97, IV/29/2003, XXIV.171.2017, XXIV.172.2017, XXVIII.198.2017, XXVIII.199.2017, XXVIII.200.2017, XXVIII.201.2017, XXVIII.202.2017, XXIX.217.2017, są udostępnione na stronie www.jarocin.bip.gmina.pl w zakładce planowanie przestrzenne;
- 2) na terenie gminy Jarocin w miejscowości Mostki-Nalepy, istnieje ustanowiony Zarządzeniem Nr 1 Wojewody Tamobrzeskiego z dnia 08.02.1998r. (Dz. Urz. Woj. Tamobrzeskiego Nr 2, poz. 15 z 1998r.) jeden pomnik przyrody: dąb szypułkowy.
Nie ma natomiast ustanowionych żadnych użytków ekologicznych;
- 3) informacje dotyczące występowania chronionych gatunków zawarte są w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jarocin;
- 4) jedyne instalacje do produkcji energii elektrycznej, występującymi na terenie gminy Jarocin, są obecnie dwie farmy fotowoltaiczne zlokalizowane na terenie miejscowości Szyperki i Golce. Ponadto w toku są postępowania o wydanie warunków zabudowy dla kolejnych trzech instalacji fotowoltaicznych na terenie miejscowości Katy, Szyperki, Golce;
- 5) na terenie gminy Jarocin zlokalizowana jest oczyszczalnia ścieków w miejscowości Jarocin;
- 6) w sierpniu br. Starosta Nizański udzielił koncesji na wydobywanie piasku metodą odkrywkową ze złoża o powierzchni 1,169 ha, w miejscowości Jarocin;
- 7) przez teren gminy Jarocin (miejscowości: Zdziary, Katy, Kutyły, Domostawa) przebiega trasa drogi ekspresowej S19 (obecnie prowadzone są prace budowlane).

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

WOJEWÓDZKI URZĄD
Jarocin

Zbigniew Kulczak

**STAROSTWO POWIATOWE
W LEŻAJSKU**

OŚ.604.1.14.2020

Leżajsk, dnia 15 września 2020 r.

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11, 20-352 Lublin**

W odpowiedzi na wniosek z dnia 19.08.2020 r. znak: TU-133/2020-335 o udostępnienie informacji o środowisku w oparciu o przepisy ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zmianami), tj. dane do Projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudnik na lata 2022-2031, Starostwo Powiatowe w Leżajsku Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa informuje, że nie prowadzi rejestru chronionych gatunków roślin i zwierząt, natomiast wnioskowane dane zawarte są w obowiązującym Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Leżajskiego i Strategii Rozwoju Powiatu pod nw. linkami:

1. <http://bip.starostwo.lezajsk.pl/12865/12865/art4326.html>
2. <https://www.starostwo.lezajsk.pl/strategie/>

Informację przekazuje się na adres poczty e-mail.

Z up. STAROSTY

inż. Mariola Zebzda
NACZELNIK WYDZIAŁU
Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa

WÓJT GMINY
Krzeszów
woj. podkarpackie

Krzeszów, dnia 14.09.2020 r.

OS.6728.2.2020

**Biuro Urządzania Lasu i Geodezji
Leśnej – Oddział Lublin .
ul. Startowa 11
20- 352 Lublin**

W związku z otrzymanym od was pismem z dnia 19.08.2020 znak: TU-132/2020 uprzejmie informuję :

Ad. 1

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Krzeszów zostało uchwalone uchwałą Rady Gminy Krzeszów z dnia 20 grudnia 2002 r. Nr III/17/02. Mapa studium dostępna jest na stronie internetowej Gminy Krzeszów – Biuletyn Informacji Publicznej.

Ad. 2

W odniesieniu do obowiązujących planów miejscowych to takie nie występują. Zgodnie z miejscowym ogólnym planem zagospodarowania przestrzennego Gminy Krzeszów i dokonanymi zmianami w tym planie obowiązującą jest zmiana III-cia uchwalona uchwałą Rady Gminy Krzeszów z dnia 24 kwietnia 1996 r. ogłoszona w Dz. Urz. Woj. nr 9 w dniu 27.06. 1996 r. poz. 203.

Ad. 3

Na terenie Gminy Krzeszów nie ma znaczących użytków ekologicznych, ustalony jest jeden pomnik przyrody – Lipa drobnolistna usytuowana na terenie cmentarza parafialnego

w Krzeszowie, zgodnie z rejestrem Pomników Przyrody w Woj. Tarnobrzeskim – rozporządzenie Wojewody Tarnobrzeskiego z 4 marca 1997 roku. Istnieją też strefy ochrony konserwatorskiej obejmujące obszary szczególnie wartościowe pod względem historycznym , o dobrze zachowanej jednorodnej strukturze układu przestrzennego.

Strefa A 1 –obejmuje zabytkowy układ staromiejski Krzeszowa oraz zespół zabudowy , wpisany do rejestru zabytków decyzją A- 254 z dnia 18 .04.1984 r. Na ten układ składa się plac rynkowy przylegający od zachodu do nabrzeży Sanu , a od wschodu do historycznego traktu komunikacyjnego Leżajsk- Nisko- Sandomierz , sprzężony z usytuowanym w północno- wschodniej części miasta wzgórzem zamkowym tzw. Rotundą / wpisany do rejestru zabytków decyzją A-285 z dnia 9.04. 1984 r./ oraz wzgórzem kościelnym z drewnianym kościołem i dzwonnica / wpisanymi do rejestru zabytków decyzją A-274 z dnia 6.09. 1983 r.

Strefa A 2 – obejmuje teren cmentarza żydowskiego w Krzeszowie, wpisany do rejestru zabytków decyzją z dnia 8.06.1992 r.

Ad. 4

W odniesieniu do innych informacji dotyczących ochrony na terenie gminy znajduje się jedna oczyszczalnia ścieków do której odprowadzane są ścieki z całego terenu Gminy. Nie występują farmy wiatrowe, znaczące instalacje do produkcji energii elektrycznej, elektrownie wodne, biogazownie. Na terenie gminy istnieje kilkanaście miejsc wydobywania kopalin metodą odkrywkową- pozyskiwanie piasku. W miejscowości Sigielki znajduje się wysypisko śmieci z sortownią odpadów.

WÓJT
mgr inż. Stanisław Nowakowski

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków
z/s w Przemysłu
Delegatura w Tarnobrzegu
39-400 Tarnobrzeg, ul. 1 Maja 4 a
tel./fax (0-15) 822 81 61
NIP 795 20-71-175, REGON 005078700-00046
T-RDZ.5135.15.2020.TS

Tarnobrzeg, dnia 05.10.2020 r.

Biuro Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej
Oddział w Lublinie
ul. Startowa 11
20-352 Lublin

W odpowiedzi na pismo z dnia 11.08.2020 dot. obiektów zabytkowych na terenie nadleśnictw: Rudnik, Rozwadów, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków Delegatura w Tarnobrzegu przekazuje zestawienie zabytków zlokalizowanych na powyższym terenie:

Nadleśnictwo Rozwadów

Zabytki wpisane do rejestru zabytków:

- Cmentarz wojenny z I wojny światowej w m. Zbydniów, nr rejestru 398/A, dz. ewid. nr 1935

Zabytki w wojewódzkiej ewidencji:

- Stanowisko archeologiczne nr 15, AZP 92-74 w m. Żupawa
- Stanowisko archeologiczne nr 17, AZP 92-74 w m. Żupawa

Nadleśnictwo Rudnik

Zabytki wpisane do rejestru zabytków:

- Część układu urbanistycznego m. Rudnik nad Sanem, nr rejestru A-309
- Leśniczówka w m. Groble, nr rejestru A-770, dz. ewid. nr 924
- Cmentarz wojenny z I wojny światowej w Bojanów, nr rejestru 596/A, dz. ewid. nr 3615/1
- Stanowisko archeologiczne w m. Tarnogóra, nr rejestru A-809, dz. ewid. 1683 (teren na terenie Delegatury Rzeszów)

Z up. Podinspektor Wojewódzkiego
Konservatora Zabytków
[Signature]
mgr Dominik Komada
Konsultant Delegatury w Tarnobrzegu

Załączniki:

1. Kserokopie kart ewidencyjnych stanowisk archeologicznych nr: 2, 15, 17
2. Wydruk mapy z zasięgiem układu urbanistycznego m. Rudnik nad Sanem

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a – Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków z/s w Przemysłu Delegatura w Tarnobrzegu, ul. 1 Maja 4a, 39-400 Tarnobrzeg

Rzeszów, dnia 14.01.2022r.

**PODKARPACKI
PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY**
ul. Wierzbowa 16
35- 959 Rzeszów

SNZ. 9020.3.2.2022.JM

OPINIA SANITARNA

Na podstawie:

- art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2021r. poz. 195),
- art.54 ust.1 , art. 58 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021r., poz. 247 z późn. zm.),

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po rozpatrzeniu wniosku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin z dnia 03.01.2022r. znak ZO.6003.3.2018 w sprawie opinii do dokumentu „ Projekt planu urządzenia lasu dla lasów położonych w Nadleśnictwie Rudnik na okres od 01.01.2022r. do 31.12.2031r. ”

opiniuje pozytywnie

w zakresie sanitarno-higienicznym „Projekt planu urządzenia lasu dla lasów położonych w Nadleśnictwie Rudnik na okres od 01.01.2022r. do 31.12.2031r.. ”

UZASADNIENIE

Projekt planu urządzenia lasu dla lasów położonych w Nadleśnictwie Rudnik o łącznej powierzchni 16039,74 ha., zawiera opis ogólny lasu , wyniki inwentaryzacji stanu lasu, program ochrony przyrody zawierający opis środowiska przyrodniczego, opis taksacyjny lasu zawierający szczegółową inwentaryzację, projektowane zabiegi gospodarcze i ochronne (pielęgnacja, czyszczenie, trzebież, odnowienie zrębów, melioracja agrotechniczna), materiały kartograficzne . Głównym celem planu jest zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi spełnianymi przezeń funkcjami lasu .

Ze sporządzonej dla w/w planu prognozy oddziaływania na środowisko opracowanej przez BU-LiGL Oddział w Lublinie (grudzień 2021r.) wynika , że realizacja projektu planu nie będzie powodowała znaczącego oddziaływania na środowisko oraz nie stworzy warunków, w których wystąpiłoby zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców , zaprojektowane w planie zabiegi i ich rozmiar nie wpłyną negatywnie na stan zachowania środowiska i walorów przyrodniczych w/w lasów.

W świetle powyższego Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny orzekł jak w sentencji.

Podkarpacki Państwowy
Wojewódzki Inspektor Sanitarny

dr inż. Adam Sidor

Otrzymują:

1. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Lublinie ul. Czechowska 4, 20-950 Lublin,
2. a/a

INFORMACJA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH

Realizacja obowiązku o którym mowa w art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), zwanego dalej „RODO”:
Administratorem danych osobowych jest Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny z siedzibą w Rzeszowie, ul. Wierzbowa 16, 35-959 Rzeszów.

Dane osobowe przetwarzane są w celach:

- a) realizacji bieżącego lub zapobiegawczego nadzoru sanitarnego zgodnie z ustawą z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (podstawa art. 6 ust. 1 lit. c, e; art 9 ust.2 lit. b, g, h, i, j RODO),
- b) archiwalnych, naukowych, dowodowych, statystycznych, analitycznych i administracyjnych w interesie publicznym (podstawa z art. 6 ust. 1 lit. c i art. 9 ust. 2 lit. j RODO).

Osobom, których dane są przetwarzane przysługują: prawo dostępu do swoich danych, prawo otrzymania kopii danych osobowych podlegających przetwarzaniu, prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, prawo do usunięcia danych, prawo do ograniczenia przetwarzania, prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych, prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Dane osobowe będą przetwarzane przez okres wskazany w przepisach o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach. Dane osobowe mogą zostać przekazywane następującym odbiorcom: operatorom pocztowym i kurierom. Dane mogą być przekazywane również instytucjom określonym przez przepisy prawa oraz podwykonawcom (podmiotom przetwarzającym) np. firmom informatycznym wykonującym usługi na rzecz Administratora. Podanie danych osobowych jest wymagane obligatoryjnie przez Administratora, w celu realizacji bieżącego lub zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na podstawie ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W sprawie ochrony swoich danych osobowych może Pani/Pan skontaktować się z Inspektorem Ochrony Danych poprzez e-mail: nadzor@wsse.rzeszow.pl